

EDITORIAL

US PRESENTEM EL NÚMERO 237 DE PAX
OCTUBRE 2014

ELS GERMANS S'EXPRESSEN...
ELS GERMANS ES COMUNIQUEN...

Aquest PAX té prou motius per fer palès sobretot, dos esdeveniments importants, aplicant-hi el lema de l'any **ÉS A LES NOSTRES MANS: el 45è CAPÍTOL GENERAL i la celebració de l'ANY DE LA VIDA CONSAGRADA**. Dos esdeveniments que han de tenir un seguiment actiu durant tot el curs 2014-2015. *El discurs del G. Superior General en la Clausura del Capítol General*, ben programàtic, ens pot servir de pauta així com *l'article del G. Josep Guiteras, V. A. Sobre els moments significatius i transcendents del 45è Capítol General*. Al mateix temps caldrà fer atenció al projecte marcat per l'Any de Vida Consagrada, ambdós a l'hora. Podem ben dir que **"A LES NOSTRES MANS ESTÀ L'ESPERANÇA DE LA SALLE!..." I DE LA VIDA CONSAGRADA!...**

Hi trobareu també informacions diverses sobre l'Institut: els nostres màrtirs, els Germans i protectors sobreviscuts a la guerra civil, les poblacions on hi ha o hi ha hagut Germans a Catalunya, sobre un dels nostres precursors Charles Démià, una entrevista alligonadora del G. Laurentino Fernández, comentaris sobre el Testament del Fundador i la pedagogia de "La Señal", cronologia de les Circulars de 1719 a 1777, sobre Signum Fidei i les Germanes Guadalupanes de La Salle, en el Dia del nostre Sector... No hi falta el record dels nostres dos Germans difunts, Lluís Aloy i Antoni Palom.

A més del "Calaix de Sastre", on cadascú hi pot expressar les seves opinions, que ens procuren un "toc d'atenció" en el curs de la nostra existència; trobareu articles sobre diferents experiències tingudes, tant de tipus espiritual, com el Salm ben documentat que cada vegada ens ofereix el G. Ramon Grau, també consells referent a la salut, a la convivència i diverses vivències d'interès dels nostres Germans. I també les anècdotes lasal·lianes i el comentari d'una pel·lícula.

Igualment pot merèixer la nostra consideració les reflexions que alguns articles fan sobre la jubilació i l'edat que anem acumulant cada vegada més, així com diferents altres articles d'obertura de persones experimentades.

Les orientacions sobre lectures i els links suggerits també poden enriquir la nostra experiència i augmentar el nostre sentit i esperança de viure. Val la pena aprofitar-ho.

El Consell de Direcció de PAX
GG. Lluís Diumenge, Carles Giol,
Josep Maria Pons, Miquel Xancó i Jaume Pujol

LEMA DEL CURS 2014-2015

El lema del nou curs ens convida a aprofundir en el valor de l' **ESPERANÇA**. En aquests moments la societat actual està marcada per dos elements teòricament inseparables: **la crisi econòmica i la desesperança**.

La primera fa el seu curs destructor deixant la ruïna al seu pas: aturats, negocis tancats, retallades, famílies desnonades, empreses en concurs de creditors... Mentre l'altre, com a conseqüència de la primera, es propaga com la pesta, fins i tot, entre aquells que no són les principals víctimes de la crisi. "I què passa si això va a pitjor? "Més val ser conservadors, prudents i estalviadors", diuen aquests. Sense cap dubte, som una societat desesperançada. Però com ja apuntava Aristòtil tres cents anys abans de Crist **"l'esperança és el somni de l'home despert"**. Un home que no creu en el dia de demà, en què el futur serà millor, en què les coses poden canviar, en què els seus

somnis es poden fer realitat... no lluita, no treballa, es resigna i es deixa vèncer. I una societat així està perduda. Per aquells més negatius, una advertència: l'esperança no és creure en utopies, en realitats tan irreals que puguin esdevenir absurdes.

L'esperança no és cosa de bojos que viuen instal·lats en la irrealitat o de persones ingènues. **L'esperança ens permet pensar en futur mentre netegem l'horitzó de falsos paranys, és a dir, mentre construïm el present. Per tant, l'esperança també es relaciona amb el valor de l'esforç, la perseverança, la valentia, la llibertat...** Com apunta Francesc Torralba "en la matriu de l'home esperançat hi ha el germen de la rebel·lió i de la disconformitat".

L'esperança no és fingir que no existeixen els problemes, és realment la forma més exacta de cercar les solucions. És la confiança de saber que aquests no són eterns, que les ferides curaran, i les dificultats se superaran. És tenir fe, és una font de fortalesa i renovació absoluta del nostre interior, la que ens guiarà des de la foscor cap a la llum.

I malgrat tot, des de la nostra opció de fe, esperançats.

L'esperança és el motor de l'acció cristiana en el món. Es fonamenta en la confiança de què no estem sols i de que Déu actua, misteriosament, a través de les persones que cerquen el bé, la justícia, la veritat i la bellesa. Entenem que no estem deixats de la mà de Déu i que Ell actua en la història obrint camins de pacificació i de reconciliació. Contra la moral de derrota i l'escepticisme indolent tan estès en el moment actual, vindiquem l'esperança madura, la que no defalleix davant de les dificultats i que cerca, amb intel·ligència, formes per pal·liar els nostres sofriments i per millorar el món que hem rebut.

Sant Joan Baptista de La Salle va saber projectar aquest valor en tot el seu itinerari vital i en totes i cadascuna de les iniciatives que va anar engegant. Tots coneixem quin va ser el seu procés vocacional, davant d'una realitat difícil pels infants de França, amb esperança, il·lusió, compromís i constància començar una obra educativa que encara avui és vigent. Tingué una actitud esperançada davant la vida, amb plena confiança en Déu, en els primers Germans i amb la gent de bé que l'envoltava.

Mai és tard, per tornar a començar:

Avui ens toca a nosaltres fer realitat aquest valor enmig de les nostres Comunitats Educatives. Des d'aquesta perspectiva, som conscients del repte que treballar aquest valor suposa. Hem rebut un tresor que no podem deixar que desaparegui o es desdibuixi. Junts, *hem de fer créixer el sentiment de que un Món Millor és possible, de que el Regne anunciat ja és entre nosaltres* i sols hem d'acompanyar als nostres

alumnes i companys/es perquè obrin els seus ulls esperançats i descobreixin les possibilitats que el món ens presenta.

Les obres educatives de la Salle estan en mans de molts educadors i educadores que des de la seva diversitat d'identitats, necessiten sentir-se pertanyents i responsables de la seva petita parcel·la de la vinya de l'educació en la qual estan immersos.

Els nostres alumnes, el regal més preuat i més preciós que se'ns ha confiat, també estan convidats a sentir-se part d'aquesta gran família. Desitgen trobar-se amb educadors adults que siguin testimonis i guies per a les seves vides. Desitgen desenvolupar-se com a persones tenint com a referència testimonial la vida d'homes i dones que s'han

compromès amb ells tot el que són i plens d'esperança desenvolupen la seva Missió.

OBJECTIUS PER A GERMANS

Fidel a les intuïcions educatives de Sant Joan Baptista de La Salle, els Germans estan atents a les necessitats reals de les persones i de la societat per servir a tots, especialment als pobres i necessitats i contribuir a la formació integral dels infants i joves mitjançant el lliurament generós. El centre La Salle té el seu fonament en l'Associació de persones que comparteixen la missió evangelitzadora per mitjà de l'educació. Juntes es comprometen i es responsabilitzen de portar endavant el mateix projecte educatiu.

1. Ser conscient que la nostra opció per la Vida Consagrada té un marcat signe profètic en el món d'avui i això comporta que som portadors d'esperança, ànim i alegria per a la gent del nostre voltant.
2. Viure i oferir el do de la comunió i el do de la fraternitat com experiències primordials en la nostra vocació. Fent-nos responsables del millor i més genuí que podem oferir a les nostres comunitats.
3. Viure la fe en comunitat i sempre enfocada al servei, a la Missió com a font constant d'esperança.
4. Fer-se conscient de la realitat religiosa i educativa del món que estem vivint per sentir-nos responsables d'ell i així donar respostes que siguin les més oportunes al moment històric que ens ha tocat viure.
5. Fer una mirada esperançada a la Missió Educativa Lasal·liana a partir de la realitat actual. I treballar amb il·lusió amb els professors seglars amb qui compartim la Missió.
6. Fer una lectura atenta i compartida amb la comunitat de l'encíclica "Spe salvi".

45º CAPÍTULO GENERAL
Hermano Robert Schieler, FSC
Superior General

Notas de clausura
7 de junio 2014

Queridos Hermanos.

1. Introducción

En un ambiente de comunión fraterna e intensos momentos de oración hemos realizado muchas cosas buenas durante estas semanas de nuestro 45º Capítulo General. Estamos profundamente agradecidos al Hermano Álvaro y a su Consejo General, a los miembros de la Comunidad Central en la Casa Generalicia, a la Comisión Preparatoria del Capítulo General y a las dos Comisiones de Revisión de la Regla que asiduamente han trabajado para preparar el que yo considero ha sido uno de los Capítulos Generales más fraternos en los que he tenido el privilegio de participar. Hemos escuchado con gran atención los informes de la Asamblea Internacional de la Misión del 2013, la Asamblea de Hermanos Jóvenes, el Simposio internacional de Jóvenes Lasalianos, la presentación de "Signum Fidei" y hemos leído las notas de nuestros Hermanos en el Instituto. Todos han contribuido a la riqueza

de nuestras discusiones e ilustrado nuestras decisiones. En nombre de los Capitulares extendiendo mi agradecimiento más sincero a todos.

Considerando, en su 300 aniversario, la carta de los principales Hermanos llamándole para que regresara de Parmenia a París, hago más las primeras líneas del borrador de una carta que nuestros capitulares del grupo temático de Hermanos en el Siglo XXI escribieron para nuestra consideración. Decían: Reflexionando sobre aquella llamada que le hacían los "principales Hermanos" para que bajara de la colina de Parmenia a hacerse cargo del gobierno de la sociedad, el Grupo Temático se sintió empujado a compartir las siguientes convicciones con nosotros.

Reunidos en Capítulo en este año de 2014, estamos convencidos de que:

- **Nuestra consagración al Dios Trinidad es el motor y el significado de nuestra vida.**
- **El Evangelio es nuestra "primera y principal Regla".**
- **Nuestro voto de asociación es el fundamento de nuestra vida en comunidad.**
- **El servicio educativo a y con los pobres es nuestra prioridad.**
- **Que el carisma del Fundador es un regalo para la Iglesia y para el mundo.**

Fue con estas convicciones y con otras como acometimos el trabajo de este Capítulo.

2. Cuatro Capítulos Generales

Hermanos, he asistido a cuatro Capítulos Generales y ocasionalmente he reflexionado sobre la experiencia de cada uno de ellos, sus características, sus prioridades y su relación mutua. Qué continuidad revelan de un Capítulo al siguiente y qué tendencias puedan sugerir. Recordaréis cómo en mi informe de la RELAN en la segunda semana del Capítulo sugería que los tres Capítulos precedentes trataron de los elementos constitutivos de nuestra vocación e identidad. Los Capítulos 42º y 43º se centraron en nuestra misión, mientras que el Capítulo 44º subrayaba nuestra comunidad y nuestra vida interior. Como resultado de las decisiones que hemos tomado en este Capítulo, encuentro similitudes entre las Actas y decisiones del Capítulo General 42º en 1993 y nuestras experiencias de estas pasadas siete semanas. Entre las decisiones de aquel Capítulo estaban:

- La iniciativa de la Misión 100+ para crear nuevos apostolados para los pobres y para renovar y fortalecer los que existían ya.
- El continuar organizando programas de formación para nuestros Hermanos y Colaboradores.
- La petición de cinco coloquios sobre temas globales.
- El reafirmar una vez más la centralidad de la evangelización y la catequesis en nuestra vida y misión como Hermanos.

Entre nuestras decisiones de naturaleza similar...

En este 45º Capítulo General, en estos días que hemos pasado juntos, dos énfasis mencionados han sido el servicio a y con los pobres, y nuestra función principal como catequistas. Mientras la integración de ambos es fundamental, la preocupación que los engloba es que tal vez no hayamos ido lo suficientemente lejos en los dos. Más aún nuestro servicio educativo con los pobres y nuestra función como catequistas hoy en día se lleva a cabo en asociación con nuestros Colaboradores. De ahí que hayamos subrayado en este Capítulo y en este momento nuevo en la vida de la Iglesia la creencia del Papa Francisco en la importancia del laicado como protagonista de la evangelización. Desde el Capítulo de 1993 ha habido una conciencia reciente de la identidad y misión del laicado en la Iglesia. Pero esta observación va acompañada por un recordatorio del Papa Francisco que nos involucra a nosotros también. En *Evangelii Gaudium* (102) dice: “Ha crecido la conciencia de la identidad y la misión del laico en la Iglesia. Se cuenta con un numeroso laicado, aunque no suficiente, con arraigado sentido de comunidad y gran fidelidad en el compromiso de la caridad, la catequesis, la celebración de la fe. Pero la toma de conciencia de esta responsabilidad laical que nace del Bautismo y de la confirmación no se manifiesta de la misma manera en todas partes. En algunos casos porque no se formaron para asumir responsabilidades importantes, en otros por no encontrar espacio en sus Iglesias particulares para poder expresarse y actuar, a raíz de un excesivo clericalismo que los mantiene al margen de las decisiones” (1). Hermanos, hemos dado grandes pasos en la Formación de nuestros Colaboradores, en la Asociación con ellos. Sabemos que la Formación Lasaliana y la Asociación de Colaboradores y Hermanos hoy en día no es algo opcional, sino que debe ser una prioridad para todo el Instituto si queremos seguir siendo una presencia viable y vital en el mundo de la educación.

Haciéndome eco de la llamada del Hermano Álvaro a ser “Hermanos sin Fronteras”, también hemos hablado, con entusiasmo de tener nuevas iniciativas para y con los pobres, y, donde sea posible, hacerlo en colaboración con otras congregaciones. Sin embargo, a diferencia del 42º Capítulo General no tenemos que crearlas, como lo hizo la Misión 100+, porque las ya existentes nos permiten pasar inmediatamente de nuestras palabras a la acción.

Es desde esta perspectiva que os invito como Delegados y Visitadores a que apoyéis y promováis nuestra presencia y nuestra misión en Sudán del Sur. Este proyecto a favor de personas encerradas en una situación sumamente vulnerable y tensa, es un servicio importante que combina algunos de los criterios de los que hemos venido hablando: servicio directo con los pobres, una iniciativa internacional, que se logra en colaboración con otras congregaciones. Hermanos, no podemos dejar perder la oportunidad de seguir haciendo una contribución importante a las necesidades de esta nación, la más joven de nuestro planeta. Y en vuestras propias regiones, mientras apoyo cualquier iniciativa nueva que beneficie a los pobres, ¿es que no existen ya obras con los pobres que requieren fortalecimiento? Sí, Hermanos, esto debería hacerse en un clima de discernimiento serio, particularmente con la posibilidad de trabajar en red con otros

ministerios Lasalianos en un Distrito, con otros Distritos o Regiones o en colaboración con otros grupos. De una colaboración así florecerán nuevas iniciativas. Hermanos, ¡hagámoslo!

El papel creciente de la educación superior en la misión Lasaliana y la necesidad de una pedagogía Lasaliana para el siglo XXI han sido también proclamadas en este Capítulo. Hermanos y Colaboradores en educación superior fueron agentes clave en los cinco coloquios de los años 1990. También en este ámbito hemos dado grandes pasos desde entonces. Hoy en día hay una red de instituciones terciarias lasalianas (IALU) y ofrecen un programa anual de formación para sus equipos y profesorado aquí en la Casa Generalicia. Es esencial que esta colaboración continúe, y un área significativa para su desarrollo sería que una federación de universidades recogiera el desafío lanzado por el Capítulo para ayudar a articular una pedagogía auténticamente lasaliana para el siglo XXI que pueda extenderse en el Instituto.

Y un último ejemplo de similitudes entre estos dos capítulos. Hermanos, estoy encantado de que hayamos reafirmado la primacía de la Evangelización, anunciando el evangelio a los pobres. Hemos recogido la llamada de la Circular 466 que nos recordaba que “durante siglos, el trabajo catequístico fue una prioridad del Instituto, incluyendo la formación de expertos cuya acción se extendió más allá de las fronteras del Instituto y contribuyó de manera significativa a la misión evangelizadora de la Iglesia.” En el mismo espíritu evidente en el Capítulo, la circular 466 continúa desafiándonos afirmando que “también a nosotros Hermanos (y Colaboradores) nos corresponde ser agentes de este nuevo impulso evangelizador...” (2)

3. Hermano Álvaro, Papa Francisco y Jesús.

No creo que sea insignificante el que podamos vislumbrar una convergencia de pensamiento entre las Cartas pastorales del Hermano Álvaro y la llamada del Papa Francisco para que los religiosos salgan del centro a la periferia, al desierto, a las fronteras y todo lo que el Papa ha compartido en su primera exhortación apostólica, “*Evangelii Gaudium*”. Creo que las palabras proféticas de ambos líderes revelan su visión del plan salvífico de Dios para todos. Nos recuerda que Dios, a través de sus servidores humanos, a menudo está trabajando en los márgenes de la sociedad. En “*Evangelii Gaudium*” el Papa Francisco nos recuerda que “todo el camino de nuestra redención está signado por los pobres. Esta salvación vino a nosotros a través del « sí » de una humilde muchacha de un pequeño pueblo perdido en la periferia de un gran imperio” (197). (3) En nuestra propia Circular 466, “*Se llamarán hermanos*”, leemos: “La consagración del Hermano a Dios le invita a anunciar el Evangelio en espacios donde éste tiene menor oportunidad de ser escuchado y conocido: en el desierto, en la periferia y en la frontera.” (4) Es siempre el ejemplo de Jesús a quien hemos consagrado nuestra vida para seguirle.

En palabras de un teólogo:

“Jesús deliberadamente “se vació” por los otros, y buscó los lugares y la gente más humilde. Se estableció lejos del cómodo centro, porque es allí donde los marginados y los desposeídos pueden ser encontrados. Habiéndolos hallado, se puso a su servicio...”

Moverse del centro al margen, cambiar una posición de autoridad y control por otra de bajo estatus y de servicio, es contribuir a reorganizar el mundo y reestructurar las relaciones. En este mundo el primero se hace último, el señor se hace servidor y el maestro se hace alumno. Y en ese momento, en ese movimiento la persona despreciada y devaluada es levantada y dignificada, y el reino de Dios irrumpe.” (5)

¿No es ésta la experiencia modelo que vivió nuestro Fundador?

4. La frágil esperanza de un testigo

Considero afortunado el que en este Capítulo recibiéramos el libro “*La frágil esperanza de un testigo*”, ese diálogo entre los Hermanos Miguel Campos y Michel Sauvage sobre el itinerario personal de Michel en un tiempo de rápido cambio en nuestro Instituto y en la Iglesia. Las tres palabras claves en el título –frágil, esperanza y testigo- me parecen especialmente significativas para nosotros Hermanos individualmente y colectivamente como Instituto. Cada palabra ha sido dicha estos días en momentos diferentes. Y todas hablan de la fuerza de nuestra fe cristiana.

Frágil

Reconocemos fragilidad en nuestras vidas, en nuestros Distritos y en nuestro Instituto hoy. Pero todos sabemos la gran verdad cuando san Pablo nos dice que es en nuestra debilidad cuando Dios revela su fuerza para nosotros y para la humanidad. En una Iglesia triunfante es fácil ser cristiano. Pero es evangelio para servir y creer cuando la Iglesia es humillada y débil.

Esperanza

Somos gente de esperanza, porque Dios es fiel para con su creación y con su pueblo. ¿Hay alguno entre nosotros que no pueda recordar una y otra vez ejemplos de cómo Dios nos ha librado en momentos de desesperación, en tiempos de soledad, en períodos de desencanto? La vida de todos los que estamos en esta sala es un relato de la fidelidad de Dios, y esa fidelidad es la “razón de nuestra esperanza”. (I Pedro 3,15)

En su exhortación apostólica el Papa Francisco escribió: “Espero que, cuando lo hagan, tengan en cuenta que, cada vez que intentamos leer en la realidad actual los signos de los tiempos, es conveniente escuchar a los jóvenes y a los ancianos.” (6) Nuestro Instituto es rico en Hermanos ancianos, en gente joven y en Colaboradores lasalianos. Es nuestra riqueza. Realmente somos bendecidos como Instituto en este momento de nuestra historia. En esta misma sala capitular hemos oído la sabiduría de los de más edad de entre nosotros. La fidelidad y perseverancia de nuestros Hermanos mayores nos da testimonio de que la vida consagrada puede vivirse en plenitud en cualquier circunstancia en que nos encontremos. Además de los informes de la Asamblea de Hermanos Jóvenes y del Simposio de Jóvenes Lasalianos, hemos oído frecuentemente la voz de nuestros Hermanos jóvenes durante estas pasadas semanas.

En su declaración los Hermanos jóvenes expresaron su convicción de que “a pesar de los muchos desafíos y dificultades, (los Hermanos jóvenes) vemos el futuro con esperanza. Por eso nos comprometemos a ser verdaderos profetas que anuncien la esperanza y la contagien asumiendo una convicción a todos los niveles que es creativa, arriesgada y que responda a los desafíos que emergen de las realidades actuales” (7)

Testigo

“Evangelizamos en primer lugar y sobre todo siendo lo que se supone que somos. Como seguidores públicos de Jesucristo, somos testigos de su presencia amorosa en el mundo de la educación... “Lo que es fundamental, escribió una vez el Hermano John Johnston, es la calidad de nuestras vidas. ¿Qué clase de personas somos? ¿Estamos luchando seriamente por ser los hombres que profesamos ser?... Podemos tener la seguridad de que como personas, como comunidades y como Instituto comunicamos un mensaje...” (8) ¿Qué mensaje queremos comunicar ahora y en adelante? En las revisiones que hemos hecho a nuestra Regla dijimos que nuestra responsabilidad y nuestra contribución a la misión Lasaliana hoy, es “el testimonio de una comunidad ministerial que vive su vida religiosa en caridad fraterna y en solidaridad con los pobres por medio del servicio educativo” (Capítulo 2. 2.3)

5. Revisión de la Regla.

El trabajo de las Comisiones para la Revisión de la Regla nos ofreció un borrador excelente para la revisión de la Regla de 1987. Cuando las revisiones sean aprobadas por la Santa Sede se distribuirán ejemplares de la Regla a todos los Hermanos del Instituto. Las revisiones nos llaman a leer con mirada fresca los fundamentos de nuestra identidad y vocación como Hermanos.

Entre las revisiones que aprobamos hay una descripción de tres aspectos de nuestro papel hoy en la Misión Lasaliana que compartimos con nuestros Colaboradores: el del servicio, el testimonio y la comunión. En años recientes “entre los temas centrales en el ministerio de Jesús, los estudiosos bíblicos identifican el lavado de los pies, el romper fronteras y la compañía en la mesa. (9) Creo que se corresponden con el triple papel a que nos llama la revisión de la Regla y la idea de la Circular 466 de que los discípulos son a la vez llamados y enviados.

Mirando al capítulo sobre consagración y la centralidad que ahora damos a nuestro voto de asociación, creo con un capitular, que el artículo 3.16, cualquiera que sea la forma final escrita y traducida, puede muy

bien hablar al corazón y a la esencia de nuestra vocación e identidad como vivida en sus momentos fundacionales, así como en la complejidad del mundo de hoy. En las palabras de un capitular: Fue en la realidad cotidiana de la vida de comunidad entre todos y en las exigencias y desafíos prácticos de enseñar a los hijos de los artesanos y los pobres que el Señor confió a su cuidado, como Juan Bautista de la Salle y los primeros Hermanos manifestaron su total consagración a la Santísima Trinidad.

Como el Fundador y los primeros Hermanos, los Hermanos se ofrecen enteramente al Dios Trinidad, que quiere que todos se salven y lleguen al conocimiento de la verdad, y a la misión que Él ha confiado al Instituto. Los Hermanos viven su consagración para la Misión en comunidad “en tanto en cuanto les sea posible” y en espíritu de “juntos y por asociación.”

En la “Frágil esperanza de un testigo”, una observación recurrente del Hermano Michel Sauvage es: “Un descubrimiento simple: la Vida religiosa del Hermano es apostólica y todo se organiza a partir de ahí. Pero por apostolado entiendo una totalidad, es decir, no solamente las actividades exteriores sino la idea de la misión: una llamada del Dios Padre, una consagración en el Hijo, un envío por el Espíritu en la Iglesia, una comunión con la Iglesia, un compromiso en el mundo con la finalidad de sacar adelante también a esos jóvenes en el mundo.” (10)

Juan Bautista de la Salle y sus primeros compañeros no hicieron un tipo de consagración “teórica” que fuera “antropológica” o “sociológica” ni siquiera idealista. No. Se trataba de un clérigo aristócrata pero altruista, y un ramillete de hombres moderadamente educados que se remangaron la camisa, desarrollaron las virtudes de generosidad de espíritu y gran paciencia y se pusieron al quehacer no tan romántico, peliagudo de enseñar y cuidar a niños revoltosos que no eran hijos suyos. Motivados por la creencia de que una educación de calidad puede llevar a un niño a “conocer, amar y servir a Dios en este mundo para ser feliz con Él eternamente en el cielo”, se desarrolló entre ellos una “comprensión gradual de consagración y asociación entre esta banda de Hermanos y sus seguidores basada en los altibajos de la vida de cada día, en sus gozos y alegrías.

De igual modo, hoy en día por todo el mundo, los Hermanos y Colaboradores de todo tipo y medida, de toda clase de personalidades y temperamentos, con mezcla de dones y deficiencias, todavía quieren vivir día a día en tanto en cuanto les sea posible y Dios se lo requiera con otros que optan por llamarse Hermanos y Colaboradores lasalianos para ofrecer servicio educativo directo e indirecto a los jóvenes y no tan jóvenes, pero particularmente a niños pobres que están lejos de alcanzar su potencial. Niños que no son suyos, pero que les ha confiado el Señor. No es nada teórico o antropológico. No es piedad romántica sino una espiritualidad encarnada en su mejor sentido. Esta consagración es una aceptación práctica y fiel por hombres (en nuestro caso como Hermanos) con pies de barro, de una invitación del Dios de la vida para comprometernos totalmente a un carisma exigente y vivirlo en su plenitud.

Mucho antes de que el Papa Francisco acuñara la idea del “olor a oveja”, Juan Bautista de la Salle y los primeros Hermanos modularon un estilo de vida de “Buen pastor”, “juntos y por asociación y, durante siglos, los Hermanos han continuado su compromiso, un compromiso que da sentido a la vocación de enseñar a muchos de nuestros Colaboradores hoy en día también.

Por lo que respecta a estas revisiones que hemos hecho de nuestra Regla, las observaciones que hizo John Johnston en su carta pastoral de 1991 en referencia a la aún reciente Regla de 1987 son tan válidas como lo eran entonces:

“... obviamente no es suficiente tener una expresión teórica de nuestra identidad y especificidad en la Iglesia. Lo importante es conocer, entender e interiorizar lo que expresamos en la Regla, - estemos o no de acuerdo con todos los artículos-, y juntos hacer las aplicaciones prácticas que se requieren en la vida y misión de nuestro distrito y comunidad”. (11)

Confío, Hermanos, que estas revisiones contribuirán a nuestro crecimiento como hombres interiores, hombres del Espíritu tan necesarios para llevar a cabo esta gran obra que Dios nos ha confiado. Para que eso sea así, nuestra Regla, nuestras Circulares 461 y 466 y todo lo que contienen debe estar plenamente integrado en el programa de estudios del noviciado, y ser objeto del proyecto comunitario anual de las comunidades y de los programas en desarrollos, pero, más particularmente, deben estar integrados en nuestra vida de auténticos religiosos, viviendo nuestra vida consagrada lasaliana como estamos llamados a vivirla, y como lo hemos prometido por voto.

6. Otros temas

Siguiendo el 300º aniversario de la Carta de los Hermanos principales a La Salle mientras estaba en Parmenia, el Instituto señalará otros aniversarios significativos en los siguientes siete años. En 1717, el Hermano Bartolomé era el primer Hermano Superior General. La Regla Común de los Hermanos de las Escuelas Cristianas se escribe en 1718. La Salle muere en 1719 y la Guía de las Escuelas Cristianas sale en 1720. El Hermano Bernard escribe la primera biografía de Juan Bautista de la Salle en 1721. Cada uno de estos acontecimientos puede servir como fuerza motriz en un diálogo a nivel de Instituto que contribuya a que la misión Lasaliana en el siglo XXI sea vibrante, innovadora y transformadora.

Además, el Papa Francisco ha declarado el año 2015 como año de la Vida Consagrada. Esta ocasión y el documento que pronto publicará el Vaticano sobre la vida del Hermano nos darán la oportunidad de hacer que este don a la Iglesia sea mejor entendido y apreciado. Por lo que a esto respecta, me alegra notar que el Grupo Temático de la Vocación nos ha ofrecido ciertas acciones concretas para promover la vocación de Hermano.

7. Conclusión

Hermanos, Colaboradores Lasalianos, y todos los que estáis escuchando. Hay otras cosas que podría decir, pero basta por ahora. Concluyo con una palabra a mis Hermanos sobre nuestra misión esencial tal como mis predecesores lo han dicho frecuentemente: tenemos la misión de hacer que la presencia amorosa y salvífica de Cristo sea una realidad visible y efectiva entre los pobres, los jóvenes y los adultos (cf. JJ PL 1991, p.2). Para hacer esto debemos empezar de nuevo a partir de Cristo. Como dijo la Instrucción de la Congregación para los Institutos de Vida Consagrada y Sociedades de Vida Apostólica:

Caminar desde Cristo significa reencontrar el primer amor, el destello inspirador con que se comenzó el seguimiento. Suya es la primacía del amor. El seguimiento es sólo la respuesta de amor al amor de Dios. Si «nosotros amamos» es «porque Él nos ha amado primero» (1Jn 4, 10.19). Eso significa reconocer su amor personal con aquel íntimo conocimiento que hacía decir al apóstol Pablo: «Cristo me ha amado y ha dado su vida por mí» (Ga 2, 20).

Sólo el conocimiento de ser objeto de un amor infinito puede ayudar a superar toda dificultad personal y del Instituto. Las personas consagradas no podrán ser creativas, capaces de renovar el Instituto y abrir nuevos caminos de pastoral, si no se sienten animadas por este amor. Este amor es el que les hace fuertes y audaces y el que les infunde valor y osadía. (12)

Y esto me lleva de regreso a la Carta de los principales Hermanos a La Salle en Parmenia. La Salle, que se atrevió con todo, bajó de la colina de Parmenia y regresó a París para retomar el gobierno de la sociedad. Cuando llegó en agosto, dijo: “Bien, aquí estoy. ¿Qué queréis que haga?” Es una pregunta que tenemos que responder. En espíritu de fraternidad y con nuestros Colaboradores. ¿Qué vamos a hacer para la misión lasaliana en el siglo XXI? Para ayudarnos, escuchemos a La Salle hablándonos, utilizando una serie de citas que parafrasean el lenguaje de nuestro Fundador, preparada por el Hermano Michel Sauvage:

Puesto que estáis haciendo la obra de Dios, hacedla con entusiasmo y ofrecedle vuestros talentos, vuestros dones y vuestra inspiración. Mostrad toda la creatividad e inventiva que podáis, sin perder de vista el verdadero carácter de la función de enseñar que es vuestro ministerio. Puesto que todos sois ministros de Jesucristo, resolveos a vivir en imitación de Cristo por vuestra incorporación a Cristo en el misterio de su encarnación y proximidad a nosotros, el misterio de su función como servidor y profeta, el misterio de su lucha por la justicia. Sólo de esa manera podréis traer a los jóvenes a que asuman su parte en la realidad plena de lo que significa ser hijo, hija de Dios. Esto os ayudará a comprender que todas las dificultades que experimentéis, las dificultades en mantener la gratuidad en las escuelas, las dificultades en cambiar el carácter de la escuela, las dificultades en superar la inercia y las formas tradicionales de pensar, las dificultades que a veces se vuelven persecución pura y dura, todas estas cosas son expresión del misterio pascual, de una vida que surge de vuestro sufrimiento y de cierto tipo de muerte. Sois agentes del Espíritu Santo que a su manera renueva la faz de la tierra. Redoblad, pues, vuestra creatividad pedagógica mientras al mismo tiempo entráis en

diálogo con vosotros mismos, con vuestros estudiantes, con sus familias y su mundo, así como con todos aquellos que sirven a la Iglesia de esta forma.” (13)

Hermanos y Colaboradores lasalianos, en este espíritu y bajo la guía de San José, Patrón del Instituto, con nuestra Bendita Madre, Reina y Madre de las Escuelas Cristianas, y junto con todos los santos y beatos, haremos gran bien a aquellos confiados a nuestro cuidado.

Gracias.

Notas

1. Exhortación Apostólica del Papa Francisco *Evangelii Gaudium*, 102.
2. *Se llamarán Hermanos*, circular 466, Hermanos de las Escuelas Cristianas, Consejo General, 1. 37, página 37
3. Ibid 197, p.135
4. *Se llamarán Hermanos*. Circular 466, Hermanos de las Escuelas Cristianas, Consejo General, 1.23, Pág. 32
5. Gittins, Anthony J. *A presence that disturbs: a call to radical discipleship*, Liguori/Triumph, Missouri 2003, p.162
6. Exhortación Apostólica del Papa Francisco, *Evangelii Gaudium*, 108, p. 75
7. Declaración de Hermanos Jóvenes, Filipinas, agosto 2013
8. Johnston, John FSC: *Irrevocablemente comprometidos a seguir a Cristo ayer, hoy y mañana*, Carta Pastoral 1 de enero 1991, p. 27
9. Gittins, Anthony J. *“Called to be sent: Co-Misiones Disciples Today*. Liguori/Triumph. Missouri, 2008, p.7
10. Campos, Miguel, Sauvage Michel, *“La frágil esperanza de un testigo*. Itinerario de Michel Sauvage (1923-2001) Estudios Lasalianos, n. 18, Roma, 2014, p. 281
11. Johnston John, FSC: *Irrevocablemente comprometidos en el seguimiento de Cristo ayer, hoy y mañana*. Carta Pastoral 1 de enero 1991, p. 28.
12. Congregación para Institutos de Vida Consagrada y Sociedades de Vida Apostólica: *Caminar desde Cristo: Un renovado compromiso de la vida consagrada en el tercer milenio*. Vaticano, 2002, nº 22.
13. Berger, Robert C (ed) *Spirituality in the time of John Baptist de La Salle*, Lasallian publications, Christian Brothers Conference, Landover, Maryland, 1999, p.226

MOMENTS SIGNIFICATIUS, ALGUNS DE MOLT TRANSCENDENTS, DEL 45è CG

G. Josep Guiteras i Llimona, V. A.

Del diari que vaig anar escrivint al llarg del CG, n'he extret 5 punts d'un apartat final que fa referència a moments significatius, alguns de molt transcendents, del 45è CG i els sentiments que em van suscitar. N'hi ha bastants més, però he fet un esforç de selecció escollint-ne només 5.

Són aquests: **1.-** Els discursos d'inici i final dels GG. SG. Álvaro i Robert Schieler que es complementen. **2.-** Els tres moments de recés que ens van anar molt bé, abans de començar moments o accions importants del CG. **3.-** L'aprovació del document de treball de la Regla com a

document acceptat pel CG. **4.-** Les intervencions dels representants de la II AIMEL i dels GGJJ i **5.-** La penúltima votació sobre el document de treball "El Germà en el S XXI i la vida de Comunitat".

1.- El discurs d'inici del G. Álvaro crec que va ser un moment clau, m'atreviria a dir que màgic, ja que el nostre Germà Álvaro se'n va manifestar tal com ha estat sempre, però amb un to de serenor evangèlica propi del savi que parla i parla amb gran coneixement de causa i amb absoluta llibertat, creença i convicció que tot allò que diu i comunica ho ha viscut al llarg de la seva vida i ho vol transmetre als altres. Per a mi va parlar l'home bo, l'home savi que ens va voler donar el seu testament i el seu testimoni de Germà i de Germà de La Salle, que ha estat al servei i al front de l'Institut durant 21 anys. Manifestació de la síntesi del seu pensament espiritual i institucional. Lliurament del seu llegat lasal·lià, pedagògic, pastoral, i catequístic, amb exemples molt clars i eloqüents, en el moment del diàleg i de les preguntes posteriors. Va ser com un comentari personal, fet pregària, a partir de la seva experiència institucional, a través de la seva visió de l'Institut, del seu present, però i sobretot, del seu futur. El títol: **"UN CANT D'ESPERANÇA EN EL "REBROTAR" DEL CARISMA DE LA FUNDACIÓ"**, ja ho diu tot. Us convido a fer-ne una relectura.

Però no menys interessant i programàtic va ser el de cloenda del nou GSG, Robert.

Una ratificació i una continuació del discurs del G. Álvaro en els seus punts

claus i essencials. Faig un recull dels fragments més significatius: *"En atmosfera de comunió fraterna i intensos moments d'oració, hem realitzat moltes coses en aquest Capítol General... que ha estat un dels Capítols més fraterns... En el 300 aniversari del moment en què La Salle respon la Carta dels Principals Germans que el criden a París i deixi Parmènia... Comparteixo les mateixes conviccions que el G. Álvaro: Estem convençuts que la nostra consagració al Déu Trinitat és el motor i significat de la nostra vida. L'Evangeli, la primera i principal Regla. El nostre Vot d'Associació, el que construeix la nostra Comunitat. El servei als pobres, la nostra prioritat. El carisma del Fundador, un regal per a l'Església i el món. Faig dues èmfasis: servei educatiu "per" i "amb" els pobres i el paper summament important que tenim com a catequistes que es realitzen en associació amb els col·laboradors lasal·lians... Sabem que l'associació ha de romandre com una prioritat per a tot l'Institut i així seguirem sent presència vital i viable en el món de*

l'educació. Demanem noves iniciatives “amb” i “per als” pobres i reforçar les que ja existeixen, també intercongregacionalment... Cal caminar del centre a les perifèries, com ens ho demana el Papa Francesc... Les paraules claus: fragilitat, esperança i testimoniatge... El nostre temps és un bon moment per a ser Germà...”.

2.- Ens van anar molt bé els **tres moments de recés, abans de començar o prendre decisions importants.** El primer, com a preparació o inici del CG. El segon, abans de l'elecció del GSG i el tercer, abans de començar els treballs de revisió de la Regla.

No cal dir que **el tema del primer recés va ser: “Aquesta obra de Déu és també la vostra”**, lema del CG. El predicador va ser P. Robert Prevost, Agustí, de Xicago, antic alumne dels Germans i Prior General dels Agustins durant els últims 12 anys. Breu en les seves intervencions, proper en el seu tracte i amb una visió oberta i motivadora. Ens va fer dues xerrades cada dia. Primer dia: **Aquesta obra de Déu: 1.-** “Senyor, ensenya’ns a pregar”, **2.-** “Déu, on ests?”. Segon dia: **Aquesta obra de Déu, actua en i a través de nosaltres: 3.-** “Déu és present en la història, en la nostra història”, **4.-** “En comunió,

nosaltres continuem l’obra de Déu”. Tercer dia: **La comunitat dels deixebles continua l’obra de Déu servint els altres: 5.-** “Servei segons l’estil de l’Evangeli” i **6.-** “El valor de somniar el desafiament de la Missió”. Silenci i oració. Oració i silenci. Capella i habitació. Habitació i capella. Reflexió en grup i pregària comunitària, al principi i al final de les tres jornades. Pensaments i sentiments personals del propi itinerari, de les pròpies responsabilitats, d’allò fet bé o malament. Pensaments del Sector i de les Comunitats i de Germans concrets. Motius de perdó i de donar gràcies a Déu. Germans que ens han deixat... Germans malalts... Germans amb dificultats... Germans instal·lats... Germans desorientats o en crisi... Vàrem acabar els tres dies de Recés amb un treball dels grups lingüístics que va consistir a escriure una carta al Fundador com ho feren els Germans en nom del cos de la Societat. Totes les cartes van ser molt interessants i mereixerien un comentari a part.

El segon recés, ens va servir per preparar l’elecció del Germà SG. Va començar amb una pregària al Santuari, seguida d’una primera conferència del Prepòsit General dels Pares Jesuïtes, Pare Alfonso Nicolás, a qui va presentar el nostre Germà Álvaro, SG, gran amic seu. Després, un temps de pregària personal i una trobada amb petits grups lingüístics per compartir reflexions i acabar el matí amb una hora d’oració en grups lingüístics en les respectives capelles. La conferència del matí va ser molt interessant i molt alligadora, seguida d’un frater diàleg. Ens va parlar un home profundament religiós i amb una gran experiència de govern i lideratge. Parlà del **discerniment** des del punt de **vista evangèlic** a través de quatre situacions viscudes per Jesús: **el baptisme, les temptacions, la transfiguració i Getsemaní.** A la tarda, ens parlà del **lideratge espiritual, savi i pràctic**, amb elements essencials a l’hora d’escollir la persona: **home amb visió, home de bon tracte amb les persones, amb capacitat de formar equips, segur d’ell mateix, que sap donar llibertat, que sap treballar en xarxa i bon custodi de la identitat de l’Institut.** Acabà amb la pregunta: **“On són les respostes a les necessitats d’avui? Ara estem responenent a les qüestions que va provocar la revolució industrial fa 150 anys... Però, quines són les qüestions noves que la revolució informàtica està creant en les famílies, els joves, l’educació?”** La meua pregària, la meua reflexió i els meus sentiments personals van anar en el sentit de no voler demanar i exigir més del compte a una persona humana com tots nosaltres, però sí de prendre un compromís més espiritual, com a homes de fe que hem

de ser i poder escollir la persona que ens pugui conduir pels camins del Senyor. Va ser un moment de gran transcendència per la decisió que cada u de nosaltres va haver de prendre.

El tercer, va ser quan vam començar el treball final d'aprovació de la revisió de la Regla. Per començar, durant les dues setmanes que la vam estar treballant, la pregària del matí va ser personal perquè la féssim amb els textos de la Regla que anàvem treballant. Tot el dia 26 de maig, dilluns, va ser jornada de recés que va començar amb una pregària de tots a la capella-santuari, seguida d'una conferència del Germà Bruno Alpago, argentí, que treballa a Escampia (Nàpols) seguida d'un interessant diàleg i un llarg temps de pregària personal. A la tarda, hi va haver un treball personal i en parelles (com els d'Emmaús) i un treball per grups lingüístics. Tot va cloure amb una Eucaristia d'invocació a l'Esperit Sant. Així va començar la 5a fase, la de la Revisió de la Regla que vam anar fent i aprovant capítol per capítol, article per article fins que va acabar el treball el dia 5 de juny. Dotze dies d'intens treball amb algunes votacions força delicades.

3.- El dia 2 de maig, vam començar el tema de la Revisió de la Regla. La primera sessió del matí, va ser iniciada pel Gmà. Álvaro, recordant tot el procés històric, el context des del qual s'havia fet la revisió, que venia ja des del 43è CG, amb una gran participació per part de tot l'Institut i que havia estat dinamitzat a partir de les Circulars 457, 479. Les seves paraules, dites des de la seva autoritat moral i institucional, ens van anar molt bé a tots. Paraules per a ressaltar la identitat, per a servir de referent, per donar orientacions de cara a l'animació, govern i missió... En les seves paraules va citar l'"*Evangelii Gaudium*" (nº 130) per tal de reforçar la línia dels seus arguments. Després de tot un dia molt intens de reflexió, intercanvis, treballs en grups lingüístics i regionals, en plenari, vam tenir la posada en comú de cadascun dels tres grups, després de la qual, es va fer la votació d'acceptació del document presentat com a document de treball dels Capitulars. El resultat de la delicada votació fou: 72 Sí, 5 No, 7 abstencions 1 JM, del total dels 85 capitulars amb dret a vot presents a l'aula. Personalment vaig quedar molt content amb sentiments d'agraïment profund i fratern, molt especialment als Germans de la Comissió preparatòria que havien fet un gran treball i, en concret, al G. Antonio Botana que hi havia treballat i lluitat molt. Va ser un moment clau del Capítol. Un moment de certa tensió, que podia haver fet canviar el rumb del Capítol. Déu seguia present i el seu Esperit seguia bufant i bufant amb força. Penso que vam donar un primer pas molt important per a l'aprovació de la revisió de la Regla, després de 14 anys d'haver-se iniciat tot aquest procés. De tota manera, encara quedava molt de camí per recórrer. Va ser un dia de molta joia per al grup de GG de l'ARLEP que quedà ratificat amb

l'aprovació que es feu de tot l'articulat en la fase última del CG.

4.- Dins de la 2a fase d'avaluació la jornada de treball del dia 29 d'abril va ser molt interessant. Es van presentar dos informes per a mi molt significatius. **L'Informe de la II AIMEL i el de l'Assemblea de Germans Joves.** El primer, ens el van presentar la **Sra. An de Bremet**, (Bèlgica N.) i el **Sr. Greg Kopra**, del Districte de San Francisco (Amèrica N), els dos a

plena dedicació a La Salle. Ell, el millor professor i ella, Directora de la Xarxa de Bèlgica N, en representació dels 141 Delegats de les cinc Regions de l'Institut: 52 Germans i 99 Seglars (45 dones i 44 homes). Ens van expressar els seus sentiments lasal·lians amb uns reptes i unes urgències d'inici, per anar repassant

L'Informe en els seus **desafiaments: Pedagogia, Evangelització i Comunitat Educativa Lasal·liana**, amb unes **prioritats** i unes **recomanacions**, tot demanant un suport final total a les **PROPOSTES DE LA II AIMEL**. Un llarg aplaudiment així ho ratificà.

A la tarda, **l'Informe dels Germans Joves**, elaborat en la seva trobada a Manila, ens va palesar la força i vitalitat que tenen els **Germans Joves**, així com les seves conviccions i la seva vivència vocacional. 4 punts fonamentals: **1.- Acompanyament i Evangelització 2.- Millorar la cultura del discerniment, 3.- Missió i vocació lasal·liana, 4.- Cultura vocacional**. Tot un regal de claredat, convicció, confiança, compromís, amor a la vocació i a la vida espiritual.

Tot un signe del camí que ha de seguir l'Institut en els 7 propers anys i un crit a l'esperança i a la confiança en els nostres Germans Joves que realment van donar un gran testimoni de responsabilitat i compromís amb la VOCACIÓ DE GERMÀ i la MISSIÓ. En podem estar tots molt contents, tot i que, no per això, hem de deixar de pregar per les vocacions de Germà, que Déu ens vulgui donar i de les quals nosaltres en siguem uns dignes receptors.

5.- Segurament que la penúltima votació sobre **"El Germà en el s. XXI i la vida de comunitat"** passarà a la història d'aquest CG. Em refereixo a la proposta feta pel grup amb un to profètic i renovador que va poder prosperar, malgrat algunes intervencions contràries i algunes de força adverses. De fet, la proposta va poder anar endavant, tot i passar per sobre de la normativa que ens havíem donat (Reglament del CG), gràcies al gran recolzament obtingut per la part més progressista del CG, començant pel Germà Álvaro i el Germà Robert. Trencava l'esquema general que ens havíem donat, però la importància i la riquesa del contingut van fer possible la superació d'aquest obstacle formal. Quan pugueu tenir el document, podreu valorar la riquesa del text que es va aprovar.

Com he dit a l'inici, es van viure i vaig viure molts altres moments significatius, però he volgut subratllar-ne només 5, que per a mi serien els més importants pel seu significat, els seu contingut i per la seva transcendència per al present i el futur de l'Institut.

Entrevista con el Hno. Álvaro Rodríguez Echeverría, Superior General

Revista Fraternitas, publicación de la
Provincia La Salle Brasil-Chile

1) ¿Cuáles fueron los momentos más significativos de sus 14 años de Superior General?

No es fácil ubicar los momentos más significativos porque esto puede ser muy subjetivo. Personalmente pienso en mis encuentros con los Hermanos, durante las visitas o encuentros en Roma. Sentí que mi presencia, más allá de mi persona, era el signo de la internacionalidad del Instituto y del espíritu que nos identifica. Momentos significativos han sido el inicio de nuevas obras para el servicio educativo de los pobres, como el proyecto intercongregacional del Sur Sudán. También muy significativo para mí ha sido el desarrollo de la misión compartida con los seglares y la asociación para la misión que hemos vivido en los últimos años. Significativo también el movimiento de Jóvenes Lasallistas y de Voluntarios Lasallistas. Personalmente ha sido para mí muy significativo en el último año el Papa Francisco y los desafíos que nos está haciendo. Siento que estamos viviendo una etapa semejante a la que vivimos después del Vaticano II.

2) ¿Cuáles fueron los avances del Instituto en los últimos 14 años?

Pienso que se trata de avances que todavía están en camino y se debe seguir adelante. No cabe duda que el haber recuperado nuestro voto de asociación para el servicio educativo a los pobres, como nuestro primer voto, tiene un gran significado y nos compromete más en nuestra consagración a la Trinidad y en nuestra respuesta a los jóvenes más vulnerables. Se ha avanzado en el tema de la reestructuración, ustedes mismos lo han vivido con su nuevo Distrito. Como saben la finalidad es asegurar la vitalidad, la viabilidad, el servicio de la autoridad y la solidaridad. Se ha iniciado un nuevo modelo de Regiones con un Consejero General como Regional. Creo que esto ha sido muy positivo y veremos la evaluación que hará el Capítulo General. Hemos avanzado en la asociación y la misión compartida, como lo diré en otra de las preguntas.

3) ¿Cuáles son los desafíos y las perspectivas del Instituto para los próximos años?

Para mí hay tres desafíos principales. El primero tiene relación con nuestra vida de Hermanos y de comunidad. Tenemos que volver con mayor radicalidad al Evangelio. Nuestra vida es seguimiento de Jesús. El aspecto empresarial de las obras no debe opacar su sentido evangélico. Nuestra misión es llevar el Evangelio al mundo de la educación. Volver al Evangelio, significa también volver a los pobres. Nacimos para ellos y siempre, sin importar el lugar donde trabajemos, deben estar presentes en nuestra preocupación. Directamente si tenemos la gracia de trabajar con ellos, indirectamente, creando una conciencia social en jóvenes más afortunados.

Un segundo desafío es consolidar las Regiones. Algunas todavía necesitan estructurarse mejor y acrecentar el sentido de pertenencia. A nivel de Distritos tenemos un desafío en el futuro de los Distritos en donde los Hermanos son de mucha edad y no hay generaciones más jóvenes. Necesitan la solidaridad de otros sectores del Instituto. Aquí yo situaría también pensando sobre todo en América Latina la necesidad de

tener un espíritu misionero, que nos permita estar disponibles para ir allí donde nuestra presencia sea más necesaria. Pienso que en el futuro debemos tener comunidades internacionales respondiendo a las urgencias de los niños y jóvenes del mundo en lugares puntuales.

Y finalmente un tercer desafío es asegurar el futuro de nuestra misión. Para esto es necesario un serio trabajo vocacional. Tanto de las vocaciones de Hermanos como de otros modos de vivir la vocación lasallista, que hoy la debemos ver como plural.

4) ¿Cuál es la misión de los Hermanos en el nuevo contexto de la Familia Lasallista y la Asociación?

Los Hermanos no deben tener miedo de perder el poder. La asociación es para asegurar el futuro de la misión. Creo que la catequesis y la animación pastoral no deben perder su importancia en nuestros centros y que los Hermanos las deben ver como su función principal, muchas veces más importante que la función administrativa. Los Hermanos deben acompañar a los demás miembros de la Familia Lasallista y ser testigos de los valores que nutren nuestra espiritualidad y nuestra misión.

5) ¿Cómo puede el Instituto contribuir a la promoción de la paz y de la justicia?

La educación para la paz y la justicia no debe ser únicamente una asignatura específica sino un *eje transversal* que recorra todo el *currículum*. Este eje transversal debe verse reforzado por la praxis diaria dentro de la escuela. Es importante crear un micro-clima, ofrecer un modelo alternativo en pequeño que no reproduzca los antivalores que la sociedad muchas veces nos presenta: culto al mercado, corrupción, lucha, competición, consumismo... Es importante vivir en el interior de la escuela una experiencia de justicia y paz en la que valores como la solidaridad, la comunión, la participación sean prioritarios. De lo contrario la escuela corre el peligro de reproducir el sistema y preparar a los alumnos para una sociedad de privilegios, adiestrándoles en la lucha competitiva e insolidaria

6) ¿Qué rostro debe asumir hoy el Servicio Educativo a los Pobres en América Latina y el Caribe?

Creo que en la contestación a las preguntas anteriores hay ya algunas pistas válidas para América Latina. Más específicamente esperarí que los Hermanos, especialmente los más jóvenes sean creativos en buscar las mejores respuestas a las necesidades de los jóvenes pobres hoy. A veces las obras escolares en su aspecto empresarial nos absorben demasiado y no tenemos la capacidad de ver antiguas y nuevas pobreza que piden proyectos nuevos y creativos. Lo más importante son las personas y responder a sus necesidades. Las estructuras deben inventarse. Creo que en las Casas de formación se debe preparar los Hermanos al trabajo con los pobres y verlo como un privilegio y una gracia de Dios. Al mismo tiempo experimentar que no se trata de una respuesta sociológica. Es desde Dios y del Evangelio. Estamos llamados a ser sacramentos del amor de Dios para con los jóvenes especialmente para aquellos más vulnerables, pobres... los menos amados, los que no encuentran sentido para sus vidas.

7) ¿Qué espacio ocupa el joven en la Misión Educativa Lasallista?

Es fundamental. Con ellos debemos empezar la asociación y la misión compartida. El Voluntariado lasallista sería una forma muy eficaz. Debemos escuchar a los jóvenes y estar muy cercanos a ellos. Para ellos debemos ser el rostro de Dios. Debemos tener Fe en los jóvenes y acompañarlos no como maestros que imponen verdades o jueces que los juzgan desde afuera, sino como amigos cercanos que los acompañan desde dentro.

8) ¿Cuál es el impacto de la propuesta del Papa Francisco para el Instituto?

El Papa Francisco es para mí, y creo debe ser para el Instituto, una increíble fuerza de motivación. Me motiva sobre todo su estilo sencillo y normal de vida y la visión que tiene de la Iglesia. Una iglesia pobre y para los pobres, con olor de oveja, puerta siempre abierta y no aduana, constructora de puentes y no de muros, que no teme manifestar bondad y ternura, en salida hacia las periferias existenciales y geográficas. Todo un proyecto también para nuestro Instituto y su Misión. Espero que el Capítulo General nos empuje en esta dirección.

Entrevista al Cardenal Bergoglio

Aportació del G. Ramon Font i Serra

EL PERIODISTA CHRIS MATHEWS, ESTADOUNIDENSE Y COMUNISTA, INTENTA EMBOSCAR AL CARDENAL BERGOGLIO

SACA TUS CONSECUENCIAS

¿Qué opina sobre la pobreza en el mundo?

Primero en Europa y ahora en América, algunos políticos se han dedicado a endeudar a la gente creando un ambiente de independencia para incrementar su poder. Son grandes y expertos creando pobreza y nadie los cuestiona. Yo lucho por combatir esa pobreza. La pobreza se ha convertido en una condición natural y ello es malo. Mi tarea es evitar el agravamiento de tal condición. Las ideologías que fabrican pobreza deben ser denunciadas. La educación es la gran solución del problema.

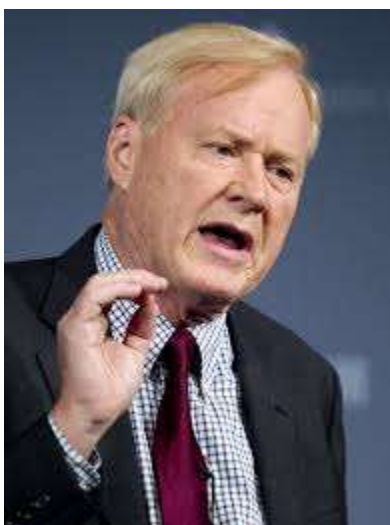
“Debemos enseñar a la gente cómo salvar su alma, pero enseñando a evitar la pobreza y no permitir que el gobierno los conduzca a ese penoso estado”.

Mathews ofendido pregunta: ¿Usted culpa al gobierno?

“Culpo a los políticos que buscan sus propios intereses. Ustedes y sus amigos son socialistas. Ustedes y sus políticas son la causa de 70 años de miseria, y eso tiene a muchos países al borde del colapso. Creen en la redistribución que es una de las razones de la pobreza.

Ustedes quieren nacionalizar el universo para controlar todas las actividades humanas. Ustedes destruyen el incentivo del hombre para, inclusive, hacerse cargo de su familia, un crimen contra la naturaleza y contra Dios. Esta ideología crea más pobres que todas las corporaciones que ustedes etiquetan como diabólicas”.

Replica Mathews”: Nunca había escuchado algo así de un cardenal”

“La gente dominada por socialistas necesita saber que no tenemos que ser pobres”.

Ataca Mathews: ¿Y América latina? ¿Quiere borrar el progreso logrado?

“El imperio de la dependencia es creado por Hugo Chávez, con falsas promesas, mintiendo para que se arrodillen ante su gobierno. Dándoles peces sin permitirles pescar. Si en América Latina alguien aprende a pescar, es castigado y su peces confiscados por los socialistas. La libertad es castigada.

Tú hablas de progreso y yo de pobreza. Temo por América Latina. Toda la región está controlada por un bloque de regímenes socialistas como Cuba, Argentina, Ecuador, Bolivia, Venezuela Nicaragua. ¿Quién los salvará de esa tiranía?”

Acusa Mathews: Usted es capitalista.

“Si pensar que el capital es necesario para construir fábricas, escuelas, hospitales, iglesias tal vez lo sea. ¿Tú te opones a este proceso?”

Matthews: Por supuesto que no, pero ¿no piensa que el capital es arrebatado de la gente por corporaciones abusivas?

“No, yo pienso que la gente, a través de sus opciones económicas, decide que parte de su capital irá para esos proyectos. La utilización del capital debe ser voluntaria. Sólo cuando los políticos confiscan ese capital para construir obras del gobierno, alimentar la burocracia, surge un grave problema. El capital invertido de forma voluntaria es legítimo, pero el que se invierte a base de coerción, es ilegítimo”.

“Sus ideas son radicales”, afirma el periodista.

“No, hace años Khrushchev hizo una advertencia: No debemos esperar que los americanos abracen el comunismo, pero podemos asistir a sus líderes electos con inyecciones de socialismo hasta que, al despertar, se den cuenta que se embarcaron en el comunismo”. ...Esto está sucediendo en estos momentos en el antiguo bastión de la libertad. ¿Cómo pueden salvar a América Latina si ellos se han convertido en esclavos de su gobierno?”.

Matthews: Yo no puedo digerir todo esto.

“Te ves muy enojado, la verdad puede ser dolorosa. Ustedes han creado el estado de bienestar, que es sólo respuesta a las necesidades de los pobres creados por la política.

El estado interventor absuelve a la sociedad de su responsabilidad. Las familias escapan de su deber con el falso estado asistencialista, inclusive las iglesias. La gente ya no practica la caridad y ve a los pobres como problema del gobierno.

Para la iglesia ya no hay pobres que ayudar, los ha empobrecido permanentemente y son ahora propiedad de los políticos. Y algo que me irrita profundamente es la incapacidad de los medios para

observar el problema sin analizar cuál es la causa. ... A la gente la empobrecen para que luego vote por quienes la hundieron en la pobreza”.

LOS DIEZ SECRETOS DEL ÉXITO DEL PAPA FRANCISCO

Aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez

1- SENCILLEZ

- * Desde que era profesor de filosofía y literatura, el «Padre Jorge» sabe que los pedestales no sirven para nada.
- * Es mejor acercarse al alumno de igual a igual, a su altura.
- * Como párroco y obispo, aprendió a «hablar a los más chicos, y así te entienden también los mayores».
- * Los títulos y los tronos crean barreras innecesarias.
- * Se llama «Francisco», en lugar de «Francisco I».
- * No utiliza como antefirma «P. P.» ni «S. S.».
- * Es un Papa con zapatos negros.

2- AFECTO

- * Es un vendaval de cariño.
- * Con las personas que conoce y con personas desconocidas, especialmente si son niños, pobres o enfermos.
- * Cada miércoles dedica 45 minutos a recorrer la plaza de San Pedro en el «papamóvil», para que todos puedan verle de cerca.
- * Sonríe, bendice, besa en un despliegue de energía asombroso, en un hombre de 76 años, con ligera insuficiencia pulmonar y que no hace deporte.
- * Reparte besos y abrazos sin cansarse, especialmente a los enfermos de ELA, Down, etc.

3- HUMILDAD

- * Regaló a Benedicto XVI el icono de la «Virgen de la Humildad», recibido de la Iglesia Ortodoxa rusa.
- * Ambos son ejemplo de esa virtud.
- * Joseph Ratzinger fue toda su vida una persona sencilla y sobria, espartana en sus gastos personales.
- * Jorge Bergoglio siempre ha sabido cocinar, lavarse la ropa, tomar el autobús y el metro.
- * Al día siguiente de ser elegido Papa, fue a la residencia del clero a recoger su maleta y pagar su factura.

4- FORTALEZA

- * Cuando despedía a la presidenta brasileña Dilma Rousseff, antigua militante y prisionera política, durante la dictadura militar, el Papa le dio un consejo de su propia experiencia: «Recuerde: fuerte, pero con ternura».
- * Siempre ha sido cariñoso con todos pero, al mismo tiempo, «lo que tiene que hacer, lo hace».
- * Sus antiguos colaboradores están seguros de que hará poda y limpieza en la Curia vaticana.
- * Fustiga el «carrerismo», la corrupción y la hipocresía.

5- LIBERTAD

- * Francisco es un hombre libre.
- * No aspira a nada.
- * No le importa lo que digan de él.
- * Desde hace tiempo no se molestaba en responder a calumnias contra su persona.
- * Sólo responde a tergiversaciones sobre lo que decía en público o en privado.
- * Es un Papa «low cost».
- * No necesita nada.
- * Nunca tuvo coche oficial, ni secretarios; tan sólo una agenda.

- * Llama directamente por teléfono a quien quiere.
- * Escribe y habla con libertad,
- * Las críticas le importan un comino.

6- COLEGIALIDAD

- * Como superior de los jesuitas de Argentina, como arzobispo de Buenos Aires.
- * Siempre escuchaba la opinión de los interesados en cada tema y la de sus colaboradores, pero, después, decidía solo, asumiendo toda la responsabilidad..
- * Como presidente de la conferencia episcopal argentina, respetaba la opinión colectiva, aunque no coincidiese con la suya.
- * Para la reforma de la Curia se apoyará en el trabajo del grupo de ocho cardenales, de los cinco continentes y en el Sínodo de Obispos.

7-ORACION

- * Se levanta a las cinco de la mañana, y hace una hora de oración.
- * Después, prepara su homilía y sigue rezando, hasta la misa de las siete.
- * Acude muchas veces al sagrario.
- * A última hora de la tarde reza otra hora delante del Señor.
- * «A veces me adormilo un poco, por el cansancio».
- * Pero Él me comprende; me consuela pensar que Él me mira.
- * A veces pensamos que debemos pedir, hablar, hablar, hablar....
- * ¡No! Déjate guiar por el Señor».

8- PROFUNDIDAD

- * El joven perito químico, Jorge Bergoglio, trabajó en un laboratorio de análisis de alimentos.
- * Allí aprendió a realizar, con exactitud, mediciones y cálculos.
- * Se formó en el noviciado de la Compañía de Jesús, cuando todavía se impartían clases en latín.
- * Es licenciado en Filosofía y en Teología. Fue un gran profesor de filosofía y literatura.
- * Predica y escribe con gran lucidez, vigor y belleza literaria.
- * Es un intelectual que, deliberadamente, omite los razonamientos complicados y presenta las conclusiones con palabras sencillas.

9- MISION

- * En la intervención que impresionó a los cardenales antes del Cónclave, Jorge Mario Bergoglio dijo:
- * «La evangelización es la razón de ser de la Iglesia,
- * Que está llamada a salir de sí misma e ir a las periferias geográficas y existenciales».
- * Les advirtió que «cuando la Iglesia no sale de sí misma para evangelizar, se vuelve autorreferencial y se enferma y cae en el narcisismo.
- * Insiste cada día en que «hay que salir a los caminos, encontrar a la gente».

10- COHERENCIA

- * Desde que era maestro de novicios, su «método» ha sido enseñar con el ejemplo.
- * Acompañaba a sus hermanos jesuitas más jóvenes, a alimentar a los cerdos, y cocinaba en la residencia, los domingos.
- * En 21 años de obispo visitaba a los sacerdotes en sus casas, les cuidaba cuando estaban enfermos.
- * Dedicaba mucho tiempo a catequesis, confesiones, confirmaciones y primeras comuniones, en las parroquias pobres.
- * No pide nada, que no haya hecho personalmente antes.
- * Por eso puede exigir. Y exigirá.

Projecte de l'Any de Vida Consagrada

Any de l'Any de Vida Consagrada
2015

**EL PAPA FRANCESC VA CONVOCAR L'ANY DE LA VIDA CONSAGRADA (AVC)
EL 29 DE NOVEMBRE DE 2013 AL FINAL D'UNA TROBADA
AMB 120 SUPERIORS GENERALS DELS INSTITUTS MASCULINS.**

URC I CONFER

Presentació El cardenal João Braz de Aviz, prefecte de la Congregació per als Instituts de Vida Consagrada i les Societats de Vida Apostòlica (CIVCSVA) i l'arquebisbe José Rodríguez Carballo, O.F.M., secretari del mateix dicasteri van presentar l'Any de Vida Consagrada 2015 a l'Oficina de Premsa de la Santa Seu el 31 de gener de 2014.

Inici **30 de novembre de 2014**, primer diumenge d'Advent, precedit per una vetlla de pregària.

Final 2 de febrer de 2016, Jornada Mundial de la Vida Consagrada, precedida d'una vetlla de pregària.

Motiu En el context dels 50 anys del Concili Vaticà II i, en particular dels 50 anys de la publicació del decret conciliar "*Perfectae caritatis*" sobre la renovació de la vida consagrada.

Objectius "*Duc in altum!*" Aquesta paraula ressona també avui per a nosaltres i ens convida a recordar amb gratitud el passat, a viure amb passió el present i a obrir-nos amb confiança al futur: «Jesucrist és el mateix, ahir, avui i sempre» (Hb 13,8). (*Novo Millennio Ineunte*, 1)

1. Recordar amb gratitud el passat

"Reconeixem en aquests 50 anys que ens separen del Concili un temps de gràcia per a la vida consagrada, en quant marcats per la presència de l'Esperit Sant que ens porta a viure també les debilitats i infidelitats com a experiència de la misericòrdia i de l'amor de Déu, volem que aquest any sigui una ocasió per recordar 'amb memòria grata' aquest passat recent." João Braz de Aviz

2. Obrir-nos amb confiança al futur

"Som molt conscients que el moment actual és 'delicat i fatigós' i que la crisi que travessa la societat o la mateixa Església toca plenament a la vida consagrada. Però volem assumir aquesta crisi no com avantcambrà de la mort sinó com una ocasió favorable per al creixement en profunditat i, per tant d'esperança, motivada per la certesa que la vida consagrada no podrà desaparèixer mai de l'Església ja que 'va ser volguda pel mateix Jesús com a part irremovible de la seva Església'. João Braz de Aviz

3. Viure amb passió el present

“Un moment important per 'evangelitzar' la vocació pròpia i donar testimoni de la bellesa de la 'seuela Christi' en les múltiples formes en què es desenvolupa la nostra vida. Els consagrats recullen el testimoni que els van deixar els seus fundadors i volen despertar al món amb el seu testimoni profètic i la seva presència en les perifèries existencials de la pobresa i el pensament”. *João Braz de Aviz*

Documents

1. Revisió de “*Mutuae relationes*” sobre les relacions entre els bisbes i els religiosos a l'Església
2. Actualització de la instrucció “*Verbi Sponsa*” que tracta de l'autonomia i de la clausura de les religioses enterament contemplatives
3. Un document en preparació tractarà de la vida i la missió dels religiosos
4. Un document que abordarà la qüestió de la gestió de béns de part dels consagrats per oferir línies i orientacions en les complexes situacions que es

presenten en aquest àmbit.

5. Nova constitució apostòlica sobre la vida contemplativa en lloc de l'actual “*Sponsa Christi*”, promulgada per Pío XII al 1950, que tracta de l'autonomia i de la clausura de les religioses enterament contemplatives.

CALENDARI I PROPOSTES DE LA CONGREGACIÓ D'INSTITUTS DE VIDA CONSAGRADA I SOCIETATS DE VIDA APOSTÒLICA (CIVCSVA)

1. OBERTURA:

- Vetlla de pregària: 29 de novembre de 2014
- I Diumenge d'Advent: 30 de novembre de 2014

2. CLAUSURA:

- Vetlla de pregària: 1 de febrer de 2016
- Jornada mundial de la VC: 2 de febrer de 2016

3. TEMPS DE REFLEXIÓ I DE COMPARTIR A NIVELL MUNDIAL

- Trobada ecumènica de consagrats/es. Roma, 22-24 de gener de 2015
- Seminari per a formadors/es a la VC. Roma, 8-11 d'abril de 2015
- Taller per a joves consagrats/es. Roma, 23-26 de setembre de 2015.

4. SETMANA MUNDIAL DE LA VC EN LA UNITAT.

- Roma, 24 de gener – 2 de febrer de 2016.

5. PER A INSTITUTS DE VC I SOCIETATS DE VIDA APOSTÒLICA A L'ESGLÉSIA

«El seguiment evangèlic, forma permanent de vida a l'Església, cap al futur». Simposi internacional. Roma, 27-30 de gener de 2016.

6. ESDEVENIMENTS PER CELEBRAR JUNTS A ROMA:

- Vetlla de pregària a la plaça de sant Pere.
- «Profecia, santedat i martiri a la ciutat humana»: 30 de gener de 2016.
- Audiència del Papa: 1 de febrer de 2016.
- Eucaristia de clausura de l'Any de la VC: 2 de febrer de 2016.

7. ELS SET ITINERARIS

1. **Laboratoris d'estudi** i de compartir organitzats per Universitats Pontifícies dirigides per Ordes religiosos sobre temes de VC.

2. **Memoria sanctorum** de la Vida Consagrada.

Realitzat en llocs de particular significativitat apostòlica al món.

3. **Memoria martyrium** consagrats i consagrades del segle XX i XXI.

Realitzat en llocs de particular testimoni atge al món.

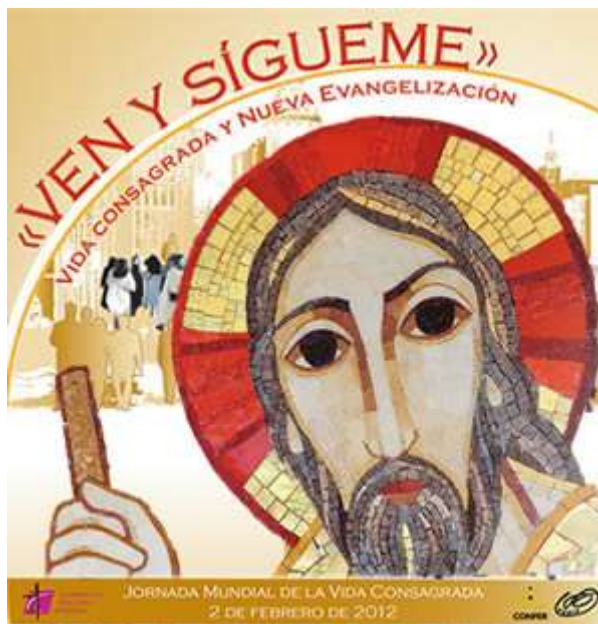
4. **Cadena mundial de pregària entre monestirs.**

Realitzat en monestirs de particular significativitat monàstica al món.

5. **Secció monàstica on-line del STUDIUM per a les monges contemplatives.**

6. **Camins de significativitat evangèlica** decidits i realitzats en interacció entre Instituts apostòlics, Societats de vida apostòlica, Vida monàstica, Instituts seculars, *Ordo virginum*, nous instituts.

7. **Via pulchritudinis.** "Una cosa demano al Senyor, només això busco: habitar a la casa del Senyor tots els dies de la meua vida per agradar la dolçor del Senyor i contemplar la bellesa del seu temple" (Sal 27,4). Els llenguatges artístics en la Vida Consagrada per a la contemplació i l'anunci de la veritat i de la bellesa de la fe.

CRONOGRAMA

	DI	Dm	Dc	Dj	Dv	Ds	Dg	
Novembre	24	25	26	27	28	29	30	29 Vetlla de pregària Obertura de l'Any de la Vida Consagrada
Gener	19	20	21	22	23	24	25	22-24 Trobada ecumènica de consagrats/des a Roma
Abril	6	7	8	9	10	11	12	8-11 Seminari de formadors/es a Roma
Setembre	21	22	23	24	25	26	27	23-26 Laboratori per a joves consagrats/des a Roma
Novembre	16	17	18	19	20	21	22	18-21 Congrés de Vida Monàstica Internacional
Novembre	24	25	26	27	28	29	30	18-21 Congrés de les Societats de Vida Apostòlica i l'Ordo virginum
Gener	17	18	19	20	21	22	23	24-2 Setmana de Vida Consagrada en la unitat. Roma
Gener	24	25	26	27	28	29	30	27-30 Simposi Internacional 30 Vetlla de pregària a Sant Pere
Febrer	31	1	2	3	4	5	6	1. Vetlla de pregària 2. Cloenda: Jornada Mundial de V. Consagrada
Febrer	7	8	9	10	11	12	13	Roma: 1. Audiència del Papa 2. Eucaristia de cloenda

CONFER - Orientacions

1. Des dels objectius i propostes de la CIVCSVA, procurar que sigui un any per aprofundir en el sentit d'aquesta forma de vida i una ocasió per donar a conèixer la vida consagrada a l'Església i a la societat.

2. Treballar l'organització de l'Any amb CONFER regionals i diocesanes, concedint importància a la visibilització i mobilització en cada racó on ens trobem.
3. Promoure actes de reflexió, però també festius, de simbologia de comunió i projectes de compromís intercongregacionals.
4. Visibilització en els mitjans de comunicació, a les xarxes socials i a través de les publicacions pròpies de CONFER.
5. Que l'Any ajudi a millorar en les mutues relacions entre nosaltres, amb pastors, laics i altres batejats a les diferents Esglésies particulars, per buscar una harmonia de les relacions en el camí del Poble de Déu.
6. Coordinar iniciatives amb els instituts de vida consagrada, centres superiors de religiosos i publicacions de vida religiosa.
7. Realitzar les convocatòries habituals amb aquest rerefons de l'Any durant el temps que duri.
8. Tenir en compte l'Any Teresià (V Centenari).
9. Proposta directa per a CONFER regionals i/o diocesanes: exposició sobre la Vida Consagrada en la diòcesi.

URC - Orientacions i criteris

1. Accentuar la centralitat del Crist en la celebració de l'Any de la Vida Consagrada, en el nostre cas com a vida religiosa i en comunió amb els altres sectors implicats, a través de la pregària, la interioritat, la formació i la reflexió compartida. Celebració interna de cada congregació (i de la mateixa URC) amb fidelitat al carisma rebut.
2. Generar una dinàmica de sortida que consolidi la presència com Església en la societat i, especialment, en les perifèries. Un esforç de comunicació.
3. Demanar al Senyor, des de la fidelitat i l'esperança, que susciti vocacions a la vida consagrada i que les persones cridades responguin amb generositat i amor.
4. Elaborar un programa que, més enllà de les aparences, orienti al seguiment del Crist i als valors cristians en profunditat.
5. Coordinar les actuacions de la celebració de l'Any de la Vida Consagrada a Catalunya, partint de la Conferència Episcopal Tarraconense i de les mateixes diòcesis per anar ben units, tot evitant duplicar esforços i amb la voluntat d'arribar a tothom.
6. Fer visible la crida a la vida consagrada a través del testimoni i atge.

2015: ANY DEDICAT A LA VIDA CONSAGRADA

del 30 novembre 2014 al 2 de febrer 2016

SÍNTESI DE LA TROBADA DE LA VIDA CONSAGRADA A CATALUNYA I EXTRACTE DEL COL·LOQUI AMB FRA JOSÉ RODRÍGUEZ CARBALLO, OFM, AUQUEBISBE I SECRETARI DE LA CONGREGACIÓ DE RELIGIOSOS

G. Jaume Pujol i Bardolet

Ja s'estan escalfant motors per la celebració de **l'ANY DE LA VIDA CONSAGRADA** que començarà el **proper 29 de novembre, vigília del primer diumenge d'Advent amb una vigília de pregària fins el 2 de febrer del 2016.**

I per aquest motiu, el passats 2 i 3 de maig, hi hagué trobada memorable a Barcelona organitzada per la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), amb la participació de unes 400 persones, entre religiosos i religioses, per a preparar una immersió responsable i corresponsable cara a l'any dedicat a la vida consagrada, amb un col·loqui presidit per l'arquebisbe **Fra José Rodríguez Carballo, Secretari de la Congregació de religiosos**, a qui se li havien adreçat, per escrit, un conjunt de preguntes que va anar responent, una vegada seleccionades i degudament classificades. També a Madrid, la CONFER tingué una sessió, molt participada, el

10 de maig amb la mateixa intenció.

Ofereixo una síntesi de les principals idees i insistències mantingudes en la trobada de Barcelona, que ens poden servir de reflexió i per anar introduint-nos en una **«immersió en l'any de vida consagrada»**. Podrien anar programant aquest proper any.

Els temps actuals demanen i exigeixen renovació, això ens és ben evident. La vida consagrada està en una situació de necessitat de revitalització i de creativitat, tant des del punt de vista de la radicalitat de la seva consagració, com per l'exercici de la missió.

Es prengué consciència de la situació actual de la vida consagrada **1**. Com un cert **«caos»**, no és una expressió solament negativa, doncs, segons Gen 1,1, en el caos primitiu "l'Esperit del Senyor planava sobre les aigües i esdevingué la meravellosa creació". **2**. Com una **«nit obscura»** que fa prendre consciència que ha de ser

portadora de llum i d'amor. **3.** D'«**ocàs**» que, arribant a una fi, preludia que quelcom de nou s'acosta.

Estem en un moment que cal estar deserts i superar una tendència de desencantament, de rutina i de passivitat. La crisi cal viure-la en sentit positiu i d'oportunitat per a un «**futur profètic**», d'anunci del Regne de Déu amb la pauta evangèlica. Caldrà prendre decisions. *Es digué que l'aspecte profètic d'anunci i denúncia, no és negociable, és intrínsec a la vida consagrada. O som profetes o no som vida consagrada.*

En aquest col·loqui també es feu palès que la vida consagrada només té sentit des del «**descobriment de la persona de Jesús com a centre de la vida del consagrat**». Se'ns demana d'anar contracorrent (cf VC 73) des d'una permanent actitud de discerniment, que *sortim a la perifèria de la pobresa i del pensament i*

que tinguem una *nova visibilitat* amb una identitat renovada de llavor que pugui fermentar la massa.

Des d'aquesta convicció cal afirmar que la vida consagrada no morirà. Poden sorgir noves formes de vida consagrada al mateix temps que mentre "hi ha instituts que corren fins i tot el risc de desaparèixer... en altres instituts es planteja el problema gens fàcil de la reorganització de les obres... salvaguardant el sentit del propi carisma, promovent la vida fraterna amb atenció a les necessitats de l'Església i de la societat" (VC 63).

Es feu una pregunta a Mons. Rodríguez Carballo sobre què inquieta més al Papa respecte de la vida consagrada. Respongué que sobre l'escassetat de vocacions no n'havien parlat. Però, afegí que una cosa que preocupa al Papa Francesc, i d'això sí que n'havien parlat, és *sobre la qualitat evangèlica de la vida consagrada. Li preocupa que la vida consagrada pugui perdre la grapa profètica que l'ha de caracteritzar, que, per problemes interns, com la falta de vocacions, sigui massa autoreferencial... li preocupa el discerniment de les noves vocacions*". Hi ha llums i llacunes. A més cal recordar que, a Evangelii gaudium 107, el Papa precisa que *"si en molts llocs escassegen les vocacions al sacerdot i a la vida consagrada, freqüentment això és degut a l'absència en les comunitats d'un fervor apostòlic contagiós, la qual cosa no entusiasma ni suscita atractiu. On hi ha vida, fervor, ganes de portar Crist als altres, sorgeixen vocacions genuïnes"* (EG 107).

Se'ns demana saber viure en un procés de **1. «sincerament personal, comunitari i institucional»**, assumint humilment la situació crítica que vivim en un clima de fe, sense autojustificacions ni eludint les nostres responsabilitats; no ens podem deturar en una supervivència personal, comunitària o institucional.

2. «discerniment», distingint el que ve de Déu i el que li és contrari; no ens hem de quedar en una anàlisi, sinó que ha de fer-se operatiu per a una transformació, per a una refundació, *sempre amb fidelitat a Crist, a l'Evangeli, al carisma propi i les demandes dels signes dels temps*. **3. «Recurs a les arrels de la fundació»** responen a ser i a fer el que voldria el nostre Fundador.

Certament que seguirem tenint mitjans que ens esperonaran cara el futur de la nostra vida consagrada lasal·liana, i un molt important per a nosaltres serà el prendre consciència activa del recent 45è Capítol General, que pot constituir un bon mitjà de renovació institucional, com ho farien avui, Sant Joan Baptista de La Salle i els primers Germans. Podem fer recurs a les intuïcions de les primeres arrels lasal·lianes.

Camino del AÑO DEDICADO A LA VIDA CONSAGRADA

Luis Ángel de las Heras, CMF, presidente de CONFER

1. HACER MEMORIA CON GRATITUD,
2. ABRAZAR EL FUTURO CON ESPERANZA,
3. VIVIR EL PRESENTE CON PASIÓN.

I. POR DÓNDE NO CONVIENE QUE CAMINEMOS

1. No por el camino de la «autorreferencialidad» (cf. EG 8, 94, 95)

- Un año dedicado a la vida consagrada puede hacernos pensar que es un año para nuestra promoción, para resarcirnos de lo que se nos ha menospreciado.
- Puede sugerirnos también un año dedicado a la autocomplacencia.
- O a mirarnos solo a nosotros mismos, pedir lo que necesitamos y engalanar la imagen de nuestro estilo de vida.

2. No por el camino de la nostalgia.

- También puede ser que nos dediquemos a mirar al pasado sintiendo nostalgia de lo que fuimos:
 - ✓ Muchos y jóvenes que se comían el mundo.
 - ✓ Disciplinados y trabajadores pero sin competencia.
 - ✓ Generosos en enviar misioneros y misioneras por todo el mundo...
 - ✓ Tantos y tantas hermanas que se quedaron por el camino.

3. No por el camino de la desesperanza o de la inseguridad cuando...

- Detectamos que falta integración entre relaciones y desarraigos, entre actividad y sosiego, entre cercanía y distancia en aspectos culturales y sociales.
- Constatamos una identidad no enteramente clarificada, no plenamente asumida, no satisfactoriamente vivida.
- Padecemos el desajuste entre la carencia de vocaciones y el elevado número de personas mayores que forman nuestras comunidades.
- Nos abruma la cantidad de obras que están bajo nuestra responsabilidad, la complejidad que conllevan y la impotencia para llevarlas.
- Hay perplejidad a la hora de dejar lo que tanto hemos acariciado.

- Hay miedo a desaparecer y retraimiento ante el reto del decrecimiento y a adoptar la actitud de los “pequeños”.

4. Por dónde conviene que lleguemos

1. ¡Alegraos!

- Por los caminos de la alegría en el encuentro con Cristo, propio del seguimiento evangélico.
- Canto pascual de quienes seguimos al Crucificado-Resucitado *más de cerca*.
- La alegría del encuentro con Cristo en la Vida Consagrada.
- Bocanadas de aire fresco.

2. Memoria agradecida.

- Hacer memoria en el contexto del 50 aniversario del Concilio Vaticano II.
- Memoria de los dones recibidos.
- En los seres humanos la *experiencia*, que permite dirigir la propia vida, proviene de la memoria.
- No hay lugar, pues, para el olvido que provoca *inexperiencia* y deja al ser humano a la deriva en el mar de su existencia.
- Esta memoria es transformada en fuerza de esperanza y de futuro.

3. Futuro esperanzado.

- Abrazar el futuro con esperanza.
- Con la sabiduría de los y las más mayores.
- Con la esperanza de los y las más jóvenes.
- Con el trabajo admirable de los y las de edades intermedias.

SITUACIÓN Y DESAFÍOS DE LA VIDA RELIGIOSA

Felícísimo Martínez, OP

La identidad de la vida religiosa.

Las tareas y los compromisos que tenemos hoy en la vida religiosa son muchos. Las agendas de ustedes probablemente están llenas. Hay momentos en el que las cosas caminan sobre ruedas, como por inercia, sin necesidad de intervenir demasiado. No estamos en ese momento. Hoy los cambios sociales y culturales son tan profundos y acelerados, y las circunstancias de “reducción” de la vida religiosa, son tan dramáticas que nos vemos obligados permanentemente a evaluar, revisar, reprogramar, tomar nuevas decisiones... Se nos exige lucidez, rapidez, valentía, capacidad de reacción, agilidad... Es demasiado para seres humanos frágiles y vulnerables!

Yo creo que en medio de tantas tareas y compromisos es fundamental, al menos, tener claros algunos signos de identidad de la vida religiosa y, por consiguiente, algunos desafíos centrales en este momento de reducción. Todos ellos están relacionados con la identidad carismática y con la misión profética de la vida religiosa. Igual estamos haciendo más de lo que tenemos que hacer y distinto de lo que estamos llamados a hacer.

Yo señalaría los siguientes signos de identidad y los siguientes desafíos para la vida religiosa hoy.

1. Recuperar la dimensión teologal o carismática de la vida religiosa (a nivel personal y comunitario).-

- a. Se ha obsesionado demasiado por las actividades y el compromiso apostólico y se ha olvidado quizá su primer valor simbólico. Estamos padeciendo un síndrome de crisis de declive y hasta de culpabilidad...
- b. Este es el momento para repensar la identidad de la vida religiosa y reorientarla en esa dirección:
 - i. El núcleo de la identidad y la razón de ser de la vida religiosa (como de toda vida cristiana seria o radical) es la experiencia de Dios. La pregunta sobre la calidad de vida religiosa hoy es la pregunta por el nivel o la calidad de esta experiencia de fe.
 - ii. Salvada o garantizada esta experiencia, hay un margen grande para organizar o recrear la vida religiosa: diversas formas de profesar y celebrar la fe de vivir la fraternidad o sororidad y de organizar las comunidades, diversas formas de presencia y diversa naturaleza de obras y compromisos apostólicos.... Lo único que sé es que es esa experiencia carismática la única que dará sentido a este estilo de vida cristiana que llamamos vida religiosa.
 - iii. Y la misión fundamental de la vida religiosa es, no hacer muchas cosas, sino ser testigos de esa dimensión carismática, contemplativa, trascendente, teologal... de la vida humana, estemos donde estemos y ejerzamos la profesión que tengamos que ejercer. Para ser testigos del Absoluto no se necesitan tantas vocaciones como para llevar adelante tantas obras y compromisos como tenemos; pero quizá se necesitan vocaciones (maestros y maestras espirituales) y comunidades distintas (escuelas de experiencia de Dios y de práctica del Reino de Dios y su Justicia).

- iv. Una de las tareas de la Vida religiosa hoy es fomentar esta dimensión carismática y encontrar las mediaciones básicas para cultivarla. Hay que recuperar el silencio hondo, existencial, contemplativo... Hay que recuperar la oración, porque aunque el trabajo es oración, no cubre toda la función de los tiempos de oración... Hay que recuperar la celebración de la fe o la liturgia comunitaria

2. Recuperar el valor evangélico de la fraternidad y la sororidad y la práctica de la comunidad.

- a. Este es el núcleo de la vida evangélica, el núcleo de la vida cristiana radical, lo esencial, la entraña del seguimiento de Jesús. Si esto falta, la vida religiosa ha fracasado.
- b. La soledad deshabitada y el aislamiento incomunicado es un atentado a la calidad de vida humana. El éxito en la vida humana es el éxito en el amor, en la convivencia, en la comunicación... El fracaso es todo lo contrario. Y son valores de una gran fuerza testimonial.
- c. Sólo sé que las mediaciones absolutamente irrenunciables para cualquier comunidad cristiana radical son, entre otras: la experiencia de Dios compartida, la oración común, la celebración comunitaria de la fe y de la vida, la comunicación de bienes y servicios, la práctica de la reconciliación comunitaria, la misión compartida...
- d. Esta dimensión de la vida religiosa tiene hoy un gran valor testimonial. Estamos en una sociedad y en una cultura en la que crece el individualismo, el aislamiento, la incomunicación y la soledad... La soledad es la gran enfermedad de nuestro tiempo, como lo es su hermana gemela, la depresión. Quizá porque se han debilitado los grupos primarios... porque se han multiplicado las comunicaciones virtuales y escasean las comunicaciones reales. En este contexto, el testimonio de las comunidades religiosas deberían ser un verdadero anuncio de buena noticia, una predicación viva del Evangelio en este mundo ("*domus praedicationis*").
- e. Desde la perspectiva de la comunidad sale otra interpretación de los votos. (Si bien tampoco conviene olvidar la dimensión ascética de los votos, pero no como un valor evangélico en sí, sino como un valor pedagógico, en una sociedad del bienestar en la que se ha ido debilitando la voluntad y se ha hecho más difícil el seguimiento radical. (Uno de los grandes desafíos en este momento)

3. Recuperar la misión entre los pobres y excluidos.

- a. Pero quizá la versión más evangélica de la pobreza hoy sea la opción decidida por los pobres y excluidos o la solidaridad con ellos. Y además quizá sea este el único camino que nos puede conducir a la pobreza real, mucho más que los propósitos de la enmienda, que hasta ahora han sido escasamente eficaces.
- b. En este sentido hay que seguir adelante con el compromiso de la opción por los pobres y los excluidos, como una exigencia de la vida evangélica radical. Es la versión más visible de la pobreza hoy. Habrá que limpiarla de toda contaminación ideológica, de toda tentación de protagonismo, de todo riesgo de manipulación... Pero hoy la vida religiosa no puede renunciar a su compromiso con los pobres y los excluidos, que es la forma más evangélica de estar comprometidos con la justicia, la paz, los derechos humanos. es un asunto institucional, que debe envolver el espíritu y la política congregacional.
- c. Los beneficiados de esta misión entre los pobres y excluidos, no serán solamente éstos, sino la propia vida religiosa. Es posible que la conversión a los pobres sea el único camino de refundación de la vida religiosa, como ha sucedido a lo largo de toda la historia de la vida religiosa.

BREU PRESENTACIÓ DEL SALM 103

G. Ramon Grau i Estany

El seu amor és tan immens com la distància del cel a la terra

☞ Convergeixen i es retroben en aquest salm l'espiritualitat profunda, la tendresa del sentiment religiós i la qualitat poètica, per forjar un **himne entranyable i colpidor a l'amor de Déu**. El text del Fill Pròdig de Lc. 15, pot ser el paral·lel d'aquest salm en el Nou Testament.

☞ Les **actituds de Déu**, ressaltades en aquest salm són: Amor, bondat, tendresa, perdó, benignitat, benvolença...

L'aportació de l'home és el reconeixement de la seva petitesa, necessitada de perdó i de guarició [3], de dignificació, d'amor i de tendresa [4]....

☞ Sóc conscient que tot i essent una criatura de fang [14], feble i efímera com l'herba [15], la meva condició espiritual em permet dir en nom propi: **Beneeix el Senyor, ànima meva** [1] i en nom de tota la Creació: **Beneïu el Senyor, totes les criatures** [22].

☞ **El salm traspua joia i admiració agraïda**. Presenta les semblances més grandioses, en un intent de mostrar l'impacte de l'acció benvolent de Déu:

❓ *que em té un amor tan immens com ho és la distància que hi ha des del cel a la terra.* [11]

❓ *que llença molt lluny les meves culpes, tan lluny com ho és l'Orient de l'Occident* [12]

❓ *que es comporta amb mi com un pare amb un fill.* [13]

☞ **Altres salms afins o complementaris podrien ser** : el salm 23, del Bon Pastor i el salm 71, propi per fer un balanç de la vida, quan la joventesa comença a acomiadar-se.

■ La primera cosa que m'impresiona en la meva pregària és la meva nul·litat. La segona cosa, que sempre acompanya la primera, és l'encís de sentir-me estimat de Déu. Aquest amor de Déu vers la meva poquesa és el motiu d'una permanent estupefacció. (André Frossard)

SALM 103

Grandesa de la bondat de Déu. Petitesa de l'home

¹ Beneeix el Senyor, ànima meva,
del fons del cor, beneeix el seu sant nom.

² Beneeix el Senyor ànima meva,
no t'oblidis mai dels seus favors:

³ Ell et perdona les culpes **Mc.2:7**
i et guareix de tota malaltia; **Lc.5:21**
⁴ dignifica la teva existència **Jn.8:11**
i et sacia d'amor i de tendresa. **Os.11:8 ss**

.....
⁸ El Senyor és compassiu i benigne,
lent per al càstig, ric en bondat. **Jr.5:11**
Ex.34:6

¹⁰ No ens castiga els pecats com mereixíem,
ni ens paga segons les nostres faltes. **Jr.3:5,11**
Is.57:16

¹¹ *El seu amor als fidels és tan immens*
com la distància del cel a la terra, **Sl.57:11**
Sl.36:6

¹² *llença les nostres culpes lluny de nosaltres*
com l'Orient és lluny de l'Occident. **Mi.7:19**
Is.43:25

¹³ *Com un pare s'apiada dels seus fills,*
així el Senyor s'apiada dels fidels, **Os.11:1-4**
Jr.31:20

¹⁴ perquè sap de quin fang ens va formar,
i es recorda que som pols. **Gn.2:7**

¹⁵ La vida de l'home dura com l'herba,
la seva florida és com la dels camps;
desapareix quan hi passa la ventada, **Sl.90:5**
Is.40:6-8
Sl.78:39

¹⁶ i ni es reconeix el lloc on era.
¹⁷ Però l'amor del Senyor pels seus fidels **Ex.20:6**
és de sempre i dura sempre; **Lc.1:50**
la seva bondat s'estén dels fills als nets.

.....
²² Beneïu el Senyor, totes les seves criatures,
a tot arreu on ell és sobirà. **Sl.148**
i Beneeix el Senyor, ànima meva !

Nota: Ometo, circumstancialment, els verset 18-21,
per centrar-me en el ser humà, en el jo que estic pregant
i assaborint l'amor personal del Senyor.

♦ Exordi

Autoencoratjament a la lloança

⇒ Déu en acció:

- em perdona
- em guareix
- em revalora la vida
- genera amor i tendresa

- és benivolent
- és bondadós
- és indulgent

- em té un amor sens mida

- dissimula les meves faltes

- com un pare comprensiu

- coneix bé la meva feblesa

⇒ Jo:

- poca consistència física i moral
- feble i efímer com l'herba
- sotmès a influències externes

⇒ Ell:

- el seu amor és etern
- la seva bondat dura sempre

♦ Epíleg

- que **totes** les criatures m'ajudin a adorar-lo a **tot** arreu i en **tot** moment.

Ressonàncies bíbliques del Salm 103

3/

Lc. 2:7 ¿ Qui pot perdonar els pecats sinó Déu ?

Lc.5:21 Els mestres de la Llei i els fariseus començaren a pensar ¿ Qui és aquest que diu blasfèmies ?
¿ Qui pot perdonar el pecat sinó Déu ?

Jn. 8:11 Diu Jesús a la dona: *¿ Ningú t'ha condemnat ?*. Ella va respondre: *Ningú, Senyor*. Jesús digué: *Jo tampoc et condemno. Vés-te'n, i d'ara endavant no pequis més*.

4/

Os. 11:8ss Efraïm, ¿ com t'he de tractar ? ¿ T'haig d'abandonar Israel ? Això em trasbalsaria el cor. No cediré a la meva indignació, perquè jo sóc Déu, no un home.

8/

Jr. 5:11 La gent d'Israel, la gent de Judà m'han arribat a trair ! Ho dic jo, el Senyor.

Ex.34:6 El Senyor, tot passant davant de Moisès, va proclamar: *El Senyor ! El Senyor ! Déu compassiu i benigne, lent en el càstig, fidel en l'amor*.

10/

Jr. 3:11 El Senyor em digué: *Israel la deslleial, és bona comparada amb Judà, la infidel*. Vés, doncs, i proclama aquestes paraules: *Torna Israel, la deslleial. T'ho dic jo, el Senyor. No continuaré enutjat, perquè sóc bondadós. No guardo rancor per sempre*.

Is. 57:16 No em mantindré irritat per sempre: s'estroncaria l'alè de vida que procedeix de mi mateix, quan sóc jo qui ha creat tot el que respira.

11/

Sl. 57:11 El teu amor, Senyor, és gran fins al cel, arriba als núvols la teva lleialtat.

Sl. 36:6 El teu amor, Senyor, s'eleva fins al cel, la teva fidelitat arriba fins als núvols.

12/

Mi. 7:19 De nou et compadiràs de nosaltres; trepitjaràs les nostres culpes i llançaràs al fons del mar tots els nostres pecats.

Is. 43:25 Doncs bé, sóc jo, sóc jo qui t'esborra les faltes. Ho vull així: No em recordaré dels teus pecats.

13/

Os. 11:1-4 Diu el Senyor: *Quan Israel era un noi, me'l vaig estimar... Però ell és un d'aquells que, com més el crides, més se te'n van... Jo l'atreia cap a mi amb llaços d'afecte i amor... m'acostava cap a ell i li donava menjar...*

Jr. 31:20 Efraïm és per a mi un fill preciós, un infant que m'encisa. ¿ Com és que després de renyar-lo encara me'n recordo tant ? Per ell se'm commouen les entranyes, me l'estimo amb tendresa.

14/

Gn. 2:7 Llavors el Senyor va modelar l'home amb pols de la terra...

15/

Sl. 90:5 T'emportes els homes com si fossin un son; al matí s'espiguen com l'herba; al vespre es marceix i s'asseca.

Is. 40:6-8 Una veu diu: *Proclama que els homes són tots herba i que la seva bondat és com la flor dels prats; l'herba s'asseca i la flor es marceix, però la paraula de Déu dura per sempre*.

16/

Sl. 78:38-39 Ell que és tot misericòrdia tenia en compte que eren mortals, un alè que no torna quan se'n va.

17/

Ex. 20:6 Per als qui m'estimen i guarden els meus preceptes, mantinc el meu amor durant un miler de generacions.

Naixement de la FRATERNITAT "SIGNUM FIDEI"

Norbert Niubó Andreu, f.s.f., Consagrat perpetu de Signum Fidei

Meaux, 12 de juny de 2014

El novembre de 1975 es van reunir al Col·legi de Paterna a València tres Germans i cinc seglars. Els Germans Paulus Adams, belga, Asistent del G. Superior General, Manel Olivé Vidal i Jaume Godoy (Carlitos), els dos del ex-districte de Barcelona. Els cinc seglars foren: José Antonio de Lózar, García Passigli, espanyols; Armand Machat, francès; Loos, belga i Andreoli, italià.

Tots vuit, en un dia i mig d'oració, de reflexió i de treball, redactaren el primer "Estil de Vida" del moviment que se'n diria SIGNUM FIDEI i van assentar-ne les bases:

- Estil de Vida particular.
- Una Consagració a la Santíssima Trinitat amb una fórmula molt semblant a la de l'emissió dels vots dels Germans.
- Un Projecte apostòlic personal i comunitari de cada un dels seus membres.

Els cinc Germans i els tres seglars van proclamar l'estreta unió entre la família naixent i l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes. L'esperit de La Salle, de Fe i Zel, inspiraria la vida d'aquesta nova comunitat lasal·liana seglar.

Després de llargues discussions, el G. Paulus suggerí el nom per aquest moviment: se'n diria SIGNUM FIDEI, en llatí per mostrar la seva universalitat. A més, com que SIGNUM FIDEI figura a l'escut de l'Institut, la seva dimensió lasal·liana estava assegurada, i l'estrella recordava a la Mare de Déu de l'Estrella, que fou coronada com Patrona de l'Institut a Montebourg (França). S'acceptà per unanimitat. Tot es va concloure el 6 de novembre de 1975, i al dia següent, 7 de novembre, els Gns. Paulus Adams i Manel Olivé signaven la primera circular SIGNUM FIDEI elaborada d'acord amb les conclusions de l'equip dels tres Germans i dels cinc seglars, reunits en sessió fundacional a València. En ells hi figuraven els Estatuts de la "Fraternitat SIGNUM FIDEI" en deu articles. Fou tot un començament.

Van seguir intensos treballs d'informació i de comunicació per estructurar i donar a conèixer el moviment, per medi de cartes, butlletins, circulars i trobades personals i de grup. S'estava vivint una

aventura espiritual extraordinària que aviat s'anava a institucionalitzar.

En efecte, cinc mesos després arribà el 40è Capítol General dels Germans, que es celebrà a la primavera de 1976. El generalat del recordat G. Charles Henry, difícil i ple de contrarietats, s'acabava. Entre el 39è Capítol General (1966/67) y el 40è,

l'Institut havia passat de 16.735 Germans a 11.563. Una pèrdua de més de cinc mil Germans. L'Institut en deu anys havia perdut el 37% de la seva substància. Oficialment els Germans del 40è Capítol General foren informats de l'existència de SIGNUM FIDEI, i el 5 de juny de 1976, a la Capella de la casa Generalícia de Roma, un grup de dotze seglars en tres grups lingüístics: espanyol, francès i italià, feren solemnement, per

primera vegada la seva "CONSAGRACIO" en presència dels Germans Superiors i dels Germans capitulars, a l'Ofertori de la Missa i davant de les Relíquies de Sant Joan Baptista de la Salle. El G. Paulus, al costat de l'altar, va rebre les fórmules signades pels dotze primers SIGNUM FIDEI, i tots els Germans presents donaren l'abraçada, al final de la Missa, als nous consagrats, mentre l'assemblea entonava el Te Deum propi de les grans ocasions. La data del 5 de juny de 1976 és considerada com la de la fundació oficial de SIGNUM FIDEI.

A la tarda d'aquest dia memorable, en una

la Fraternidad rebí l'autenticació de l'Institut: "Sigueu fidels a l'esperit de Déu i de La Salle", els digué el G. Charles Henry. "No apagueu l'Esperit", els comminà el G. José Pablo. Era el «cop de mà» i recolzament de l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes a la Fraternitat SIGNUM FIDEI recent nascuda. Fou un bàlsam per al cor del volgut G. Charles Henry abans de reprendre el viatge de retorn als Estats Units.

El Senyor en la seva immensa bondat, acabava de regalar una joia a l'Institut. La vocació d'aquesta joia era i és la de ser exhibida per arreu, no la de ser guardada en la foscor d'un cofre, ni deixada en un calaix.

Aquesta és la història del nostre naixement.

CHARLES DÉMIA, PRECURSOR DE LA SALLE

Hno. Josean Villalabeitia

Gentileza de la revista Inter Nos del Sector València-Palma

Carlos Démia podría considerarse como un ejemplo típico de cristiano imbuido del espíritu tridentino, que canalizó sus inquietudes apostólicas a través de las escuelas populares. Si consideramos su trayectoria formativa, la afirmación anterior no tendría nada de extraño; sería, más bien, una consecuencia lógica de su formación y trayectoria vital. Y es que, nacido cerca de Lyon en 1637, Démia fue desde muy joven alumno de los jesuitas lioneses, con quienes completó estudios de derecho hasta doctorarse en el civil y el eclesiástico. Cristiano devoto, participa por esa época con intensidad en la poderosa Compañía del Santo Sacramento integrada por sacerdotes y laicos, que promueven con fuerza obras en favor de los pobres en distintas localidades del país. Tras algunos devaneos sentimentales, se decide por

la ordenación sacerdotal, para lo que se traslada a París, donde vivirá entre 1660 y 1663. Su estancia en la capital francesa tiene tres puntos de referencia sucesivos, muy significativos los tres en lo que toca a escuela y a catequesis: en primer lugar, san Nicolás del Chardonnet; luego las misiones extranjeras y los seguidores de Vicente de Paúl y, por fin, el seminario de san Sulpicio, donde encontrará como formador a Tronson, que unos años más tarde acogería a Juan Bautista De La Salle en aquellos mismos locales. En esta época Démia coincidirá asimismo, en referencias e inquietudes, con Nicolás Roland, el futuro director espiritual de De La Salle.

Este sacerdote lionés, un poco anterior en el tiempo a De La Salle —vivió entre 1637 y 1689—, es, sin discusión, una de las figuras más destacadas de la pedagogía popular del siglo XVII en Francia. Seguramente no conoció en persona a nuestro Santo Fundador, aunque estaba al corriente de algunas de sus actividades. Se interesó, sobre todo, por el funcionamiento del primitivo seminario de maestros rurales que los Hermanos de las Escuelas Cristianas abrieron muy pronto en la calle Neuve de Reims, y hasta llegó a aconsejar, en 1688, que se imitase el ejemplo lasaliano en otros lugares.

También Juan Bautista conocía bien el pensamiento y, quizás, la obra concreta de Démia. No en vano el sacerdote de Lyon cita a De La Salle en su diario hasta en cuatro ocasiones, todas ellas en relación con la compra y el intercambio de libros que tratan sobre la educación de los pobres, ya sea en escuelas, ya en hospitales o centros por el estilo. Es evidente, pues, que en el momento en que nuestro Fundador estaba poniendo en marcha su obra consultó con atención los escritos de Démia, del que habría oído hablar por mediación de Nicolás Roland, director espiritual de De La Salle y compañero de Démia durante sus estudios en París. La prematura desaparición del sacerdote de Lyon, a los 52 años recién cumplidos, impidió, sin duda, una más intensa colaboración entre ambas personalidades.

Ordenado sacerdote en París, Carlos regresa a su tierra donde comenzará a trabajar en la renovación del clero diocesano predicando misiones populares, lo que le llevará a conocer de cerca muchos pueblos y parroquias de aquella región. Su contacto con la dura realidad de los maestros de escuelas populares y con la irrisoria formación religiosa de los cristianos de a pie, unido a la influencia de sus antiguas actividades en distintos grupos piadosos, le convencerán de la necesidad de promover las escuelas cristianas como medio indispensable para cambiar el estado de las cosas: “No hay mejor medio de secar la fuente de tantos desórdenes y de reformar cristianamente ciudades y provincias que creando escuelas para la instrucción de los hijos de los pobres, en las que, junto al temor de Dios, se les enseñe a leer, escribir y contar por medio de maestros capacitados para instruirles en esas cuestiones, que afortunadamente les pondrían en condiciones de trabajar en la mayor parte de las artes y profesiones, no habiendo ninguna en que estas primeras nociones no sean de gran ayuda y camino para avanzar hacia los empleos más importantes”.

Claro que, en aquel tiempo, la figura del maestro estaba muy desprestigiada. El Propio Démia escribirá de ellos que “este empleo está expuesto al desprecio y es muy a menudo ejercido por miserables, desconocidos y gente sin prestigio, que no pueden inspirar la piedad, la capacidad y la honradez, pues normalmente nunca las tendrán por no haberlas conocido, o no haber recibido educación en una casa que les comunicara tales virtudes”.

BEATS MÁRTIRS DELS PONTONS DE ROCHEFORT

Donem una breu recensió biogràfica dels Beats Germans Màrtirs del Ponton de Rochefort, extreta del Calendari del Districte de Catalunya del curs 2010-2011, pàgs. 198 i 199.

* Gmà, ROGER. Neix a Orléans, el 26 de juliol de 1745.

Alumne dels Germans, seguí el camí dels seus mestres. Va fer la seva formació al Noviciat de Maréville. Era Director de la Comunitat de Moulins. Home pietós, donat totalment a l'educació de la joventut, tenia en grau notable el do de govern. Gaudia de gran prestigi a la ciutat. Excel·lent religiós, ple de virtuts.

Empresonat, forma part de la trista comitiva que de Moulins serà conduïda a Rochefort. Viatge lúgubre, en ple hivern, contra el vent, sota la pluja i la neu, en carretes descobertes. Un testimoni el recorda com a «servidor d'esperança»: és objecte d'admiració per la seva alegria oberta i franca. Es dedica a reparar el calçat dels deportats amb les seves mans acostumades a preciosa cal·ligrafia.

A Saintes, el Gmà, Roger envià una súplica a la Convenció en nom dels deportats: que els permeti tornar a Moulins, donada l'edat i les malalties de la major part del grup. Ni resposta.

Mor el 12 de setembre de 1794, als 50 anys: ple de bones obres i grans sofriments. Procedia d'una província que dóna molts deportats de mèrit... i ell no era dels que en tenia menys.

* Gmà, LLEÓ. Superava amb 20 anys l'edat del seu Director.

Pertanyia a una família rica de Reims. A més, al Noviciat de Sant Yon el gener de 1744, firmava la seva professió perpètua en el registre de la casa. Era, doncs, un Gmà gran, però conservava un vigor sorprenent, motiu pel qual va ser tractat com a contemporani del Gmà. Roger, al qual es va unir a la presó de santa Clara, primer, i a Rochefort, després, l'abril de 1793 amb un grup de 25 presoners.

El 21 de gener de 1794 el Gmà, Lleó cau greument malalt; és un pres edificant, a qui reten homenatge els supervivents: "el meu elogi, diu Labiche, és que era un sant. Havia conservat fins a la seva edat avançada el candor i l'alegria de la joventut". En els seus llavis pren el Sant Crist que avui figura a la "sala de records" exposat a la pública veneració, a la residència episcopal de La Rochelle.

Fou enterrat a l'illa d'Aix, on portaven els cadàvers. Alguns sacerdots, per torn, eren els enterradors. Hi anaven amb barca, amb guàrdia de mariners amb fusells. A Tridoux serien descobertes més tard les restes d'aquests sants confessors de la fe. Avui descansen a la cripta de la petita església de l'illa. Morí el 21 de maig, als 70 anys.

* Gmà. ULDERIC. Nasqué a Freisanes.

Entra jove a l'Institut, on rebé una formació seriosa. El 1791, en plena marea revolucionària, escriu: "Jo, Joan B. Guillaume, de la parròquia de Dampierre Besancon, ingressat a l'Institut dels Germans de les Escoles Cristianes el 16 d'octubre de 1785 amb el nom de Gmà. Ulderic, declaro que estimo la meua vocació i desitjo perseverar-hi fins a la mort amb l'ajuda de la gràcia de Déu".

I hi perseverà, després d'haver suportat amb heroisme les fatigues i humiliacions del tracte de Nancy a Rochefort; i els crits i els insults del populatxo amb que acolliren els màrtirs de Crist a Toul, Troyes, Sens i Orléans, foren desposseïts de les seves modestes pertinences encara abans d'arribar a Rochefort, on seguiren la sort de tants companys de martiri. Morí la nit del 27 d'agost de 1794, als 39 anys.

GERMANS BEATS MÀRTIRS DE CATALUNYA

Beatificats el 28 d'octubre de 2007

G. Josep Maria Pons I Riba

NOTA: L'última comunitat on van estar està assenyalada en vermell i li segueixen la resta de comunitats per on van passar.

G. ADOLF JAUME (Antoni Serra Hortal)

MANLLEU, Comtal, Berga, Bonanova, Terol, Manlleu, Terol, Bonanova

* Banyoles (Girona), 21.12.1880

† Sta. Maria de Corcó (Barcelona), 6.8.1936

H. ADOLFO MARIANO (Mariano Anel Andreu)

BONANOVA, Santa Madrona, l'Alcora

* Josa(Terol), 16.7.1910

† Barcelona, 10.12.1936

G. AGAPI (Josep Lluís Carreras Comas)

SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ, El Carme, Comtal, Berga, Cassà de la Selva, Sant Feliu de Guíxols, Arenys de Mar, Bonanova, Tortosa, Santa Madrona, Barceloneta

* Santa Coloma de Farners (Girona), 4.2.1881

† Barcelona, 9.12.1936

H. ARNOLDO JULIÁN (Jesús Juan Otero)

MONTCADA I REIXAC, Sant Celoni

* Abastas (Palència), 6.6.1902

† Montcada i Reixac (Barcelona), 25.7.1936

G. BENEDICTE JOSEP (Josep Verdalet Compte)

MONTCADA I REIXAC, Girona, Montcada i Reixac, Palamós, Granollers, Sant Celoni

* Capçanes (Tarragona), 20.7.1903

† Barcelona, 25.7.1936

H. BENITO CLEMENTE (Félix España Ortiz)

BONANOVA, Benicarló, Bonanova, Castro Urdiales

* Pancorbo (Burgos), 1.2.1889

† Barcelona, 10.9.1936

H. CÁNDIDO ALBERTO (José Ruiz de la Torre)

CASA PROVINCIAL-BRUÑO, Tarragona, Comtal

* Fresno de Rodilla (Burgos), 26.3.1906

† Barcelona, 2.11.1936

H. CELESTINO ANTONIO (Ismael Barrio Marquilla)

BONANOVA

* Piedrahita de Juarros(Burgos), 22.4.1911
† Barcelona, 19.8.1936

H. CIRILO PEDRO (Cecilio Manrique Arnáiz)

CASA PROVINCIAL-BRUÑO, Cassà de la Selva,
Cambrils-Sant Josep-SAFA, Benicarló

* Monasterio de Rodilla (Burgos), 1.2.1909
† Barcelona, 18.9.1936

G. CRISÒSTOM (Josep Llorach Bretó)

CASA PROVINCIAL-BRUÑO, Comtal, Bonanova, Manlleu,
Sant Hipòlit de Voltregà, Santa Madrona, Sant Feliu de Guíxols, Manlleu,
Cambrils-Sagrat Cor-Escolasticat, Arenys de Mar

* Benicarló (Castelló), 9.2.1881
† Barcelona, 2.11.1936

G. DIONÍS LLUÍS (Mateu Molinos Coloma)

BONANOVA, Tarragona

* Forcall (Castelló), 21.8.1890
† Travesseres-Lles (Lleida), 9.8.1936

G. EDMOND ÀNGEL (Pere Massó Llagostera)

SALT, Agullana, Granollers, Horta-Chapí, Fortianell-SAFA,
Granollers, Montcada i Reixac, Cuba, Horta-Chapí, Salt

* Sant Joan les Fonts (Girona), 20.04.1897
† Bescanó (Girona), 5.8.1936

G. ELISEU VICENÇ (Vicenç Alberich Lluch)

EL CARME, Cambrils-Sant Josep-SAFA, Santpedor, Terol, Cambrils-Sagrat Cor

* Benicarló (Castelló), 29.1.1906
† Vall-de-Roures (Terol), 23.8.1936

G. EMERI JOSEP (Josep Plana Rebugent)

GIRONA, Josepets

* La Celler de Ter (Girona), 16.9.1900
† Riudellots de la Selva (Girona), 12.9.1936

G. ESIQUI JOSEP (Baldomer Margenat Puigmitjà)

FORTIANELL-SAFA, Limoux, Llívia, Salt, Els Hostalets-SAFA

* Salt (Girona), 4.7.1897
† Camallera (Girona), 3.9.1936

H. EUSEBIO ANDRÉS (Eusebio Roldán Vielva)

JOSEPETS, Horta-Chapí, Josepets, Figueres, Girona, Granollers

* Nava de Santullán (Palència), 15.12.1895

† Barcelona, 17.11.1936

G. FÈLIX JOSEP (Josep Trilla Lastra)

MONISTROL DE MONTSERRAT, Berga, Tortosa, Tarragona, Berga

* Lleida, 14.9.1908

† Barcelona, 19.3.1937

H. FLORENCIO MIGUEL (Ruperto García Arce)

BERGA, Cambrils-Sagrat Cor-Noviciat Menor, Manlleu, Tarragona

* Carcedo de Bureba (Burgos), 10.7.1908

† Barcelona, 13.10.1936

G. FRANCESC MAGÍ (Antoni Tost Llaberia)

SANTPEDOR, El Carme

* Mont-roig del Camp (Tarragona), 16.1.1915

† Balsareny (Barcelona), 27.7.1936

H. FRANCISCO ALFREDO (Francisco Mallo Sánchez)

PALAMÓS

* Santa Marina del Rey (Lleó), 16.8.1916

† Torrent d'Empordà (Girona), 13.8.1936

G. GAJETÀ JOSEP (Ramon Palos Gascon)

BONANOVA, Terol

* Forcall (Castelló), 11.8.1885

† Barcelona, 25.7.1936

H. HILARIÓN EUGENIO (Eugenio Cuesta Padierna)

PALAMÓS, Salt

* Villanueva del Rebollar (Palència), 26.3.1912

† Torrent d'Empordà (Girona), 13.8.1936

G. HONEST MARIA (Francesc Pujol Espinalt)

MANRESA, Bonanova, Sant Feliu de Guíxols, Manlleu, Comtal, Tarragona, Benicarló

* Santpedor (Barcelona), 9.4.1894

† Sant Fruitós de Bages (Barcelona), 27.7.1936

H. HONORATO ALFREDO (Agustín Pedro Calvo)

SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ, Tarragona, Terol

* Covatillas (Terol), 8.9.1913

† Les Masies de Voltregà (Barcelona), 18.8.1936

H. HUGO JULIÁN (Julián Delgado Díez)

GIRONA, Fortianell-SAFA

* Villarrodrigo de la Vega (Palència), 9.1.1905

† Riudellots de la Selva (Girona), 12.9.1936

G. ILDEFONS LLUÍS (Josep Casas Lluch)

HORTA-CHAPÍ, Girona, Josepets, Granollers, Fortianell-Noviciat Menor, Els Hostalets-Noviciat Menor, Provença, Cambrils-Sagrat Cor, Comtal

* Santpedor (Barcelona), 20.6.1886

† Barcelona, 22.10.1936

G. INDALECIO DE MARÍA (Marcos Morón Casas)

COMTAL, Les Corts, Barceloneta, Comtal

* Noguera de Albarracín (Terol), 25.4.1899

† Barcelona, 24.7.1936

F. JACOB-SAMUEL (Henri Chamayou Oulès)

LA SEU D'URGELL, Guissona, Manresa, Les-internat, Agramunt, Les-internat, Bagnères-de-Luchon, Saint-Gaudens

* Paulin (França), 21.4.1884

† Cortingles-Anserall (La Seu d'Urgell), 18.8.1936

G. JAUME BERTÍ (Antoni Jaime Secases)

MANRESA, Calaf

* Alàs (Lleida), 1.11.1905

† Manresa (Barcelona), 26.7.1936

G. JOSEP BENET (Josep Mas Pujolràs)

MONTCADA I REIXAC, Salt, Horta-Chapí

* Mieres (Girona), 13.8.1913

† Montcada i Reixac (Barcelona), 25.7.1936

G. LAMBERT CARLES (Jaume Mases Boncompte)

BONANOVA, Mollerussa, Ponts, Monistrol de Montserrat, Ponts, Mollerussa, Manresa, Mollerussa-Noviciat Menor

* Agramunt (Lleida), 14.4.1894

† Barcelona, 26.12.1936

G. LLEONARD JOSEP (Josep Maria Aragonès Mateu)

CASA PROVINCIAL-BRUÑO, Casa Provincial-Bonanova, Gràcia, Bonanova, Berga

* Tarragona, 21.5.1886

† Travesseres-Lles (Lleida), 9.8.1936

G. LEÒNIDES (Francesc Colom Gonzàlez)

SANTA COLOMA DE FARNERS, Les Corts, Cassà de la Selva,
Sant Hipòlit de Voltregà, Comtal, Sant Feliu de Guíxols, Cassà de la Selva, Manlleu,
Tortosa, Calonge

* Santa Magdalena de Polpís (Castelló), 12.7.1887

† Barcelona, 2.11.1936

H. LEÓN JUSTINO (Francisco del Valle Villar)

MANRESA, La Seu d'Urgell, Ponts, La Pobla de Segur

* Grañón (La Rioja), 25.5.1906

† Manresa (Barcelona), 1.12.1936

G. LLORENÇ GABRIEL (Josep Figuera Rey)

COMTAL, Manresa, Ponts, Calaf

* La Pobla de Segur (Lleida), 22.8.1912

† Barcelona, 9.8.1936

F. LOUIS-DE-JÉSUS (Joseph Marcou Pécavel)

JOSEPETS, Limoux, Fonsérannes-Noviciat Menor, Figueres, Granollers, Sant Celoni,
Horta-Chapí, Josepets, Montpeller, Ripoll, Granollers, Besiers, Saint-Nazaire

* Peyrègoux (França), 19.8.1881

† Barcelona, 29.7.1936

H. MARIANO LEÓN (Santos López Martínez)

MONTCADA I REIXAC, Salt, Palamós, Montcada i Reixac, Horta-Chapí

* Viñambres de la Valduerna (Lleó) 16.10.1910

† Montcada i Reixac (Barcelona), 25.7.1936

G. MIQUEL DE JESÚS (Jaume Puigferrer Móra)

COMTAL

* Manlleu (Barcelona), 11.7.1898

† Manlleu (Barcelona), 12.9.1936

G. OLEGUER ÀNGEL (Eudald Rodas Mas)

SANT HIPÒLIT DE VOLTREGÀ, Comtal, Cambrils-Sant Josep-SAFA

* Santa Coloma de Farners (Girona), 1.8.1911

† Les Masies de Voltregà (Barcelona), 18.8.1936

G. ONOFRE (Salvi Tolosa Alsina)

BONANOVA, Cambrils-Sant Josep-SAFA, Manlleu, Tarragona, Les Corts, Tortosa, Roquetes, Manlleu, Comtal, Arenys de Mar, Premià de Mar-SAFA, Premià de Mar- Noviciat, Premià de Mar-SAFA, Benicarló, Manlleu, Santa Coloma de Farners, Sant Feliu de Guíxols, Les Corts, Comtal, Sant Feliu de Guíxols

* Cassà de la Selva (Girona), 31.1.1880

† Vidreres (Girona), 25.8.1936

G. RAIMON ELOI (Narcís Serra Rovira)

SANTPEDOR, l'Alcora, Santa Madrona, Santa Coloma de Farners, Terol, Tortosa, Sant Hipòlit de Voltregà, Bonanova

* Quart d'Onyar (Girona), 1.5.1876

† Balsareny (Barcelona), 27.7.1936

G. VALERIÀ LLUÍS (Nicolau Alberich Lluch)

COMTAL, Cambrils-Sant Josep-Escolasticat, Cambrils-Sagrat Cor-Escolasticat, Bonanova, Monreal del Campo, Les Corts

* Benicarló (Castelló), 1.1.1898

† Vall-de-roures (Terol), 23.8.1936

H. VICENTE JUSTINO (Vicente Fernández Castrillo)

MONTCADA I REIXAC, Josepets, Fortianell-Noviciat Menor

* Piedrahita de Muñó (Burgos), 31.8.1912

† Montcada i Reixac (Barcelona), 25.7.1936

G. VICTORI (Martí Anglès Oliveras)

MANLLEU, Sant Hipòlit de Voltregà, Benicarló, Manlleu, Monreal del Campo, Santpedor, Tortosa, Bonanova, Gràcia, Sant Feliu de Guíxols, Benicarló, Manlleu, Madrid-Beneficència

* Sentmenat (Barcelona), 1.10.1887

† Pruit (Barcelona), 2.8.1936

NOTA. En el proper PAX n. 238 es farà la relació dels Germans beatificats el 13 d'Octubre 2013

Celebració de la primera festa del beat màrtir Gmà. Manuel Mateo (Claudio José)

G. Josep Maria Pons i Riba

El Gmà. màrtir Beat Manuel Mateo Calvo (Hno. Claudio José) va néixer a Aliaga (Terol) el 5 de setembre de 1902. Va ingressar a la Congregació dels GG.EE.CC. de La Salle el 8 de març de 1915. Va ser beatificat, amb un grup de màrtirs, a Tarragona el 13 d'octubre de 2013. El seu apostolat el va desenvolupar en els col·legis de Bonanova, Tarragona, Cambrils i Tortosa.

Va lliurar la seva vida al Senyor a Tortosa, l'1 de setembre de 1936 confessant la seva Fe en Crist Ressuscitat.

La Sra. Mª Pilar Mateo, neboda de Beat Manuel, amb tot afecte i simpatia, va convidar als Germans de les Comunitats de Terol i Cambrils a aquesta primera celebració de la festa del Beat Manuel al seu poble natal d'Aliaga l'1 de setembre de 2014. A la celebració hi van acudir cinc Germans de Terol i Cambrils.

La cerimònia de "benedicció d'un quadre del Beat Manuel" i l'eucaristia es va celebrar a l'ermita de la "Virgen de la Zarza" d'Aliaga", preciosa, molt ben restaurada i pintada.

La va presidir el Sr. Bisbe de Terol-Albarrasí D. Carlos Manuel Escribano. Va ser una cerimònia molt bonica i familiar. La

Sra. Mª Pilar i el Gmà. Santiago Mateu de Cambrils ens van recordar la vida i martiri del Beat Manuel. El Sr Bisbe, en l'homilia, ens va recordar la importància de tants cristians seglars, religiosos i sacerdots que van lliurar la seva vida per Crist en aquests anys i va demanar per la diòcesi de Terol, pels Germans de La Salle i pel poble d'Aliaga.

Acabada la cerimònia, la família del Beat Manuel ens va convidar a dinar en el restaurant de la "Fonda de la Zarza".

Agraïm a la Sra. Mª Pilar i al seu espòs l'atenció i afecte manifestats cap al seu oncle Beat Manuel i cap els Germans de La Salle.

AL VOLTANT DE LES BEATIFICACIONS...
Germans que sobrevisqueren l'esclat de la guerra civil
Germans màrtirs no beatificats
Pares de Germans que protegiren a Germans durant la guerra

G. Josep M. Pons i Riba

ORACIÓ

Senyor Déu i Pare nostre,
tu has fet dels Beats Germans Màrtirs,
educadors de la infància i joventut i
"Fermes i valents Testimonis de la Fe".
Et demanem, pels seus mèrits i la seva intercessió, que,
enfortits per l'Esperit Sant,
ens dediquem amb zel a l'anunci de l'Evangeli.
Per nostre Senyor Jesucrist.

VISQUEREN L'ESCLAT DE LA GUERRA I SÓN VIUS L'ANY 2014.
VISQUEREN L'ESCLAT DE LA GUERRA A LES CASES DE FORMACIÓ.
GERMANS SOLDATS MORTS AL FRONT DE GUERRA.
GERMANS "MÀRTIRS" NO BEATIFICATS.
PARES DE GERMANS QUE PROTEGIREN ALS GERMANS DURANT LA GUERRA.

GERMANS VIUS EL 2014 QUE VISQUEREN L'ESCLAT DE LA GUERRA EL JULIOL 1936

Gmà. Deogracias Fuertes Domínguez	Professor a La Salle Figueres	Es Pont d'Inca
Gmà. Romualdo Andrés Izquierdo	Professor a La Salle Les Corts	Casal Sant Gervasi
Gmà. Ángel García Martínez	Professor a Cochabamba (Bolívia)	Cambrils
Gmà. Josep Arnau Canal	Novici Menor a Fonséranes	Cambrils
Gmà. Severino Blanco Cabeza	Novici Menor a Fonséranes	Casal Sant Gervasi
Gmà. Laurentino Fernández Fernández	Novici Menor a Fonséranes	Sta. Coloma Farners
Gmà. Jaume Pou Esperalba	Novici a la Casa Sant Josep	Cambrils
Gmà. Antonio Carmona Rubira	Novici Menor a Es Pont d'Inca	Cambrils
Gmà. Isaac Melgosa Bujedo	Novici Menor a Es Pont d'Inca	Es Pont d'Inca
Gmà. Hermenegild Masferrer Horta	Novici Menor a Cambrils-Sagrat Cor	Cambrils
Gmà. Victoriano Temprado Ordáz	Novici Menor a Cambrils-Sagrat Cor	Llíria

GERMANS DIFUNTS QUE ESTAVEN A LES CASES DE FORMACIÓ A L'ESCLAT DE LA GUERRA JULIOL 1936

Gmà. Julián Pérez Esaín	Director Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1979
Gmà. Francesc Bou Roca	Professor Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1965
Gmà. Joan Casadesús Sadurní	Professor Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1985
Gmà. Sebastián Jarque Sánchez	Professor Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1985
Gmà. Felipe Palazón Delatre	Professor Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1990
Gmà. Conrad Rovira Giró	Professor Noviciat Menor Sagrat Cor	+ 1993
Gmà. Miquel Chimenos Rufach	Novici Menor a Cambrils-Sagrat Cor	+ 2011
Gmà. Jesús Compte Anguera	Novici Menor a Cambrils-Sagrat Cor	+ 2002
Gmà. Ramon Ferré Riba	Novici Menor a Cambrils Sagrat Cor	+ 1994
Gmà. Ramon Mauri Cot	Novici Menor a Cambrils Sagrat Cor	+ 1979
Gmà. Lluís Olivé Vidal	Novici Menor a Cambrils Sagrat Cor	+ 1986
Gmà. Pedro Parrilla Garcés	Novici Menor a Cambrils Sagrat Cor	+ 2004
Gmà. Julián Álvarez Sáez	Professor a l'Escola Sagrat Cor	+ 2001
Gmà. Lluís Escobet Rosal	Professor a l'Escola Sagrat Cor	+ 1989
Fr. Gabriel Doublay Auvray	Malalt a la Casa Sagrat Cor	+ 1941
Fr. André Manyà Rieu	Malalt a la Casa Sagrat Cor	+ 1945
Fr. Jean Pommié Genieys	Malalt a la Casa Sagrat Cor	+ 1964
Gmà. Genís Blanch Julià	SAFA Casa Sant Josep	+ 1949
Gmà. Luciano Fernández Mediavilla	SAFA Casa Sant Josep	+ 1984
Gmà. Anicet Gafarot Riera	SAFA Casa Sant Josep	+ 1936
Gmà. Justino Gutiérrez Gutiérrez	SAFA Casa Sant Josep	+ 1937
Gmà. Pau Olivé Baró	SAFA Casa Sant Josep	+ 1965
Gmà. Isidre Palomas Soler	SAFA Casa Sant Josep	+ 1949
Gmà. Frederic Pubill Bastida	SAFA Casa Sant Josep	+ 2000
Gmà. Martí Salvador Sarrà	SAFA Casa Sant Josep	+ 1978
Fr. Edmond Simon Salies	SAFA Casa Sant Josep	+ 1939
Gmà. Pantaleón de San José	Director de l'Escolasticat Sant Josep	+ 1939
Gmà. Joan Serret Vilasaló	Professor de l'Escolasticat Sant Josep	+ 1987
Gmà. Ramon Torres Pla	Professor de l'Escolasticat Sant Josep	+ 1986
Gmà. Josep Creus Casanovas	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 1997
Gmà. Moisés Fabo Amadoz	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 2000
Gmà. Josep Gamisans Marginet	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 2012
Gmà. Francesc Gasch Vilallonga	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 1997
Gmà. Teodoro Goñi Ricarte	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 1992
Gmà. Manel Olivé Vidal	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 2008
Gmà. Emilio Sáinz Sanjuán	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 2008
Gmà. Joan Santaaulària Pujol	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 2005
Gmà. Francesc Vaqué Culí	Escolàstic a la Casa Sant Josep	+ 1948
Gmà. Miquel Xargayó Mir	Professor del Noviciat Sant Josep	+ 1968
Gmà. Felip Cervera Borràs	Novici a la Casa Sant Josep	+ 1998
Gmà. Isidre Cuberes Tarròs	Novici a la Casa Sant Josep	+ 2006
Gmà. Ignasi Escayola Clusella	Postulant a la Casa Sant Josep	+ 2003
Gmà. Daniel Orteu Mora	Novici a la Casa Sant Josep	+ 2008

Gmà. Adrià Trescents Ribó	Novici a la Casa Sant Josep	+ 2006
Gmà. Millán García Fernández	Novici Menor a Es Pont d'Inca	+ 1991
Gmà. Basilio Rodríguez González	Novici Menor a Es Pont d'Inca	+ 2009
Gmà. Sergio Cantoral Fernández	Postulant a Es Pont d'Inca	+ 2004
Gmà. Narcís Llausàs Oller	Postulant a Es Pont d'Inca	+ 2007
Gmà. Ignasi Camp Domingo	Novici Menor a Pibrac	+ 2009
Gmà. Joaquim Bach-Esteve Castey	Postulant a Fonséranes	+ 1989
Gmà. Lluís Bosch Moner	Postulant a Fonséranes	+ 1994
Gmà. Serafín Castro Matilla	Postulant a Fonséranes	+ 1946
Gmà. Luis Esteban Bajo	Postulant a Fonséranes	+ 1993
Gmà. Manuel Fernández Magaz	Postulant a Fonséranes	+ 2014
Gmà. Jaume Godoy Rotllens	Postulant a Fonséranes	+ 2006
Gmà. Josep Maria Draper Méndez	Novici Menor a Fonseranes	+ 2006
Gmà. Feliciano García Matilla	Novici Menor a Fonseranes	+ 1992
Gmà. Francisco Pérez Pérez	Novici Menor a Fonseranes	+ 1943
Gmà. Josep Canut Saurat	Novici Menor a Mollerussa	+ 1997
Gmà. Dalmau Marimon Berenguer	Novici Menor a Mollerussa	+ 2001
Gmà. Esteve Bertran Triadú	Professor del Noviciat Menor de Premià de Mar	+ 1944
Gmà. Sebastián Nieto Merino	Professor del Noviciat Menor de Premià de Mar	+ 1986
Gmà. Rafael Pascual Reig	Professor del Noviciat Menor de Premià de Mar	+ 2011
Gmà. Pascual Plumed Romero	Professor del Noviciat Menor de Premià de Mar	+ 1974
Gmà. Pedro Valderrábano de la Hoz	Professor del Noviciat Menor de Premià de Mar	+ 1989
Gmà. Vicente Fernández de Luco	Professor de l'Escolasticat de Premià de Mar	+ 1963
Gmà. Jesús Abáigar Legarda	Escolàstic a Premià de Mar	+ 1994
Gmà. Teodoro Benavides Vega	Escolàstic a Premià de Mar	+ 1999
Gmà. Guillermo Bravo Calvo	Escolàstic a Premià de Mar	+ 2010
Gmà. Mamiliano Taules Osés	Escolàstic a Premià de Mar	+ 1977
Gmà. Eulogio Bravo Aparicio	Escolàstic a Hal	+ 2012
Gmà. Celestino Gascón Millán	Novici Menor a Lembeek-lez-Hal	+ 2005
Gmà. Manuel Gil Arnáiz	Novici Menor a Lembeek-lez-Hal	+ 2010
Gmà. Andreu Vila Casadesús	Escolàstic a Moulins	+ 1942

GERMANS MORTS SOLDATS DURANT LA GUERRA

- ❖ Gmà. Benito Barriocanal Alonso, Benito Fabián
Mort a la guerra a Àvila 26-01-38 (26 anys)
- ❖ Gmà. Bonifacio Castro Nadal, Matías Berardo
Mort a la guerra a Lleida 31-03-39 (26 anys)
- ❖ Gmà. Carlos Fernández Sáinz, Benito Marcelo
Mort a la guerra a Medinaceli (Sòria) 22-02-38 (21 anys)

- ❖ Gmà. Eutiquio García Ruiz, Eugenio León
Mort a la guerra a Còrdova 19-03-38 (30 anys)
- ❖ Gmà. Tomás Hernández Hernández, Aurelio Rafael
Mort a la guerra 22-09-37 (19 anys)
- ❖ Gmà. Servando Andrés Izquierdo, Eugenio Enrique
Mort a la guerra a l'Ebre 31-12-38 (25 anys)
- ❖ Gmà. Emili Montserrat Bonet, Emilio Rafael
Mort a la guerra a Terol 08-01-38 (32 anys)
- ❖ Gmà. Gregorio Pérez Fraile, Casiano Gregorio
Mort a la guerra a Terol 28-02-38 (26 anys)
- ❖ Gmà. Joan Prat Verdura, Joaquín Mario
Mort a la guerra a Extremadura 31-12-37 (20 anys)
- ❖ Gmà. Isaías Urtaran Cámara, Estanislao Jaime
Mort a la guerra a Extremadura-Fernando Núñez 07-01-39 (22 anys)

GERMANS CONSIDERATS MÀRTIRS PERÒ NO BEATIFICATS

- ❖ Gmà. Félix Alonso Martínez, Alonso Carlos
Mort a Barcelona-Can Tunis (Barcelonès) 16-09-36 (23 anys)
- ❖ Gmà. Ramon Altadill Cid, Raimundo Bernabé
Mort a Tortosa (Baix Ebre) 19-01-39 (17 anys)
- ❖ Gmà. Santiago Collados Guillén, Nicasio Santiago
Mort a la frontera dels Pirineus 25-02-38 (23 anys)
- ❖ Gmà. Silvestre Costa Font, Ramón Nonato
Mort a Barcelona-Poble Nou (Barcelonès) 09-08-36 (57 anys)
- ❖ Gmà. Jaume Ferraté Aragonès, Augusto Jaime
Mort a Lanaja (Osca) 26-01-37 (27 anys)
- ❖ Gmà. Juan Galindo Daudén, Eduardo Antonio
Mort a Barcelona-Can Tunis (Barcelonès) 16-09-36 (27 anys)
- ❖ Gmà. Alejandro Delgado Santos, Emerio de Jesús
Mort a Barcelona-La Torrassa (Barcelonès) 27-12-36 (34 anys)
- ❖ Gmà. Lorenzo Parache Collados, Medardo Lorenzo
Mort a Barcelona (Barcelonès) 19-05-37 (37 anys)

PARES DE GERMANS DECLARATS AFILIATS O BENEFACTORS DE L'INSTITUT I DEL DISTRICTE DE BARCELONA PER LES ATENCIONS ALS GERMANS DURANT LA GUERRA.

- ❖ Sr. Agustí Palom Paradedà i esposa Sra. Eulàlia Izquierdo Cervera,
pares dels Germans Antoni i Jaume Palom Izquierdo.

- ❖ Sr. Josep Draper Prat i esposa Sra. Mercè Méndez Mauri de Sant Celoni, pares del Gmà. Josep Maria Draper Méndez.
- ❖ Sr. Joan Coma Fa i esposa Joaquima Molinos Centelles de Barcelona, pares del Gmà. Salvador Coma Molinos i tiets del Gmà. Antoni Molinos Frauca.
- ❖ Sr. Jaume Morató Sala i esposa Sra. Teresa Comerma Fontseré de Manlleu, pares del Gmà. Joaquim Morató Comerma.
- ❖ Sr. Ernest Porrera Llopis i esposa Sra. Antònia Olivé Rovira de Barcelona, pares del Gmà. Joaquim Porrera Olivé.

CAPELLANS I SEGLARS MORTS DURANT LA GUERRA, VINCULATS A LES NOSTRES COMUNITATS I CENTRES.

Mossèn Joan Bota
 Mossèn Teodor Ferrer Saló
 Beat Mossèn Leandro Olivera Buera
 Beat Mossèn Josep Bru Boronat
 Beat Mossèn Eladi Perés Bodi
 Mossèn Josep Casanelles Montalt
 Mossèn Miquel Burgas Darnés
 Mossèn Josep Planellas
 Mossèn Lluís Romaña Brunet
 Mossèn Antoni Pons
 Mossèn Pere Gallart Pasqués
 Mossèn Francesc Servitge Quitart
 Beat Mossèn Pius Salvans Corominas
 Mossèn Francesc Valls Sánchez
 Mossèn Abelard Magí Camps

Confessor La Salle Bonanova
 Capellà de La Salle Bonanova
 Capellà de La Salle Bonanova
 Capellà Sant Josep de Cambrils
 Capellà Sagrat Cor de Cambrils
 Capellà de La Salle Comtal
 Capellà de La Salle Figueres
 Capellà de Fortianell
 Capellà de La Salle Josepets
 Capellà de La Salle Maó
 Capellà de La Salle Manlleu
 Capellà de La Salle Manresa
 Capellà de La Salle Mollerussa
 Capellà de La Salle Tortosa
 Capellà de La Salle Sant Feliu de Guíxols

Sr. Félix Poza Poza
 Sr. Juan López Martín
 Sr. Rafel Serra Martí
 Sr. Jaume Alsina Garcia
 Sr. Salvador Grases Cañellas
 Sr. Francesc Vidal Franquès

Conserge de La Salle Comtal
 Dependent de la Llibreria Bruño
 Professor Escola Gratuïta de la Bonanova
 Professor La Salle Bonanova
 Professor La Salle Tarragona
 President A.A. La Salle Tarragona

LA SALLE A CATALUNYA

G. Josep Maria Pons i Riba

POBLACIONS DE CATALUNYA ON HI HA HAGUT GERMANS

Agramunt 1907-1933	Llívia 1904-1977
Agullana 1907-1944	Mollet del Vallès 1971-1976
Almenar 1907-1908	Monistrol de Montserrat 1910-1936/1947-1971
Anglès 1905-1914	Oliana 1921-1971
Arenys de Mar 1887-1922	Ponts 1906-1933
Badalona 1969-1976	Puig-reig 1949-1968
Calaf 1907-1972	Ripoll 1905-1914
Calonge 1894-1909	Roquetes 1920-1923
Fortià/Fortianell 1904-1936	Salt 1905-1971
Gironella 1924-1968	Sant Feliu de Guíxols 1891-1972
Granollers 1905-1933	Sant Hipòlit de Voltregà 1889-1971
Guissona 1907-1933	Sant Joan les Fonts 1905-1914
Els Hostalets de Llers/Llers 1904-1920	Sant Pere de Ribes 1905-1917
La Garriga 1962-1971	Santpedor 1897-1968
La Jonquera 1905-1915	Solsona 1929-1936
La Pobla de Lillet 1945-1969	Terrassa 1893-1901
La Pobla de Segur 1907-1927	Tiana 1971-1977
Les 1904-1969	Tortosa 1904-1957
Llagostera 1904-1910	Vielha 1903-1936/1951-1989

A BARCELONA CIUTAT

Sant Josep c./ Ferlandina 45, 1880-1887	* Comtal 1939-1961
*Gratuïta: c/ Lledó, 4 1884	* Comunitat pròpia 1951-1986
Sant Josep c./ Pont de la Parra 3 1879-1884	Provença 187-193, 1905-1918
Santa Madrona (Poble Sec) 1890-1934	Horta-Chapí 1912-1936/1939-1966
El Carme (Raval) 1928-1936	Josepets 1912-1936/1939-1967
Les Corts 1887-1936/1940-1965	* Magisteri Blanquerna 1967-1990
Procuradoria-Lliberia Bruño 1892-1986:	*Casal Josepets 1990-2007)
* Bonanova 1892-1917	Ciudad de los Muchachos" 1963-1977
* Comtal 1917-1936	Nostra Senyora del Port 1962-1977
* Sant Pere més Alt 1933-1936/	Ciutat Vella 1993-2002

LLOCS DE CATALUNYA ON HI HA HAGUT GERMANS I CONTINUA EL COL·LEGI (SENSE COMUNITAT)

Barcelona-Congrés 1959...

Barcelona-Barceloneta 1890-1936/ 1957...

* Santa Maria del Mar (carrers Basea 41

* c/. Montcada 18, 1897-1914

Barcelona-Berga 1909...

Barcelona-Sant Celoni 1911...

Girona 1905...

Girona-Palamós 1905...

Tarragona/Cambrils 1900...

(Fundació Vidal I Barraquer 1996...)

Tarragona 1906...

LLOCS DE CATALUNYA ON HI HA GERMANS I CONTINUA EL COL·LEGI O LA COMUNITAT

Barcelona-Campus Universitari

* BCN (EUETT, EALS) 1965...

* Barcelona-Bonanova 1889...

* Escola gratuïta independent: 1953-1958

Barcelona-Gràcia 1892...

Barcelona-Comtal 1880...

* c./ Montcada 19 1880-1890/

* c./ Comtal, 19 1890-1906/

* c. Cameros/Amadeu Vives, 6 1906...

Barcelona-Hedilla (Horta) 1961...

Barcelona-Casa Provincial 1892...

* Comunitat de Bonanova 1892-1933

* Sant Pere més Alt 1933-1936

* Bonanova 1939-1955

* Torre Founier 1955-1972

* Nova Casa Provincial 1972

Barcelona-Montcada i Reixac 1910...

* Montcada-Asland (Sant Eusebi) 1948-1965

Barcelona-Manresa 1910...

Barcelona-Manlleu 1890...

Barcelona-Premià de Mar 1906...

* (Escola des del 1910...)

* Vilassar de Mar 1935-1936/1939-1946

Girona-Cassà de la Selva 1881...

Girona-Figuères 1906...

Girona-Santa Coloma de Farners 1904...

Tarragona-Reus 1951...

Tarragona-Torreforta 1961...

Lleida-La Seu d'Urgell 1904...

Lleida-Mollerussa 1905...

GRUPS/CASES DE FORMACIÓ/SAFA-INFERMERIA

Cambrils-Sagrat Cor:

* Noviciat Menor 1908-1936 / 1939-1940

* Aspirantat Menor 1956-1985

* Aspirantat Mitjà 1967-1969

* Escolasticat 1910-1915 / 1923-1928

* Estudiants universitaris 1998-2000

* Infermeria 1905-1906 a 1927-1928

Cambrils Sant Josep:

* Noviciat Menor 1940-1956

* Aspirantat Major 1956-1985

* Aspirantat (unificat) 1985-1991

* Aspirantat Mitjà 1969-1972

* Noviciat 1928-1929 a 1946-1947

* Escolasticat 1928-1929 a 1968-1969

* SAFA 1928-1929 ...

* Infermeria 1997-1998 ...

Tarragona	Sant Martí Sesgueioles
Aspirantat 1991-1994	Noviciat 1957-1969
Postulantat 1992-2000	Estudiants Tècnics 1960-1964
Escolasticat 1989–1994	SAFA 1957-1958 ...
Salt	Els Hostalets de Llers/Llers
Postulantat 1979-1981	Noviciat Menor 1906-1920
	Noviciat 1914-1920
Manresa	Fortià/Fortianell
Postulantat 1982-1991	Noviciat Menor 1920-1936
Barcelona-Bonanova-Torre Sant Salvador	Noviciat 1920-1921 a 1935-1936
Postulantat 1969-1970	Escolasticat 1924-1925
Barcelona Torre Fournier i Torre Sant Salvador	Les
Postulantat 1970-1973	Noviciat Menor 1911-1925
Escolasticat 1973-1985	(Dte. Urgell-Tolosa)
Barcelona Gràcia	Noviciat 1904-1911
Escolasticat 1984-1989	(Dte. Urgell-Tolosa)
Estudiants universitaris 1989-1991	Aspirantat Menor 1955-1967
	(Dte. Central ARLEP)
Barcelona-Vallvidrera	Aspirantat Menor 1967-1970
Postulantat 1973-1975	(Dte. Barcelona)
Barcelona-Ribagorça	Mollerussa
Postulantat 1975-1976	Noviciat Menor 1912-1931
	Aspirantat Menor 1953-1967
	(Dte. Central ARLEP)
Barcelona-Casal Sant Gervasi	Premià de Mar
SAFA/Infermeria 2007-2008 ...	Noviciat Menor 1908-1955
Sant Joan Despí	(Dtes. de Clarfont-Panamà-ARLEP)
Postulantat 1976-1979	Aspirantat Major 1965-1967
Noviciat 1972-1973 a 1975-1981	(Dte. ARLEP)
Estudiants Universitaris 1971-1972	Aspirantat Menor 1955-1968
Comunitat resident	(Dte. ARLEP)
(depenent de C. Provincial) 1982-1985	Noviciat 1911-1964
	(Dtes. de Clarfont-Panamà-ARLEP)
Josepets	Escolasticat 1919--1964
Escolàstics-Universitaris 1967-1971	(Dtes. de Clarfont-Panamà-ARLEP)
Casa Provincial	Benicarló
Estudiants universitaris 1966-1967	Noviciat 1927-1928

Hi ha hagut Juniorats a Calaf/Llívia/Salt/Benicarló

Hi ha hagut Estudiants universitaris a Roma/Bèlgica/Anglaterra/França/Saragossa/Madrid

Hi ha hagut Novicis del Districte de Barcelona/Catalunya a Bujedo/Irun/San Asensio/Es Pont d'Inca/Griñón

Hi ha hagut Postulants individuals a l'Escola de Cambrils-Sagrat Cor / Comunitat de Tarragona / Comunitat de Reus / Comunitat de Girona / Comunitat de Comtal

Entrevista al H. Laurentino Fernández Fernández

"Una vocación por la escuela"

G. Santiago Peribáñez Perea

"Gracias a La Salle que me ha acogido, gracias a los Hermanos por la convivencia, gracias a Dios por tantas bondades recibidas, gracias a mis alumnos, acicate, de tanta ilusión, armonía y vivencias. GRACIAS A TODOS".

▪ H. Laurentino, ¿nos puedes hablar de tus orígenes?

Pues, sí. Tres pueblecitos, Villar, Nistoso y Tablados forman un conjunto único. Los Barrios de Nistoso al norte de León y muy cercanos a la célebre "César Astúrica" (Astorga). Allí, en Villar, nací el 12 de marzo de 1921, para hacer más ruido que dar nueces. Por tanto, tengo 93 años.

Fueron mis padres: Andrés y Marta, ambos muy compenetrados en sus quehaceres de agricultura, amén de un pequeño comercio de víveres que cuidaba mi madre, con mano tendida y generosa. Así era ella, buena y desprendida.

Seis hijos alegraron el hogar. *Laurentino*, *Basilisa*, madre prolífica con seis hijos, *Secundino*, dotado en apicultura, *Elena* y *Amparo* que dedicaron su vida a los enfermos en la clínica de Cruces de Bilbao y *Emilio*, hoy en la comunidad de Mollerusa.

▪ Todos pensamos que tú has dado más nueces que ruido en tu reconocida dedicación por vocación en la escuela. Pero, ¿cómo te surgió y se encaminó la idea de ser Hermano?

Desde muy joven, diríamos infantil, me llamaba la atención y me suscitaba interés la escuela. Las circunstancias terciaron y se dio la particularidad de vivir en casa de mi abuelo, *Eusebio*, que era maestro, dedicado a la enseñanza. "Quiero ser como el abuelo que no mira al libro".

Fortianell me esperaba. Eventos particulares y familiares me pusieron en contacto con un muchacho que se preparaba para ingresar. El Espíritu hizo lo demás, sin grandes soplos de inspiración.

En marcha y decididos el 8 de septiembre de 1934 un grupo de 6 a 8 jovencitos tomamos el tren camino de Barcelona- Figueras. Entre ellos *Marcelino González*, *Severino Blanco*, *Laurentino Fernández*.

Parada técnica en Bujedo. Parece que el "Ti Luis" llevaba en el mismo tren otras gentes con otras miras. El 11 de septiembre, Fortianell nos acoge, corazón grande y miradas amplias. Impacto positivo que fructificó.

La guerra civil marca un momento clave en mi formación. Se impone dejar Fortianell para huir a Francia. El 5 de agosto de 1936 llegada a Limoux y de allí a Fonseranes.

Allí encontramos a los *Hermanos Lluís Soldevila y Lluís de Llobet*. El sello impreso allí queda redactado en otros números de PAX (cf. PAX 231, p. 15-17; PAX 232, p. 36-37; PAX 236, p.70-71).

Sobre el 20 de enero de 1938, **Bujedo**, será otra etapa en el camino... El 7 de septiembre, Primeros Votos, con otros novicios de Valladolid.

- **Fueron unos inicios convulsos marcados por la situación por la que transitaba nuestro país. Pero, con todo, des de Francia pudiste entrar en la España nacional y seguir tu formación de Hermano en Bujedo, ¿y luego?**

El 23 de Julio de 1939 Cambrils nos recibe y la huerta y casa nos ocupan plenamente. Acondicionarla, limpiarla y poner en orden fue nuestro "ESCOLASTICADO". Estudiar era como suplementario ¡Cómo había quedado!

- **¿Podrías hablarnos de los lugares donde has ejercido tu ministerio de Hermano, tanto por la escuela como por otras actividades?**

Pues sí, comencé en **LA SEU D'URGELL** el día 16 de enero de 1940, con niños de 7 a 10 años que me recibieron en la 1ª clase, con 3 divisiones bien definidas. Este momento fue esencial en mi vocación para la escuela lasaliana...

Era director el *Hno. Antonino Luis* y formaban la comunidad con los *Hnos. Joan Sarri y Ramón Pallarola*. Me dice el Hermano Director: "*Hermano Guillermo*", estaré con usted en la clase, **mire y aprenda**. Así pasan los 15 primeros días: oír, ver, callar, observar de 9 a 12 de la mañana y de 3 a 5'30 h. tarde ¡Vaya si aprendí!. El *Hno. Antonino* era un pedagogo nato, gracias. Fueron 3 años de severidad. La necesidad también es maestra. Dejé La Seu con pesar, en medio de la austeridad.

Seguidamente en **CONDAL**. Después del retiro de 1947, Condal fue mi nueva comunidad. Éramos 22 Hermanos. Empecé a iniciarme en la música y me correspondió dirigir la coral del colegio. Unos nubarrones tejieron mi estancia, pero detrás estaba el sol. Etapa para olvidar.

Del 9 de septiembre 1951 a 4 de septiembre de 1980, en **GERONA O GIRONA?** Donde di clase casi 30 años, mucha clase: Primaria, Peritaje Mercantil, Bachillerato, dedicación plena, con ganas e ilusión. La clase también es vocación. Tuve dos maestros: *Mi abuelo y el Hno. Antonino*.

- **Pero, tengo entendido que no te has limitado a la clase, sino que te has sentido llevado a actividades periescolares, ¿es cierto?**

Pues sí, otras florituras. La afición y gusto por las **actividades paralelas a la escuela nacieron en Girona**. *Catequesis en las barriadas de "Río", coro en la escuela y deportes*. Esta faceta perdura y con intensidad. Ahí están: *Patinaje, baloncesto, fútbol, en unos magníficos "Campos de La Salle"*.

Acerca del fútbol el "*Diario de Girona*" el 16 de febrero de 2006, publicó un artículo en el que transmitía la expresión del H. Laurentino, de que "*el futbol és una gran eina per a l'educació dels joves*".

Otra actividad típica en Girona, fue el **acompañamiento de alumnos en cursillos intensivos de francés** en la Universidad Católica de Angers. Esta dinámica duró 19 años, en el mes de julio.

▪ **¿Y luego?**

“Roda el món i torna al Born”. De nuevo **LA SEU D’URGELL** el 3 de septiembre de 1980. Acababa de morir mi padre y esto ensombreció mi salida de Girona y llegada a La Seu. Me acompañó José Pérez Urroz. Ante esta fuente cristalina, antes de llegar dije: “Párate, quiero beber por muchos años”. **Fueron 10 cursos inolvidables.** Clase y mucha clase, con la ilusión de siempre. Me recibió el *G. Josep Guiteras*, con más atenciones de las merecidas, quizá intuyó la herida, pero ésta ya había cicatrizado. Fui feliz y

me entregué en cuerpo y alma a **colaborar con la parroquia.**

De **organista**, poca cosa, pero **ayudante en Santa Magdalena, la Catedral y hasta Les Escaldes, en Andorra.** Me lo solicitó Mn. Parés. No me podía negar. Aquí nació la idea de los **“FLAUTISTAS”** **“Sons del Cadí”**, hoy **“Sons de Farners”**. Actuamos en las fiestas y actividades del colegio y la parroquia.

Una ilusión cumplida, **la actuación de los flautistas en Cambrils para los Hermanos Mayores.** ¡Con qué ilusión lo hacen!... Gracias al promotor *G. Josep Guiteras* y la simpática acogida de los *Hermanos Ramón Pascual, Santiago Mateu y comunidad.* ¿Hasta cuándo?...

Mi segunda estancia en **LA SEU D’URGELL** no pudo ser más feliz, apasionante y entregada de

cuerpo y alma. El *H. Virgilio García*, con un suave y constante atención se encarga de mi llegada a **SANTA COLOMA DE FARNERS** en 1991-92... Gracias, por todo, *H. Virgilio*. Estoy bien y hago lo que puedo y mandan. Básicamente **colaborar con la parroquia y el geriátrico.** La actividad predominante **“Catequesis de Confirmación”**. El *Director Josep Iglesias* y la nueva directora, *Neus Martín*, conocen mi predisposición y pueden disponer.

- Es sabido que has realizado una cooperación misionera en distintos centros lasalianos de África. ¿Podrías comentarnos dónde y en que ha consistido?

¡Qué tarde la conocí esta experiència africana! Gracias al Hno. Joan Lluís Casanovas que me invitó. Fue la primera **DAPAONG (Togo)**, compartiendo actividad con Mónica, profesora de Bonanova. Impacto que fructificó, con cuatro nuevas estancias veraniegas.

DALOA (Costa de Marfil) y recuperar una fuente, la segunda, con el H. Toni Baqueró, alma del buen ambiente, gracias.

BURKINA FASSO, donde con el Hno. Salvador Ajanguiz nos dedicamos a pintar unas estancias.

Nuevamente **DAPAONG (Togo)** para intentar enseñar algo de flautistas. Terminado en **TAMI (Togo)**, ayudando, en la escuela e intentando alfabetizar en francés a los residentes. Aquí, María José Sánchez Machado, profesora de Figueres fue la dinamizadora.

- Vemos que has llenado y sigues llenando muy bien tu vocación de Hermano lasaliano, con una dedicación múltiple y exuberante a la educación cristiana por la escuela: hablas con satisfacción de “muchacha” y además de no pocas actividades paraescolares: coro del colegio, parroquia, catequesis también de Confirmación, flautistas, deportes, organista, parroquia, colaboración en un geriátrico, etc. Tus experiencias son muy ricas y muy aleccionadoras. Gracias por todo cuanto nos has manifestado en tantos aspectos de tu vocación lasaliana tan dedicada a la escuela cristiana en múltiples modalidades.

Yo, por mi parte GRACIAS: gracias a La Salle que me ha acogido, gracias a los Hermanos por la convivencia comunitaria, gracias a Dios por tantas bondades recibidas, gracias a mis alumnos, acicate, de tanta ilusión, armonía y vivencias. GRACIAS A TODOS.

- Por nuestra parte GRACIAS A TI, H. LAURENTINO. Que al aumentar en años sigas siendo feliz y el Señor te conserve la energía y el entusiasmo que te caracterizan.

48 | Esports

Dijous, 16 de febrer de 2006 ■ Diari de Girona

EFEMÈRIDE

«El futbol és una gran eina per a l'educació dels joves»

El germà Guillermo recordarà avui, a les vuit al col·legi La Salle, el naixement de l'esport federat al centre gironí ara fa 50 anys

Marc Verduguet, Santa Coloma. Un gran entusiasta del futbol, el germà Guillermo, va entrar a la comunitat de La Salle a Girona el setembre de 1947. Allà va poder seguir amb la passió per aquest esport i, tres anys més tard, va impulsar l'arribada de l'esport federat amb els primers equips inscrits legalment amb el nom del col·legi. «Al pati de l'escola, que llavors era de terra i hi havia arbres, s'havia jugat a futbol des de sempre. Abans i després de la guerra amb jugadors com Domènec Balmunyà o altres que arribarien al Girona i a Primera Divisió com Sierra o Quico Arnesen, però era sense adonar-se amb el lloc de director, germà Esteban, que per jugar cada diumenge necessitàvem unes federació i així ho vaig fer».

Fins al 1980, trenta-tres anys, el germà Guillermo va estar al capdavant del futbol federat de La Salle. «Combinàvem l'espírit d'educar a través de l'esport, amb les exigències de la competició», recordava abir un germà Guillermo que continua defensant els seus ideals: «el futbol és una eina per educar i nosaltres sempre volem procurar que cap jugador incalifiqui l'àrbitre». El religiós, ara destinat a Santa Coloma de Farners, admet que «ara en dia, seria una mica més complicat, però també es podria fer amb la jerarquia que l'entrenador també ha de ser un educador per als jugadors».

La importància dels equips juvenils de La Salle - a principi dels setanta va jugar una temporada a Primera Nacional - amb equips com el Barça, però en vaig adonar que allà no em coneixien pel nom... — va provocar que de les seves files es sortissin nombrosos jugadors en direcció al Girona o altres equips. «Hi va haver un moment que d'un jugador del Deportivo (Guerra, fill del Girona) nou eren jugadors del juvenil de La Salle», recordava el germà Guillermo puntualitzant que «quan el Girona va voler fer un juvenil van venir a veure'm al senyor Balmunyà i l'avi Julià. Volem fer un partit amistós contra els nous que jugaven al pati i després d'aquell dia es varen emportar alguns jugadors». La feina del germà Guillermo, i de tanta gent que va venir al seu càrrec, va servir perquè de La Salle sortissin futurs futbolistes de Primera Divisió com Pau García Castany o Alex Fernández.

El 1980, trenta-tres anys després de la seva arribada a la comunitat de Girona, el germà Guillermo la va deixar per anar a la Seu d'Urgell i, posteriorment, passaria a Santa Coloma. Tot i això, seguiria seguint el futbol

GERMÀ GUILLERMO. El religiós, abir al pati de La Salle Santa Coloma.

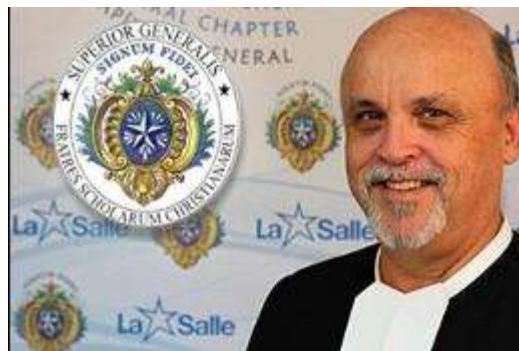
base gironí i encara té un petit somriure per veure complet: «encara que jo ja no estigui a Girona, fa molts anys ja parlàvem de la necessitat de tenir un camp com ara el de Fornells i estaria bé que arribés a veure el dia que li posem gespa artificial».

El G. Superior General en la cloenda del Capítol General

En el 300 aniversari del moment en què La Salle llegeix a Parmènia la carta dels principals Germans cridant-lo que retornés a París, faig meves les primeres línies de l'esborrany d'una carta que alguns capitulars del Grup Temàtics de Germans al Segle XXI van escriure per a la nostra consideració. Deien:

“Reflexionant sobre aquella trucada que li feien els “principals Germans” perquè baixés del pujol de Parmènia a fer-se càrrec del govern de la societat, el Grup Temàtics es va sentir empès a compartir les següents conviccions amb nosaltres.

“Reunits en Capítol en aquest any de 2014, estem convençuts que:

- La nostra consagració al Déu Trinidad és el motor i el significat de la nostra vida.**
- L'Evangeli és la nostra “primera i principal Regla”.**
- El nostre vot d'associació és el fonament de la nostra vida en comunitat.**
- El servei educatiu per als i amb els pobres és la nostra prioritat.**
- El carisma del Fundador és una regal per a l'Església i per al món.”**

Va ser amb aquestes conviccions i amb altres de semblants com vam afrontar el treball d'aquest Capítol.

G. Robert Schieler, Superior General, en la clausura del Capítol

Què volem fer per a la missió lasal·liana en el segle XXI?

Per ajudar-nos, escoltem La Salle parlant-nos, utilitzant una sèrie de cites que parafrasegen el llenguatge del nostre Fundador, preparades pel Germà Michel Sauvage:

“Ja que esteu fent l'obra de Déu, feu-la amb entusiasme i oferiuli els vostres talents, els vostres dons i la vostra inspiració. Mostreu tota la creativitat i inventiva que pugueu sense perdre de vista el veritable caràcter de la funció d'ensenyar que és el vostre ministeri. Ja que tots sou ministres de Jesucrist, resoleu-vos a viure en imitació de Crist per la vostra incorporació a Crist en el misteri de la seva encarnació i proximitat a nosaltres, el misteri de la seva funció com a servidor i profeta, el misteri de la seva lluita per la justícia. Solament d'aquesta manera podreu portar als joves al fet que assumeixin la seva part en la realitat

plena del que significa ser fill, filla de Déu. Això us ajudarà a comprendre que totes les dificultats que experimenteu, les dificultats a mantenir la gratuïtat a les escoles, les dificultats en promoure el caràcter de l'escola, les dificultats a superar la inèrcia i les formes tradicionals de pensar, les dificultats que de vegades

es tornen persecució pura i dura, totes aquestes coses són expressió del misteri pasqual, d'una vida que sorgeix del vostre sofriment i de cert tipus de mort. Sou agents de l' Esperit Sant que, a la seva manera, renova la faç de la terra. Refermeu, doncs, la vostra creativitat pedagògica mentre al mateix temps entreu en diàleg amb vosaltres mateixos, amb els vostres estudiants, amb les seves famílies i el seu món, així com amb tots aquells que serveixen l'Església d'aquesta forma.”

G. Robert Schieler, Superior General, en la clausura del Capítol

Necessitem una «immersió lasal-liana»

El nom de La Salle és molt conegut, però cal que tingui la respectiva comprensió del seu contingut: espiritualitat, missió, intuïcions del Fundador, visibilitat de la vocació i missió de Germà, etc.

I això, no solament en nosaltres els Germans, sinó també entre els professors/es, alumnes, famílies i altres col·laboradors.

Una qüestió: «**cóm fer aquesta immersió?**». No es tracta només de coneixements, sinó sobretot de vivència cristiana lasal-liana.

**Immersió
lasal-liana**

G. Jaume Pujol i Bardolet

La transició de la Salle i la nostra avui

La Salle, conduït per la Providència, va fer la seva transició consolidant la fundació del nostre Institut d'educació cristiana i humana sobretot dels pobres. A nosaltres correspon avui fer la nostra transició vers el futur. Tenim recent l'últim Capítol General que ens ha de servir de guia i orientació en el nostre camí d'avui. La Salle se'n va sortir bé travessant per moltes dificultats; la confiança i abandó a la Providència, que tan l'hi reconeixem, fou el mitjà perquè “Déu fes la seva obra”. Les actituds de la Salle han d'ésser les nostres avui perquè “Déu continuï fent la seva obra” per la nostra fidelitat a l'esperit de fe i zel.

G. Jaume Pujol i Bardolet

Sobre pastoral vocacional

“En molts llocs escassegen les vocacions al sacerdoci i a la vida consagrada. Freqüentment això és degut a l'absència en les comunitats d'un fervor apostòlic contagiós, la qual cosa no entusiasma ni suscita atractiu. On hi ha vida, fervor, ganes de portar Crist als altres, sorgeixen vocacions genuïnes. Fins i tot en parròquies on els sacerdots són poc entregats i alegres, és la vida fraterna i fervorosa de la comunitat la que desperta el desig de consagrar-se enterament a Déu i a l'evangelització, sobretot si aquesta comunitat viva prega insistentment per les vocacions i s'atreveix a proposar als seus joves un camí d'especial consagració. Per altra part, malgrat l'escassetat vocacional, avui es té més clara consciència de la necessitat d'una millor selecció dels candidats al sacerdoci. No es poden omplir els seminaris amb qualsevol mena de motivacions, i menys si aquestes es relacionen amb inseguretats afectives, recerques de formes de poder, glòries humanes o benestar econòmic”.

Papa Francisc, Papa Francisc, Evangelii Gaudium 107

El Papa ha dit quelcom a Rodríguez Carballo sobre l'escassetat de vocacions?

La veritat és que sobre escassetat de vocacions no n'hem parlat. Una cosa que preocupa al papa Francesc, i d'això sí que n'hem parlat, és la qualitat evangèlica de la vida consagrada. Li preocupa que la vida consagrada pugui perdre la grapa profètica que l'ha de caracteritzar, que per problemes interns com la falta de vocacions, sigui massa autoreferencial. Per a Francesc, la vida consagrada, com l'Església catòlica en general, ha d'estar en actitud de trobada i diàleg. I li preocupa el discerniment sobre noves vocacions. El preocupa que la vida consagrada, i també la sacerdotal, pugui convertir-se en refugi de persones que mai no haurien de formar part ni de l'una ni de l'altra.

Quin tipus de persones?

Persones sense vocació. En el discerniment vocacional cal estar atent a no confondre vocació amb conversió. Hi ha joves que, com que freqüenten un grup, o un santuari, o perquè la vida els porta a redescobrir el valor de la fe, de vegades pensen que tenen vocació religiosa o sacerdotal. Però una cosa és retrobar Crist, i una altra ben diferent és tenir vocació religiosa o sacerdotal. Per tant, cal discerniment i no deixar-se portar per la temptació ni del nombre ni de l'eficàcia.

El Papa no concep el món sense religioses; així ho ha dit. Tenint en compte que representen dos terços de la vida consagrada, hi haurà per a elles un paper més rellevant?

Jo crec que sí. El Papa insisteix que la dona ha d'ocupar llocs de responsabilitat. El nostre dicasteri està fent un esforç en aquest sentit, i és significatiu que en ell treballin més dones que en tots els altres dicasteris junts. El nostre és l'únic que té una sotssecretària, la religiosa Nicla Spezzati. I aquest càrrec és important perquè entra en el grup d'autoritats del dicasteri.

Entrevista de Mari-Paz López a José Rodríguez Carballo

Por una profundidad, creatividad y vida en el Espíritu

Creo que uno de los problemas que tenemos, y es algo inevitable, es que miramos al futuro con los ojos del pasado... Yo creo que tenemos que liberarnos del pasado y saber que el futuro depende de que nos pongamos en una situación creativa. En este momento, la Iglesia espera de nosotros que nos dirijamos hacia la profundidad, la creatividad y la vida en el Espíritu. Esto es lo que digo a los jesuitas jóvenes. Sin creatividad no vamos a ser capaces de acompañar a nadie en la búsqueda de nuevas respuestas, porque en nuestra formación hemos aprendido a responder a las preguntas del pasado, pero las preguntas nuevas son distintas. Hay que acompañar en esa búsqueda de la sabiduría y de la profundidad. Por eso me gusta más el concepto profundidad que otras palabras como meditación u oración, ya que generan sus propias imágenes. En cambio, la profundidad es algo nuevo que tenemos que descubrir.

P. Adolfo Nicolás S.J., Superior General

La pregària ha de repercutir en la vida

Fa uns dies, ocasionalment, vaig llegir el text de Mt 15,8, que coincideix amb Isaïes "Aquest poble m'honora amb els llavis, però el seu cor està lluny de mi". Em va sorprendre i em vaig dir: "Potser sí això és el que em passa a mi". Crec que ens pot passar als resadors, que resem i no tenim dificultat en sotmetre'ns a uns horaris o reglaments i costums, però cal que llavis i cor estiguin

coordinats. Que els llavis toquin el cor i que el cor faci parlar als llavis, i així repercuteixi en la vida. Vaig pensar que, per naturalesa, l'oració per ella mateixa ens ha de posar en un continu procés de conversió i que el que diem s'ha de fer realitat. L'oració ens ha de comprometre. Cal creure en el que resem i posar-ho en pràctica.

G. Jaume Pujol i Bardolet

El relat d'Emmaús

1. Aquest relat podria ben ser una radiografia de cadascun de nosaltres en determinats moments de la vida. Els dos deixebles caminants es troben desconcertats, potser passen per una crisi d'«*accídia*»: desconcert crònic que asseca l'ànima (EG 277), paralitzant (EG 81), cansament, insatisfacció (EG 82), pessimisme (EG 83), desencant, atonia, pèrdua de tensió (EG 85).
2. Malgrat tot, es persevera caminant amb Jesús, potser sense adonar-se que caminen amb Jesús.
3. Sovint es comenten les Escriptures... en tants i tants moments comunitaris en la vida religiosa de Germà...
4. Es produeix un rescalfament del cor... per una nova trobada amb Jesús...
5. Conduïx a l'Eucaristia, que es un trobar-se comunitari amb Jesús... combregant amb Ell...
6. Queda't amb nosaltres... i Jesús se'ns hi queda...

Tant debò sigui aquest el trajecte del nostre Emmaús...

G. Jaume Pujol i Bardolet

Del Crucificat als crucificats d'avui

“En l'àmbit de la religió cristiana, la il·lusió d'innocència s'alimenta evitant d'exposar-nos a la mirada del Déu de la compassió anunciat per Jesús, buscant consol en idees i pràctiques religioses allunyades de la història del sofriment humà. Hem aconseguit adorar el Crucificat de manera que ens amagui els crucificats d'avui. No obstant això, una Església que desenvolupa la memòria de Jesucrist i ignora les víctimes no és fidel al seu Esperit. Una predicació que anuncia un Déu d'esquena al sofriment de la humanitat no és cristiana. J.B. Metz té raó quan, en diversos moments, ha denunciat que en l'espiritualitat cristiana hi ha

massa cants i pocs crits d'indignació, massa complaença i poca nostàlgia d'un món humà, massa consol i poca fam de justícia”.

José A. Pagola, en Jesús i el diner. Una lectura profètica de la crisi; Claret, pàg. 31

Una interessant visió sobre els salms

Recitem els salms, que tenim com a pregària comunitària, amb molta freqüència. Dietrich Bonhöffer, en un breu estudi sobre els Salms ens recorda: “Hay en la Sagrada Escritura un libro que se distingue de todos los demás por ser un libro de oración: los Salmos. A primera vista resulta un poco extraño que haya en la Biblia un libro de oración puesto que la Sagrada Escritura es la palabra de Dios a nosotros, y en cambio las oraciones son palabras humanas. ¿Porqué se encuentran entonces en la Biblia?”

La resposta de Bonhöffer es diàfana: ...del hecho de que la Biblia contenga un libro de oración, aprendemos que a la palabra de Dios pertenece no sólo lo que Él tiene que decirnos a nosotros, sino también lo que Él quiere oír de nosotros. [citat per Torres Queiruga en “REPENSAR LA REVELACIÓN”].

G. Ramon Grau i Estanty

G. Santiago Temprado Ordáz

Testamento de Juan Bautista de La Salle.

Según el H. Saturnino Gallego, Juan Bautista de La Salle, hizo un Testamento, unos meses antes de morir, y fue firmado ante notario el 3 de abril de 1719, lunes santo. El original no existe, pero una copia contemporánea, certificada por el H. Bartolomé, su sucesor, fue enviada a las comunidades de Hermanos.

Para los Hermanos, lo más importante son las recomendaciones que nos hace sobre la fidelidad a la Iglesia, la devoción a Nuestro Señor, el amor a la Sagrada Comunión y la Oración; que profesen devoción especial a la Santísima Virgen María y a San José, patrono y protector de la Sociedad; que desempeñen su Ministerio con celo ardiente y total desinterés y tengan entre sí

unión íntima y obediencia a sus Superiores.

Tras estas recomendaciones, podemos añadir algunos consejos, que nuestro Fundador nos ha dejado en sus escritos, como un Testamento Abierto o como se dice hoy día, un Testamento *On Line*.

1. Es buena norma de conducta, no hacer distinción entre los asuntos propios del estado como realización personal y el problema de la salvación y perfección propias.

2. Es bueno mirar siempre el trabajo por mi salvación y el establecimiento de nuestras escuelas y comunidades, como la Obra de Dios; por eso pongo en sus manos el cuidado de las mismas.
3. Es preciso que tenga muy en cuenta el tiempo que he perdido, para no perderlo ya nunca más. Vuestro tiempo es limitado, así que no lo gastes, viviendo la vida de otro modo. No quedes atrapado por la tradición, la cual es vivir como otros piensan que has de vivir.
4. Buena norma es la de no preocuparse tanto por saber lo que hay que hacer, como el hacer con perfección lo que se sabe que hay que hacer. La única manera de hacer un buen trabajo, es amar lo que haces. No dejes que las opiniones de los demás acallen tu propia voz interior. Lánzate con coraje para hacer lo que te dice tu corazón y tu intuición, pues ellos saben, de algún modo, en qué quieres convertirte realmente.
5. Hay que asegurar una Formación permanente durante toda la vida, con un afán constante de superación en todas las direcciones, tanto personal, como profesionalmente, para conseguir todos los objetivos y propósitos necesarios para llegar a una excelencia de vida y de servicio a los demás y utilidad a la sociedad.
6. Los Educadores deben tener muy presente que en la profesión de educar, son Cooperadores, Embajadores y Ministros de Jesucristo y deben desempeñarla, como representantes suyos.
7. Los Educadores son como Ángeles Custodios de sus alumnos, y como, en la escala de Jacob, deben elevarse todos los días hasta Dios por la oración, para aprender de Él cuanto deben enseñar a los discípulos y descender, luego, a ellos, acomodándose a su capacidad, para hacerles partícipes de lo que les haya Dios comunicado.
8. Dios destina a los Educadores a un Ministerio tan santo y excelente, como el de los Apóstoles, y deben considerar más honroso catequizar a un párvulo que ser preceptor de algún emperador ilustre, como dice san Jerónimo y como ejerció por sí mismo Gerson, el gran Canciller de la Universidad de París.
9. Como dice san Pablo, *Es Dios quien ha establecido en la Iglesia apóstoles, profetas y doctores*, y ha constituido a los educadores como tales en su Ministerio educativo. La innovación es lo que distingue a un líder de los demás. Todo educador es un líder para sus alumnos.
10. Como Jesucristo que dijo a sus Apóstoles: *Ejemplo os he dado, para que hagáis vosotros lo que yo acabo de hacer*, eso mismo dice a los Educadores, porque el ejemplo produce mucha mayor impresión que las palabras en las mentes y los corazones de los niños y jóvenes, que toman ordinariamente como modelo de su vida el ejemplo de sus maestros, y se inclinan más a imitar lo que les ven hacer, que a practicar lo que les oyen decir; especialmente cuando sus palabras no coinciden con sus obras.

La Herencia que nos dejó Juan Bautista de La Salle, con su Testamento fue su carisma de fraternidad, su amor a los niños y Jóvenes como esperanza del futuro, su fe en la Escuela Cristiana como agente de cambio personal y social, su fe en el Maestro como líder de la educación en la escuela. Su triple Espíritu trinitario de Espíritu de Fe, Espíritu de Celo ardiente o Entusiasmo y Espíritu de Comunidad o equipo de trabajo solidario.

La herencia que hemos recibido de Juan Bautista de La Salle es inconmensurable y nunca acabaremos de valorarla, apreciarla, reconocerla y agradecérsela bastante, como se merece. Gracias, muchas gracias Padre y Fundador Juan Bautista de La Salle.

G. Santiago Temprado Ordíaz

LA SEÑAL O LA CHASCA, es un artilugio de madera noble torneada, parecido a una pinza compuesta por un puntero sujeto a la bola, que servía para llamar la atención de los alumnos sin necesidad de hablar, para mantener el orden y hacerles reflexionar sobre el significado del código de signos, que con la señal se indicaban. Estas dos piezas están sujetas por una ligadura por su parte central, formando una especie de palanca cuyo punto de apoyo es el centro. Al presionarse un extremo de la pieza superior y dejarlo caer para que golpee en la inferior, se produce un ruido seco al contacto de las dos piezas que denominamos *señal o chasquido*. Este instrumento ha sido uno de los símbolos del sistema *pedagógico simultáneo*, introducido por Juan Bautista de La Salle, con la Guía de las Escuelas Cristianas, frente al sistema individual dominante en su época. Con él, los Maestros producían pequeños ruidos *chasquidos o señales*, con los que se marcaba el ritmo o la intervención del alumno, o simplemente reclamaba la atención o silencio evitando palabras innecesarias. En el *método o sistema simultáneo*, que trata de impartir conocimientos a todos los alumnos al unísono, para lo cual se requiere clima de silencio y atención, surge la necesidad de un instrumento u objeto que capte la atención del alumno y que evite la fatiga o cansancio del profesor. En este contexto nace la Señal en francés y la Chasca en castellano, por el sonido o chasquido que produce, que sirve esencialmente para llamar la atención del alumno y le hace reflexionar sobre la interpretación de un código de señales para distintas funciones en el trabajo escolar. El origen del instrumento, hay que situarlo en la pedagogía de Juan Bautista de La Salle, pues en la Segunda parte de La Guía de las Escuelas Cristianas, se habla de los medios de establecer y mantener el orden en las escuelas. El Artículo 3º habla

del cuidado que debe tener el maestro para hacer observar estricto silencio en clase y todo el capítulo 2º está destinado a explicar los distintos signos que se utilizan en las escuelas. Unos signos se hacen con las manos, otros con la mirada o el cuerpo en general y otros con la Señal. Es todo un código de señales que facilitan el silencio y fomentan la atención y reflexión de los alumnos, que deben interpretar cada signo con su significado.

La **SEÑAL** supone un código establecido por el Maestro y aprendido por los alumnos para dar información no verbal, y facilitar el silencio del Maestro en la clase, mantener el orden y evitar, así, el hablar inútilmente. La *señal* forma parte del ajuar en la pedagogía de La Salle. Puesto que los Maestros podrían hablar en muchas ocasiones, y otras en las que conviene usar la señal en vez de palabras, con lo cual se economiza tiempo y se reserva el uso de la palabra para los momentos claves de la función educativa, como la Reflexión, el Catecismo, las explicaciones de las lecciones, para preguntar y para hacer reflexionar a los alumnos.

Son muchas las ocasiones en que el Maestro se verá obligado a hablar, por eso se han establecido en las Escuelas Cristianas, ciertos signos muy numerosos, para facilitarle más la guarda del silencio. Para agruparlos en cierto orden se los ha clasificado según los ejercicios y acciones que se practican de modo ordinario en las distintas lecciones. Las señales de todas las escuelas serán todas iguales en la materia y en la forma. Y los Maestros se servirán todos de idénticos signos, para que los alumnos los interpreten correctamente. Y a continuación se señalan 7 tipos de signos en las distintas lecciones, cada uno con numerosas versiones sobre su uso y empleo según los casos. La *señal* y los signos que se emplean en las Escuelas Cristianas, constituyen un código de signos no verbales de comunicación.

Aunque de origen francés, original de Juan Bautista de La Salle, introducido en la Guía de las Escuelas Cristianas por los Hermanos, fundamentalmente en nuestros Colegios, fue adoptado por los fundadores de

los Maristas, Claretianos, Salesianos, Marianistas, etc. que se ha venido utilizando llegando a desarrollar un código de sonidos específico para la enseñanza.

La finalidad era poder agilizar el transcurso de las clases y de pruebas educativas sin tener que emplear palabras repetitivas:

- En posición vertical: todos de pie.
- En posición horizontal: todos con los brazos cruzados.
- Un golpe de chasca: Respuesta correcta a una pregunta del profesor.
- Dos golpes de chasca: Respuesta incorrecta a un golpe del profesor.
- Sonido ininterrumpido: Llamada al orden y al silencio.

Con el llamado *método o sistema mutuo*, donde los alumnos más adelantados se encargaban de enseñar a sus propios compañeros, bajo las orientaciones del maestro, tenía un inconveniente, pues, se producía bullicio y ruido en el aula, y cayó en desuso, aunque el código de sonidos se perpetuó con algunos profesores con golpes de la regla o lápiz, en la propia mesa ante el ofrecimiento de respuestas concretas a preguntas.

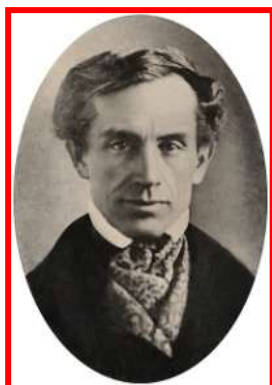
En la Guía de las Escuelas Cristianas de La Salle, se habla de una *señal* de hierro, en sus orígenes, que fue cambiada, luego, por una señal de madera torneada para emitir señales, con un código establecido por el Maestro y aprendido por los alumnos para dar información no verbal, y facilitar el silencio del Maestro en la clase, mantener el orden y evitar, así, el hablar inútilmente. La *señal* forma parte del ajuar en la pedagogía de La Salle.

MORSE				
A	B	C	D	E
F	G	H	I	J
K	L	M	N	O
P	Q	R	S	T
U	V	W	X	Y
Z				

En teoría de la comunicación, un código es un conjunto de elementos que se combinan siguiendo ciertas reglas y que son semánticamente interpretables, lo cual permite intercambiar información. Las lenguas son códigos complejos de comunicación oral o escrita. El emisor y el receptor deben utilizar el mismo código para que la comunicación sea posible. Hay muchos códigos de comunicación entre los seres humanos.

El lenguaje corporal tiene mucha importancia para expresar lo que sentimos y queremos comunicar, a veces más que las palabras. Nos comunicamos principalmente a través de los ojos, también con las manos o la cabeza, los hombros, etc.

En cada uno, aunque la comunicación sea la misma, consigue que el gesto sea diferente, ya que, cada persona es distinta. A través de lo que vemos, con el gesto o la expresión, nosotros lo juzgamos e interpretamos. A través del lenguaje personal sacamos conclusiones. El lenguaje a través del cuerpo tiene un gran significado. Este lenguaje expresa lo que cada uno lleva dentro. El cuerpo tiene un lenguaje que tiene su vocabulario, su gramática etc. Es un lenguaje por el que estamos muy influidos pero que desconocemos mucho.

Nuestro cuerpo habla, porque no es sólo cuerpo, sino que es un sistema psicofísico. En todo momento nuestro mundo interno está presente, y con cada gesto se expresa. Para que esa comunicación no verbal sea rica y significativa, debemos tener un discurso. Como todo lenguaje, el discurso corporal, debe contener gestos, que a su vez estarán formados por palabras, señales o códigos.

El lenguaje no verbal es en parte innato, en parte imitativo y en parte aprendido. En el lenguaje corporal, generalmente, distintas áreas del cuerpo tienden a trabajar unidas para enviar el mismo mensaje.

En otras ocasiones, los mensajes son confusos debido que se pueden estar transmitiendo varias emociones a la vez, como rabia, miedo y ansiedad, que a veces aparecen unidas.

Los códigos de señales que se usaban en las Escuelas Cristianas, se parecen, en muchos aspectos al Código Morse de telegrafía, inventado por Samuel Finley Breese Morse, junto con su asociado Alfred Vail. En 1838 había perfeccionado ya su código de señales, que a base de puntos y rayas llegó a conocerse y usarse mundialmente como Código Morse. El *morse* tiene sus códigos de expresión de las letras en el sistema de telegrafía, con la diferencia que la *señal* de La Salle, emitía unos toques secos o prolongados, además de otros usos acompañados de la expresión corporal, para expresar lo que debían hacer los alumnos.

Hoy día hay muchos códigos de signos que se han usado en la historia de la humanidad, como el Código de banderas o fuegos usados antiguamente, como el Código de circulación, los códigos empujados en deportes con banderas, pitidos o tarjetas, etc. Juan Bautista de La Salle se adelantó a todos estos códigos de comunicación no verbal, como novedad en sus escuelas, para mantener el orden y practicar el silencio que favorece la atención de los alumnos y la vivencia de una vida interior personal.

Tretze línies per a viure...

Gabriel García Márquez

1. T'estimo no per qui ets, sinó... per qui sóc quan estic amb tu.
2. Ningú no mereix les teves llàgrimes, i qui se les mereixi no et farà plorar.
3. Solament perquè algú no t'estima com tu voldries, no significa que no t'estimi amb tot el seu ésser.
4. Un verdader amic és qui et pren de la mà i et toca el cor.
5. La pitjor forma d'estranyar a algú, és estar assegut al seu costat i saber que mai no el podràs tenir.
6. Mai no deixis de somriure, ni tan se val quan estàs trist, perquè mai no saps qui es pot

enamorar del teu somriure.

7. Pots ser solament una persona per al món, però per a una persona tu ets el món.
8. No passis el temps amb algú que no està disposat a passar-lo amb tu.
9. Potser Déu vol que coneguis molta gent equivocada abans de conèixer la persona adequada, perquè quan finalment la coneguis sàpigues estar agraït.

10. No ploris perquè ja s'ha acabat, somriu perquè va succeï.
11. Sempre hi haurà gent que et ferirà, per tant el que has de fer és seguir confiant, i només ser més curós en qui hi confies dues vegades.
12. Converteix-te en una millor persona i assegura't de saber qui ets abans de conèixer algú més i esperar que aquesta persona sàpiga qui ets tu.

13. No t'esforcis tant, les millors coses succeeixen quan menys ho esperes.

Fragment de l'última carta d'Einstein a la seva filla

L'AMOR ÉS LA FORÇA MÉS PODEROSA QUE EXISTEIX PERQUÈ NO TÉ LÍMITS

Aportació del G. Jaume Pujol i Bardolet

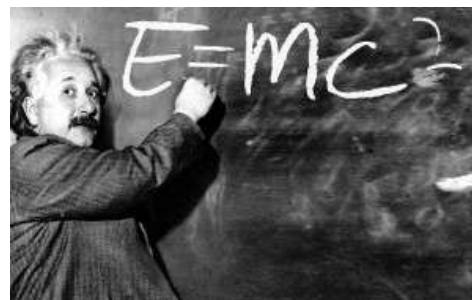
Quan vaig proposar la teoria de la relativitat, molt pocs em van comprendre, i el que ara revelaré perquè ho transmetis a la humanitat també xocarà amb la incomprensió i els prejudicis del món. Encara que sigui així, et demano, que ho custodiïs tot el temps que sigui necessari, anys, dècades, fins que la societat hagi avançat suficientment per acollir el que t'explico a continuació.

Hi ha una força extremadament poderosa per la qual fins ara la ciència no hi ha trobat cap explicació formal. És una força que inclou a totes les altres, i que inclús està darrere de qualsevol fenomen que opera en l'univers i encara no ha estat identificat per nosaltres. **Aquesta força és l'amor.**

Quan els científics cercaven una teoria unificada de l'univers oblidaren la més invisible i poderosa de les forces. *L'amor és llum, donat que il·lumina a qui el dona i el rep. L'amor és gravetat, perquè fa que unes persones se sentin atretes per d'altres. L'amor és potència, perquè multiplica el millor que tenim, i permet que la humanitat no s'extingeixi en el seu cec egoisme. L'amor revela i desvela. Per amor es viu i es mor. L'amor és Déu i Déu és amor.*

Aquesta força ho explica tot i dona sentit en majúscules a la vida. Aquesta és la variable que hem oblidat durant massa temps, potser perquè l'amor ens fa por, ja que és l'única energia de l'univers que l'ésser humà no ha après a manejar al seu antull.

Per a donar visibilitat a l'amor, he fet una simple substitució en la meua més cèlebre equació.. Si en lloc de $E=mc^2$ acceptem que l'energia per a sanejar el món pot obtenir-se a través de l'amor multiplicat per la velocitat de la llum al quadrat, arribarem a la conclusió de que l'amor és la força més poderosa que existeix, perquè no té límits.

Després del fracàs de la humanitat en l'ús i control de les altres forces de l'univers, que s'han tornat contra nosaltres, és urgent que ens alimentem d'una altra classe d'energia. Si volem que la nostra espècie sobrevisqui, si ens proposem trobar un sentit a la vida, si volem salvar el món i cada ésser senti que habita en ell, l'amor és la única i última resposta.

Potser encara no estem preparats per a fabricar una bomba d'amor, un artefacte suficientment potent per destruir tot l'odi, l'egoisme i l'avarícia que assolien el planeta. No obstant, cada persona porta en el seu interior un petit, però poderós generador d'amor, amb una energia que espera ser alliberada.

Quan aprenguem a donar i rebre aquesta energia universal, **volguda Lieserl**, comprovarem que l'amor tot ho venç, tot ho transcendeix i tot ho pot, perquè l'amor és la quinta essència de la vida.

Lamento profundament no haver-te sabut expressar el que tinc dintre del meu cor, que ha bategat silenciosament per a tu durant tota la meua vida. Potser sigui massa tard per a demanar-te perdó, però com el temps és relatiu, necessito dir-te que t'estimo i que gràcies a tu he arribat a l'última resposta.

El teu pare, Albert Einstein

PERSONATGES QUE DEIXEN PETJADA O EMPREMTA

**si vols ser feliç un per un instant, venjat!
si vols ser feliç per sempre, perdona!**

G. Ramon Font i Serra

MARIO BENEDETTI

M'agrada la gent que vibra, que no s'ha d'empènyer, que no se'ls ha de dir que facin les coses, sinó que saben el que s'ha de fer i ho fan.

M'agrada la gent justa amb la seva gent i amb si mateix, però que no perden de vista que som humans i ens podem equivocar.

Després de l'alegria ve la soledat, després de la plenitud ve la soledat i després de l'amor ve la soledat.

GANDHI

Senyor,

Ajuda'm a dir la veritat davant dels forts i a no dir mentides per a guanyar-me l'aplaudiment dels dèbils. Si em dónes fortuna, no em treguis la raó. Si em dónes èxit, no em treguis la humilitat. Si em dónes humilitat, no em treguis la dignitat. Ajuda'm a veure l'altra cara de la medalla, No em deixis d'inculpar de traïció els demés per no pensar igual que jo. Ensenya'm a estimar la gent com a mi mateix. No em deixis caure en l'orgull si triomfo, ni en la desesperació si fracasso. Més aviat recorda'm que el fracàs és l'experiència que precedeix al triomf. La nostra recompensa es troba en l'esforç i no en el resultat. Un esforç

total és una victòria completa. Realment sóc un somiador pràctic; els meus somnis no són bagatel·les a l'aire. El que jo vull és convertir els meus somnis en realitat.

CHARLES CHAPLIN

La vida és una obra de teatre que no permet assaigs, per això, canta, riu, balla, plora i viu intensament cada moment de la teva vida... i abans que baixi el teló i l'obra acabi sense aplaudiments.

El temps és el millor autor: sempre troba un final perfecte.

Mai no oblidis de somriure perquè el dia que no somriguis serà un dia perdut.

FACUNDO CABRAL

Hi ha tantes coses per a gaudir i el nostre pas per la terra és tan curt, que sofrir és una pèrdua de temps. A més, l'univers sempre està disposat a complaure'ns, per això estem envoltats de bones notícies. Cada matí que neix és una bona notícia. Cada nen que neix és una bona notícia, perquè cada cantor és un soldat més, per això cal prendre cura del que no canta perquè alguna cosa s'hi amaga. Quan un poble treballa Déu el respecta. Però quan un poble canta Déu l'estima.

Es guanya i es perd, es puja i es baixa, es neix i es mor. I si la història és tan simple, perquè te'n preocupes tant?

NERUDA

Recordar que qualsevol moment és bo per a començar i que cap és tan terrible com claudicar. No oblidis que la causa del teu present és el teu passat, així com la causa del teu futur serà el teu present. Aprèn dels audaçs, dels forts, de qui viurà malgrat tot. Pensa menys en els teus problemes i més en el teu treball, i els teus problemes sense alimentar-los moriran. Aprèn a néixer des del dolor i a ser més gran que el més gran dels obstacles.

A casa meua he reunit joguets petits i grans, sense els quals jo no podria viure. El nen que no juga no és un nen, però l'home que no juga va perdre per sempre el nen que vivia en ell i que li farà falta.

LAO-TSÉ

Qui coneix els homes és intel·ligent. Qui es coneix a si mateix és un il·luminat. Qui venç els altres posseeix força. Qui es venç a si mateix té encara més força. Qui es conforma amb el que té és ric. Qui obra amb rigor posseeix voluntat. Qui es manté on trobà el seu fogar, perdura llargament. Morir i no perir, és la verdadera longevitat.

PAULO COELHO

Tots els dies Déu ens dona un moment en què és possible canviar tot el que ens fa infeliços. L'instant màgic és el moment en què un sí o un no poden canviar la nostra existència. Algunes vegades cal decidir-se entre una cosa a la que estàs acostumat i una altra que ens agradaria conèixer.

Quan tots els dies resulten iguals és perquè l'home ha deixat de percebre les coses bones que sorgeixen en la seva vida. Si creus que l'aventura és perillosa, prova la rutina: és mortal. Només una cosa fa impossible un somni: la por de fracassar.

SANT AGUSTÍ

Aprova els bons, tolera els dolents i estima a tothom.

Quan orem parlem amb Déu, però quan llegim la seva paraula és Déu qui parla amb nosaltres. Dona el que tens perquè mereixis rebre el que et falta.

Si vols conèixer a una persona, no li preguntis què pensa, sinó què estima.

TERESA DE CALCUTA

Si de veritat volem estimar, hem d'aprendre a perdonar.

Per fer que una llàntia estigui sempre encesa, no hem de deixar de posar-li oli.

No puc parar de treballar. Tindré tota l'eternitat per descansar.

L'alegria del Senyor és la nostra força. Si tenim a Jesús dintre de nosaltres, hem de portar l'alegria com novetat del món.

No importa quant dones, sinó quant amor hi poses en el que dones.

ANTONIO MACHADO

Si és bo viure, encara és millor somiar, i lo millor de tot, despertar.

Els qui estan sempre de tornada de tot són els qui no han anat a cap part.

La veritat és el que és, i segueix sent veritat encara que es pensi al revés. Pareu atenció: un cor solitari no és un cor.

Benevolència no vol dir tolerància del roí, o conformitat amb l'inepte, sinó voluntat de bé.

Hi ha dues classes d'homes: els qui viuen parlant de virtuts i els qui es limiten a tenir-les.

DIÀLEG AMB LA MEVA ÀNIMA

G. Ramon Font i Serra

COMPENSACIONS PER A L'ÀNIMA

Aristòtil, filòsof grec, va escriure aquest text l'any 360 A.C. i és etern...

Ningú no és amo de la seva felicitat, per això no lliuris la teva alegria, la teva pau en les mans de ningú, absolutament de ningú. Som lliures, no pertanyem a ningú i no podem ser amos dels desigs, de la voluntat, o dels somnis que qualsevol.

La raó de la teva vida ets tu mateix. La teva pau interior és la meta de la teva vida, quan sentis un buit a l'ànima, quan creguis que encara t'està faltant alguna cosa, encara que ho tinguis tot, envia els teus pensaments envers els teus desigs més íntims i cerca la divinitat que existeix en tu. Deixa de posar la felicitat cada vegada més lluny de tu.

No et propolis un objectiu que no estigui a l'abast de les teves mans, abraça els que estiguin al teu abast, avui.

Si camines desesperat per problemes financers, amorosos, o de relacions familiars, cerca en el teu interior la resposta per a tranquil·litzar-te, tu ets el reflex del que penses cada dia. No pensis malament de tu mateix i sigues el teu millor amic sempre.

Somriure significa aprovar, acceptar, felicitar. Llavors obre un somriure per aprovar el món que t'ofereix el millor.

Amb un somriure en el rostre les persones tindran la millor impressió de tu i estaràs afirmant per a tu mateix, que estàs prompte a ser feliç.

Treballa, treballa, treballa molt al teu favor.

Deixa d'esperar la felicitat sense fer esforços.

Deixa d'exigir a les persones allò que encara no has conquerit.

Critica menys, treballa més.

I no t'oblidis mai d'agrar.

Agraeix tot el que està a la teva vida en aquest moment, àdhuc el dolor.

La nostra comprensió de l'univers, encara és molt petita per jutjar el que volem que sigui la nostra vida.

La grandesa no consisteix en rebre honors, sinó en merèixer'ls.

La missió de Jesús en les nostres mans

Florentino Ulibarri
Aportació del G. Santi Herèdia Plaza

F

Feu germans meus, no mestres...

E

Feu persones, no esclaus...

Feu caminants, no gent assentada...

U

Feu servidors, no capitosts...

¡Feu germans!

Feu cercadors de veritat, no amos de certeses...

Feu poetes, no pragmàtics...

Feu persones arriscades, no espectadors. **¡Feu germans!**

Feu gent evangèlica, no endevinaires. **¡Feu germans!**

Feu profetes, no cortesans...

G

Feu gent inquieta, no satisfeta...

E

Feu persones lliures, no picaplets...

R

Feu artistes, no soldats...

Feu testimonis, no inquisidors...

Feu amics de camí... **¡Feu germans!**

M

Feu persones de trobada, amb entranyes, amb promeses i esperances...

Feu deixebles meus. Doneu-los tot el que us he donat i sentiu-vos germans.

Jesús ens invita avui a viure el seu missatge i ens encarrega de portar-lo al nostre món, al nostre ambient...

A

N

S

No estem sols... ¡El seu Esperit ens acompanya!

¡Que visquem amb alegria el ser cristians i ...

¡Contagiem el nostre gaudi!

Els Germans de la Comunitat de Sant Benilde A MONTSERRAT

G. Ramon Pascual i Reverter

El mes de desembre varem tenir una reunió l'equip de la infermeria i entre altres idees va sorgir la possibilitat de fer una sortida amb tots els Germans de la Comunitat de Sant Benilde, igual com fan altres residències de persones grans.

No va costar res passar de la teoria a la pràctica, ja que la disponibilitat de tot el personal de la infermeria és extraordinària. I de seguida vàrem fer les diligències per trobar un autocar amb les característiques necessàries per aquests casos.

Vàrem voler concloure el mes de Maig amb una peregrinació a Montserrat,

participant a la Missa Conventual. Després de la Missa totes les cuidadores varen poder venerar la imatge de la Mare de Déu, gràcies al personal d'ordre que les varen deixar pujar directament al cambril. La pluja ens va impedir passejar per les botigues i entorns.

Una vegada feta la fotografia de grup varem pujar de nou a l'autocar que ens va conduir cap a Sant Martí de Seseioles.

El Germans i personal de la Casa de Sant Martí varen tenir un munt de detalls amb tots nosaltres. Ben dinat el Germà Jesús Morer va acompanyar a les cuidadores i alguns germans a la capella, a la cripta i al Molí de la Roda, fent les explicacions pertinents.

Els participants d'aquesta «sortida-peregrinació» vàrem ser els 13 germans de la comunitat de Sant Benilde, més els Germans Isidre Aloy i Josep M. Sans de la comunitat de la SAFA i Mossèn Josep M. Font, capellà de la Casa. A Montserrat s'hi van afegir el Germans Santiago Peribáñez, José Manuel Ruiz i José Antonio Panero de la comunitat de Santa Coloma. I a Sant Martí s'hi va afegir el Germà Just Monsó i la professora Sandra de Berga.

En nom de tots els Germans de la Comunitat de Sant Benilde agraeixo a la Comunitat Monàstica de Montserrat que va tenir unes paraules de acollida i pregària per a tots nosaltres, a la Comunitat de Sant Martí i personal de la Casa, a tots els que ens han volgut acompanyar i, de manera molt especial, a la infermera Sra. Maria José i a les cuidadores Angèlica Dorhoi, Carmen Linde, Jeannette Marcelle, Jeanne Martine, Alina Opincar i Sònia Ordenes.

L'avaluació que em fet d'aquesta sortida ha estat molt positiva per a tots, per tant esperem tornar a repetir alguna altra sortida semblant.

VIATGE DELS GERMANS GRANS

VALÈNCIA I RODALIES: “LA TERRA DEL SOL I DE LA LLUM, LA MILLOR TERRETA DEL MÓN” Del 30 de juny al 4 de juliol 2014

GG. José Luis Rodríguez González i Jaume Palom Izquierdo

Al matí del divendres 4 de juliol, l'aurora a **Llíria** i després el germà sol, brillaren amb l'esplendor del blanc **Llevant**. Fou fidel: Ens acompanyà gairebé sempre. Els **Germans grans de Catalunya** fruïrem de l'amable companyia dels **Germans Josep Mª Segura i Sebastià Duran**, ara a **Mallorca**, sempre lleials en l'amistat...

EL SOL S'AMAGÀ, EOL BUFÀ, L'AIGUAT VINGUÉ: Dj. 3.07.2014. FOU EL QUART DIA...

- Però el dia abans, dijous 3, a la vora de la mar blava, vora a la platja de **la Malva Rosa de València**, era ben grisa i fosca. El temporal sacsejava palmerars i tamarius del nou **Passeig marítim** amb un excessiu entusiasme. A poca distància la propera casa de **Blasco Ibáñez** semblava més alba encara. La paella marinera ens confortava mentrestant ... *Veles e vents, d'Ausiàs Marc*.

Però el **G. José Luis** ho tenia ben previst. Aquell matí, aixoplugats dins de l'espectacular edificació de **Santiago Calatrava**, visitàrem amb pausa el **Museu Príncep Felip**. El seu contingut sota la mà del professor **Grisòlia**, deixeble i col·laborador de **Severo Ochoa**, ens mostrava elements claus de la genètica molecular i humana i de les noves tecnologies, la domòtica, l'exploració de l'espai i un llarg etcètera, molt i molt... ampli.

I, havent dinat, retornem a la **Ciutat de les Arts i de les Ciències**, sota l'atrevida closca de **l'Hemisfèric** ens endinsàrem ben ajaguts en l'actual i agosarada **cosmologia de l'home i de l'univers**. I amb una pausa de la pluja, ben guiats pel **G. Victorino**, contemplàrem els animalons de la **Granja – escola** lasal·liana...

L'eucaristia diària matinal, celebrada per **Mn. Josep, rector de Lliria**, amb curta i sentida homilia, *non multa sed multum*, emmarcava la quotidiana convivència fraternal...

ESGUARD CAP AL COR DEL SUR LLEVANT. 30.06.2014: FOU EL PRIMER DIA.

La fraternitat del **Casal** i de la **Casa Provincial** es manifestà el capvespre del dia de **Sant Pere i Sant Pau** acollint els extra-murs amb cordial hospitalitat lasal·liana, gairebé benedictina...

I al matí del **dilluns 30 de juny** sortírem cap a la **Casa Sant Josep** per recollir els Germans d'aquella casa i els de **La Seu, Mollerussa, Torreforta, Reus...** El nostre organista i degà en edat, el molt estimat **G. Isidre Aloy** donà la màxima: *Con la música a otra parte...*

La primera aturada fou a la lasal·liana **Benicarló**. La Comunitat de Germans i la directora de l'escola ens mostraren el **nou centre concertat de Batxillerat** i pregàrem a la **capella dels Beats Germans Màrtirs**, fills de la vila, sota la mirada fraterna de **Sant Joan de La Salle** i la **mare Molas**, ja que la bona relació entre les germanes de la **Consolació** i **La Salle** fan una unitat molt potent acadèmicament, molt bones notes en les PAAU i també en l'àmbit esportiu sota el guiatge del **G. Pablo Per...** i també saludàrem el **G. Pedro Alberó**.

I cap a la **Vall d'Uixò**. Sota una balma càrstica ens serviren meló amb pernil i lluç ben planxat a fi d'enfortir-nos per la llarga, quilomètrica, travessa del **riu subterrani de la cova Sant Josep** a cop de perxa i llum... Ningú en sortí amb el cap pelat o nafrat per una estalactita poc respectuosa amb les canes o calba... I tots plegats en mans de **Màrius**, el formidable conductor del bus de **Ravigo** de quaranta seients, sempre a punt, cap a **Llíria**...

La fraternitat i germanor al **Casal de Llíria** s'expressà amb l'abraçada dels doblement **Germans Temprado, Santiago i Victoriano**, sagristà il·lustre, que acompliren el manament de la mare: *Dios os ha hecho hermanos, para quereros y ayudaros...* Ben lasal·liana fou la hospitalitat i l'atent servei de Germans i personal col·laborador. Menció especial al **Sr. Isaac** que fou el nostre competent guia, de sol a sol, durant tres dies i... escaig.

I FOU EL SEGON DIA: QUÈ FORMOSA ÉS LA NATURA I QUAN IMMENS QUI LA CREÀ. Dmt 1.07.14

La missa matinal fou de la festa de la **Preciosíssima Sang**, de gran devoció a **València**. La ciutat de **Llíria**, té l'església de Santa Maria, coneguda popularment de la Sang, que té com a seu la Confraria de la Sang des de 1574. Es tracta del primer temple romànic, gòtic i mudèjar declarat monument nacional l'any 1919. Ressegüirem el nou llit del Túria (1957) fins aturar-nos al vell llit on s'aixeca la **CIUTAT DE LES ARTS I DE LES CIÈNCIES**. L'**Oceanogràfic**, el major centre marítim d'**Europa**, obra de l'arquitecte Doctor **Fèlix Candela**. Tot fent la visita recorreguérem la fauna marítima del planeta: Tortugues, foques, belugues, taurons, rajades... Els dofins foren objecte de repòs i d'admiració per la qualitat de la exhibició que ens

oferiren els seus cuidadors... Les rapinyaires mostraren les seves habilitats en mans del falconer... i els ànecs i els ibis de les maresmes. A més l'Aviari espectacular embolcallat per una xarxa gairebé esfèrica. Impossibile mostrar i enumerar la totalitat de les 500 espècies diferents i dels 45.000 animals catalogats... que cal alimentar cada dia.

Al poble de l'illa del **Palmar** ens esperava un àpat amb arròs i all i pebre amb anguiles... I un pescador ens pujava a la barca ben apinyats i amb la perxa i el timó ens duia al cor de l'Albufera. Desembarcàrem per visitar una barraca valenciana amb el jardí, l'horta, el forn, els carros, l'aixovar intern i les habitacions familiars. Encara hi viuen al poble 200 famílies de pescadors... El berrat pescaire ens vigilava des de la riba del canyissar i emprengué el vol majestuós encongint aerodinàmicament el coll per enlairar-se mar endins, *duc in altum...* *Cañas i barro* de **Blasco Ibáñez** reviscolava.

Dcm.2.07.14 Des de la VALENTIA romana (138 a.C) a la musulmana MADINAT-AL-TURAB (718-1238), a la cristiana VALÈNCIA (CID 1094-1102) DE JAUME I EL CONQUERIDOR 9.10.1238. FOU EL TERCER DIA.

Esguardàrem les torres gòtiques de les poderoses muralles dels **Serrans**, ja restaurades, similars a les de **Poblet**, i les de **Quart**, amb les ferides de les canonades de la dura guerra del **Francès** (1808).

L'**interior de la Seu-Catedral**, amb la nau central d'estil cistercenc amb els altars laterals renaixentistes i barrocs. El

retaula principal és renaixement de l'escola de **Leonardo da Vinci**. La girola ens porta a un pòrtic de la Resurrecció. La Sala Capitular o del Sant Grial posseeix una elegant cúpula estrellada, nervada i de creueria, mostra excepcional del gòtic mediterrani. Al presbiteri al centre del retaule d'alabastre es venera el Sant Grial, el calze del Sant Sopar, segons la tradició... L'espectacular **cimbori gòtic** octogonal, de dos cossos vuitavats amb finestrals flamígers, que dona llum alabastrina a tota la nau i a l'altar major. Al costat l'alterosa torre campanar del **Micalet** esguarda l'esvelt campanar veí de **Santa Caterina** i controla les **tres façanes**: la principal del barroc italià és elegant dedicada a l'**Assumpció** està a ponent; la més antiga, la **romànica**, al Sud, al carrer Palau, amb el **repartiment de Jaume I**. La **gòtica**, anomenada **dels Apòstols** al Nord, d'estil francès, la més característica amb els àngels músics rodejant la Mare de Déu i el Nen Jesús al timpà. Al seus peus encara avui es reuneix el tribunal de l'aigua dels hortolans que dirimeix el repartiment de l'aigua de les sèquies.. A l'est unida per un pont renaixement apareix la **Basílica** mariana, ovalada, que mostra la **Xeperudeta**, imatge gòtica revestida, que acull la pregària silenciosa dels valencians i dels cristians, nusos i desemparats als seus peus cercant l'empara de **Santa Maria de la misericòrdia**... i a la majestuosa volta les magnífiques pintures de **Palomino** de 1701.

Molt a prop esguardarem l'exterior del **Palau de la Generalitat** de València i de la **Diputació** d'un depurat gòtic civil, ajuntament d'ajuntaments, l'**escultura del Riu Túria a la Plaça de la Verge**, i més endavant el **Palau Borja**, la Seu de les **Corts Valencianes**... **Isaac** en fou el porta veu del poble...

Abans esguardarem les façanes de l'*església barroca dels dos Joans*, el modernista *Mercat Central* i la gòtica **Llotja dels Mercaders de la Seda i dels Consolat de mar** del S.XV, aquesta de gòtic flamíger. El seu **Pati dels tarongers**, ens introdueix per l'**escala gòtica** al saló columnari amb les esveltes helicoïdals columnes, L'interior de la **Sala de Contractacions** coberta de voltes que es recolzen en columnes helicoïdals, gairebé salomòniques. Els finíssims finestrals tenen finíssimes columnetes molt ben treballades. Vam observar els medallons esculpits del Renaixement i les gàrgoles fantàstiques que alternen amb els merlets. Tan caminar rebentà les sabates gairebé noves del **G. Virgilio** i un tros trepitjà a peu nu, el terra de la vila de la pols fins trobar una franciscana sandàlia, això sí, aprofitant de les rebaixes...

A dinar ens esperava a **Llíria** una *fideuà* amb marisc generós. Els àngels hi cantaren. La migdiada facilità la digestió i cap a **Paterna** on ens esperava el **G. Director de la Casa Provincial Luis Sanz**, sotsdirector del CELTE 2013. El Germà **Lluís Sayós** i la primera comunitat foren els manobres del magnífic vestíbul, del teatre tan ampli, del rebedor solemne, de la radiant imatge de la **Immaculada** a la capella escolar. Valorarem molt el **Museu** escolar únic de **Ciències Naturals** amb les aportacions úniques del G. **León** i la col·lecció dels microfòssils del G. **Adroher**. Entrarem a l'ampli **refectori** de l'alumnat i les **noves** instal·lacions de la zona de govern del sector de **València-Palma**... i un generós refresc al menjador de Germans i professors.

I cap a **Alboraya** a esguardar els verds prats de la **xufla**, on els pagesos han aturat el creixement urbà de la metròpoli a cop d'asfalt i de ciment armat. I a l'**orxateria** esplèndida per a compartir **orxata amb fartons**. Diuen que quan Jaume I hi arribà, assedegat demanà de beure a una xicoteta de nas esclafadet i el rei comentà en veu alta: Això si que és **or, xata!** Digueren que digueren, la llegenda... si non é vero...

I abans de sopar, el savi Germà **Mateo** ens oferí les primeries del seu monumental treball científic a presentar properament a la **Societat Espanyola d'Entomologia** sobre la distribució de les espècies nocturnes de lepidòpters a la Península, la vella Sefarad. Foren les primeres vespres de **Tomàs Esteban** més conegut pels alumnes de Bonanova després de seixanta vuit anys de veïnatge fidel com G. **Mateo**.

4 Dv. **Santa Isabel de Portugal. Retorn: Penyíscola i Casa Sant Josep. Barcelona. FOU EL CINQUÈ DIA.**

Al matí del divendres, *Dia cinquè*, recordarem a la missa la santa neta de **Jaume I, filla de Pere III d'Aragó**, casada amb Dionís, Rei de Portugal. La reina que repartia croats d'or de palau i es transformaren en roses i margarides franciscanes i pacificadoras. Arribà l'hora del comiat. Expressarem l'acció de gràcies amb una ovació entusiasta als Germans i personal col·laborador de La Salle Llíria. A les deu en punt. Suma

puntualitat, tots en marxa: Carretera i manta. Veiérem el solitari **aeroport de Castelló** i al migdia ens apropàrem al costerut Castell de **Penyíscola**, fortificat després per **Antonelli**, en temps de **Felip II**. El **Papa Luna**, en feu la seva seu pontifícia enclaustrada durant onze anys i després fou de Climent VIII, que abdicà en favor de la unitat. Visitàrem la històrica fortalesa dels **Templers** i dels **Cardona**, seu del **Papa Luna, Benet XIII**, (1415-1423+) fins a la seva mort, ja nonagenari, i del seu successor **Climent VIII** (1423-1429), que

abdicà en favor del **Papa Martí V**... evidencia el seu imponent patrimoni arquitectònic, edificat sobre el tòmbol, (*Penni – Isola = Quasi – illa*). Benet XIII hi morí als 95 anys. El seu pontificat durà 29 anys i l'estada claustral 8 anys. **Fou, per tant, seu pontifícia 14 anys**... Passàrem per la primera porta, el **Portal de Sant Pere o de Benet XIII**, la segona el **portal Fosc de Felip II** i la tercera la **porta de Santa Maria de Ferran VI**. La *font d'aigua dolça i el bufador d'aigua del mar únics*, són excepcionals... A l'**interior** visitàrem el *cos de guàrdia, l'aljub o cisterna, l'estable, el saló del Conclave, les estances papals, les presons, el saló del Comanador i la magnífica església o el Saló Gòtic*... Abans fruïrem d'un complet

audiovisual. En sortir alguns ens immortalitzàrem al costat de l'estàtua sedent del Papa Luna, Benet XIII.

A Penyíscola, senyors,/ hi ha tres coses de valor:
lo castell, l'escala del Papa Luna i lo Bufador.

Als peus de Santa Maria, a tocar el Portal Fosc, al restaurant Barra Alta, agraïrem a la sèpia i al calamar la tinta del saborós arròs negre àpat final de la joiosa germanor de cinc dies...

Un cop passàrem arran de la **Central Nuclear de Vandellòs** el cronista la llegí sense oblidar la gratitud més sincera als valents germans participants, als que per raons de prudència no vingueren, al G. **Josep Guiteras** i els seus consellers que amb el permís afegiren els doblers, i al **Germà José Luis**, que seguint les petjades dels GG. **Mariano Magaz ACS**, i del G. **Modest Senmartí i José Manuel Ruiz**, ho té tot a punt i bé. Gratitude també al jove comptador **Antonio García** que a més de no deixar ningú en terra, descobrí el cor de la musical **Llíria** com pelegrí de Sant Jaume... Per cert a **Penyíscola, Penna isolata**, gairebé una illa, unida a la platja pel tòmbol d'arena no veiérem cap papallona. **Mateo**: los Hermanos las espantamos o fueron los turistas? That is the question.

Dissabte 5.07.2014: DIA SISE: La crònica fou posada en net. I les maletes buidades. I s'aixecà el resum de l'enquesta:

Tingueren valoració superior a 9,50/10 el Personal de Llíria i les Eucaristies. Entre 9 i 9,50 el confort de la casa de Llíria i els àpats de l'excursió, el xofer i el bus. Superaren el 8-8,49/10 Vall d'Uixò, Ciutat de les Ciències, Visita cultural a València, l'orxata. Superaren el 7-7,99/10 l'Albufera i l'Hemisfèric. Hem de millorar les pregàries ja que són les més baixes: Superaren per poc el sis 6-6,9. Déu no fa vacances... a l'estiu.

Majoritàriament es desitja anar l'estiu vinent, si a Déu plau, a **Bujedo, a Burgos** i rodalia el més puntuat, el *primer* 29; en *segon* lloc ex aequo *La Seu d'Urgell* i *Madrid* 16; en *quart* lloc *Andalusia* 12.

El promig de satisfacció global és de 8,5/10 en els 13 epígrafs valorats ut supra. El *molt bé* es puntuà 10; el *Bé* 6; el *no tan bé* 2.

Diumenge 6.07.14. Fer les darreres correccions i tractar d'enviar-ho a Barcelona. **FOU EL DIA SETÈ.** I al vespre el cronista reposà. Gràcies per la Nova Creació. Sigui lloat el nom del Senyor. Ara i per sempre. Amén.

Entrevista a Marie de Hennezel, autora de "La suerte de envejecer bien". La plenitud de la vida

Alcanzar lo que hoy algunos expertos denominan Cuarta Edad no resulta sencillo. No es suficiente con cumplir años, sino que hay que hacerlo, además, desde una clara perspectiva de vitalidad y de optimismo. Marie de Hennezel, autora de dos tratados ministeriales que persiguen mejorar la calidad de vida las personas mayores, revela cuáles son las claves que ayudan a disfrutar de una madurez digna de ser vivida. “No se trata de idealizar la vejez, sino de encontrar en ella todo aquello que merece que apreciemos”, subraya esta escritora en su libro “LA SUERTE DE ENVEJECER BIEN. LA PLENITUD DE LA VIDA” (Plataforma Editorial, Barcelona).

¿No le da a usted la sensación de que la población aún siente mucho miedo a envejecer?

Efectivamente. Hoy en día la gente tiene miedo a hacerse mayor porque todavía persiste la idea de que este fenómeno significa acercarse a la muerte. Sabemos que envejecer conlleva cambios en nuestra fisionomía o en nuestro estatus social y más en una sociedad hedonista como en la que nos encontramos, que valora el materialismo por encima de otros aspectos. Pero también somos conscientes de que llegar a la madurez supone perder amigos progresivamente y sentir que, poco a poco, nos quedamos solos. Todo esto produce mucho miedo entre la población que, además, tiene una imagen desastrosa de la vejez.

Algunos expertos sostienen que envejecer no tiene por qué ir vinculado a cumplir más años. En su opinión, ¿a partir de qué edad somos “viejos”?

El ser humano comienza a envejecer desde el momento en el que nace. Sin embargo, el proceso de desgaste se hace patente, sobre todo, entre los 60 y 70 años que es cuando se imponen los signos de la vejez. La piel empieza a deteriorarse, los cabellos se vuelven blancos y la musculatura se debilita. Cuando eso se produce, nos damos cuenta de que el deterioro es irreversible y que no hará sino ir en aumento.

¿De qué factores depende, entonces, nuestra longevidad?

Principalmente, este fenómeno responde a aspectos genéticos aunque, sin duda, unos hábitos de vida saludables contribuyen a retrasar la aparición de la vejez. Una correcta alimentación, la práctica habitual de deporte o, incluso, estar rodeado de nuestros familiares y amigos son aspectos que influyen a la hora de incrementar la longevidad. Pero también es una cuestión de suerte y, en este sentido, también será relevante el hecho de que suframos o no algún accidente o que padezcamos alguna enfermedad grave.

¿Qué debemos hacer cuando nuestros mayores se vuelven dependientes?

Lo primero es cambiar nuestra percepción sobre la dependencia. Una persona que presenta dificultades para ser autónoma brinda a los demás la posibilidad de que le ayudemos a seguir adelante con su vida desde una posición muy humana. Y es que cuidar a nuestros mayores constituye una forma de devolverles una parte de todo lo que nos dieron en nuestra infancia.

¿Cree que los poderes públicos han asumido su rol de educadores a la hora de enseñar a envejecer?

Aunque en algunos países como, por ejemplo, Francia, las administraciones han impulsado el programa Envejecer bien, —a través del que se muestran a la población técnicas para cuidarse, alimentarse, hacer deporte o ejercitar la memoria—, envejecer es, sobre todo, una cuestión de espíritu. Es en este campo en el que los poderes públicos no están proponiendo nada y es por ello por lo que he escrito este libro.

Los últimos estudios sobre el colectivo senior revelan que el sentimiento de soledad es lo que más preocupa a este segmento de la población. ¿Cómo se puede evitar su aparición?

Resulta fundamental diferenciar entre los conceptos de aislamiento y el de soledad. En el primer caso, se trata de un aspecto negativo que, generalmente, termina en depresión y que para combatirlo, es necesario mantener lazos con otras generaciones a través de distintos programas que ya se han consolidado en muchos países. De hecho, son frecuentes las actividades que buscan unir a las personas mayores con los jóvenes e intercambiar experiencias entre unos y otros. Por el contrario, el término de soledad no tiene por qué derivar en una percepción negativa. Así, podemos hablar de una “buena soledad” si sabemos convivir con nosotros mismos o si somos capaces de estar solos y encontrar placer en ello. Al fin y al cabo, no es más que una forma de sabiduría y libertad, que evita que seamos dependientes de los demás.

¿Considera que, llegado el momento, ingresar en una residencia puede contribuir a reducir esa sensación de aislamiento?

Será una buena solución siempre y cuando hablemos de centros en los que se respeten a los mayores y en los que se contribuya a fomentar la autonomía personal. Aún existen residencias en las que sus usuarios se sienten aislados porque nadie se preocupa por ellos.

Precisamente, esto último hace que el concepto de residencia tenga mala reputación para muchas personas...

Tenemos mucho trabajo por hacer en ese ámbito. No es raro que en algunos centros residenciales todavía se produzcan faltas de respeto a sus usuarios, se atente contra su vida privada o se imponga un ritmo de vida que no se ajuste a sus necesidades. Para terminar con ello, los directores de los centros residenciales han comenzado a priorizar las cuestiones humanitarias en los programas de formación dirigidos a sus empleados, con el objetivo de instruirles en cuidados más humanos.

¿Saben asumir los mayores sus limitaciones?

Aunque sea un proceso complejo, en líneas generales, los mayores terminan por aceptarlas. Aprenden a entender sus limitaciones y descubren las posibilidades que les ofrecen estos nuevos retos como puede ser el placer de la contemplación o de estrechar la relación con aquellas personas que les procuran ayuda.

En su libro, menciona la aparición de algunas técnicas pioneras que favorecen la regeneración de células. Parece ciencia ficción...

La ciencia progresa y, sin duda, contaremos con medios que permitirán retrasar el proceso del envejecimiento aunque nunca podrán impedirlo, ya que se trata de un fenómeno insoslayable. No obstante, de este progreso sólo se podrán beneficiar las personas con un elevado poder adquisitivo porque serán productos que tendrán un elevado coste.

Uns consells per a jubilats

" Com saber envellir "

Miquel Vilardell, Metge Catedràtic de Medicina a la UAB

¿A quina edat morim?

Als 82 anys les dones, als 79 els homes. Es tracta d'arribar a aquest final sense dependre dels altres, sense molestar els altres.

¿Sense molestar?

"Envelleix bé qui ha viscut bé", va dir Pitàgores. I vius bé si penses en els altres.

¿Què és envellir?

Anar perdent capacitats, però mentre pots valdre't... ¡envelleixes bé!

Doncs, envelleixo bé.

És l'envelliment normal: vas adaptant-te a progressives pèrdues. ¡El que és indesitjable és l'envelliment patològic!

¿Què és un envelliment patològic?

És un envelliment prematur que condueix a dependència.

¿És molt freqüent?

Es dona en un 12% en els més grans de 65 anys: consumeix molts recursos públics.

¿Què ocasiona aquest envelliment prematur?

Una malaltia accelerada... o que aquesta persona no s'ha cuidat bé. ¡I això depèn de cadascú, és perfectament evitable!

Potser no tant si manquen recursos econòmics...

És veritat que el poder econòmic i un bon sistema sanitari públic pal·lien l'envelliment prematur. ¡Però hi ha altres moltes coses que es poden fer!...

L'escolto

Fes exercici. Menja de tot en hores regulars i en poca quantitat. Evita el sobrepès. Dorm set hores. No fumis ni t'intoxiquis. Manté la pressió arterial entre 8 i 12. Manté el colesterol baix...

¿Factors fisiològics?

I psicològics: hi ha circumstàncies que poden envellir-te molt, com la mort d'una persona volguda, l'atur...

¿Algun consell sobre el particular?

Procura mantenir sempre una actitud activa i positiva. Somriure, riure. ¡Si un dia no rius és un dia perdut!

¿Algun consell més?

Cultiva les teves amistats. Construeix la teva pròpia xarxa social. Això és fonamental!

¿Perquè?

Perquè la soledat és la pitjor companya: en ella mateixa, entristeix, deprimeix, produeix erosió cognitiva... ¡T'envelleix!

¿Tenir amics rejuveneix, doncs?

Sí i tenir sempre un projecte: estudiar quelcom, practicar un esport... Col·laborar en una activitat solidària.

¿Envelleixes millor si ets solidari?

Sí, perquè es genera pau interior, tranquil·litza l'ànim, et sents bé íntimament. ¡Tracta bé a la gent del teu entorn, sigues amable! Una mala cara no resol res.

¿Perquè es dona als ancians el síndrome de Diògenes?

Acumulen com si així poguessin viure més. La lliçó és que només existeix el present: ¡viure el dia d'avui! Amb la motxilla lleugera.

¿Amb poques coses?

Sí i en un espai senzill, diàfan, lluminós, alegre, còmode. No recarregat.

Citi un perill a l'aguait de l'ancià.

Una caiguda. L'ancià normalment arrastra els peus... ¡Fora catifes! I desnivells, esglaons, banyeres. Plats de dutxa a ras de terra.

¿Perquè és tan perillosa la caiguda?

A aquestes edats, una operació per ruptura de fèmur comporta risc d'infecció hospitalària, urinària, respiratòria, febre... i entrar en la cascada de la dependència.

Cal, doncs, prevenir les caigudes.

Calçat còmode. Al llevar-se, fer-ho lentament per evitar canvis de pressió i marejos. Que hi hagi empunyadures en el bany.

¿Jubilar-se, envelleix?

Només si esperes reconeixements i recompenses, visibilitat: cal acollir-se a la pròpia xarxa d'amics. I no sentir-se un destorb ni caure en el "síndrome del majordom".

Expliqui's.

No permetre que ningú no et faci les teves gestions: ¡preserva la teva autonomia! I viu en el teu propi espai, o destorbaràs. I sofriràs: això envelleix. Per molt que t'estimin i t'adorin... procura cuidar-te tu mateix.

Alguns es deprimeixen al constatar la seva dependència física.

Preocupar-se massa de l'aparença externa és infructuós: millor és vetllar per l'interior, per un esperit actiu i positiu.

¿Com es prepara vostè per al seu envelliment?

Procuo desembarassar-me de tot el que pot estressar-me i em pregunto: "¿Què vull fer?".

¿I què es respon?

Seguir rebent a pacients i ajudar a d'altres amb la meua experiència.

Resumeixi què fer per envellir bé.

Pren cura de la teua pròpia salut. Mima la xarxa d'amics, Sigues optimista i solidari. Respecta la gent de l'entorn. Deixa-ho tot planificat pel teu final: cerimònia, enterrament, testament. Deixar això a quins es queden és ser egoista. Que ningú hagi d'estressar-se per la teua causa ¡és la màxima generositat!

¿Com percep la crisi econòmica als qui atén en la seva consulta?

Encara no ha arribat a l'hospital, però és evident que qui es queda en l'atur té més risc d'emmalaltir. El pobre emmalalteix més que el ric, encara que el ric emmalalteixi per excessos. La relació entre malaltia i economia és un fet demostrat.

¿Han variat les malalties?

El més important ha estat l'augment d'esperança de vida de la població. La immensa majoria dels meus malalts tenen més de 65 anys i, quan una persona es fa gran, va sumant malalties. Abans, quan exercia el meu pare, que era metge de poble, cada persona sofria una malaltia. Ara una persona té fins a 6 patologies simultànies.

¿Què més ha canviat?

Inclús ha canviat el concepte clàssic de salut. Abans, les persones sofrien alteracions físiques o psíquiques, i se les classificava així. Ara hi ha un tercer factor que empitjora el pronòstic: la situació social y familiar d'aquesta persona és quelcom fonamental. Els metges estem preparats per atendre el psíquic i el físic, però no aquesta nova globalitat.

PER UNA VIDA MILLOR EL 2014

Aportació del G. Ramon Font i Serra

- Cada dia, caminar de 10 a 30 minuts i somriu al caminar.
- Cada dia, assegut guarda silenci durant uns 10 minuts.
- Dorm durant 7 hores, cada dia.
- Cada dia les **3 E**: Energia, Entusiasme, Escolta.
- Diverteix-te sovint.
- Llegeix encara més que l'any passat.
- Beu aigua sovint (sí, aigua).
- Menja fruites i llegums bio més que el que prové de la indústria.
- Fes un esmorzar de Rei, un dinar de Príncep i un

sopar de Pobre.

- Reserva un temps cada dia a la meditació; això procura energia necessària per a fer front a l'estrès diari.
- Somia tot estant despert.
- Somriu i riure encara més. Prova de fer riure cada dia al menys a tres persones.
- No gastis la teva energia en paraules inútils.
- No tinguis pensaments negatius sobre coses que no pots controlar.
- Mira el costat més positiu de les situacions.
- Passa més temps amb les persones de més de 70 anys i de menys de 6 anys.
- La vida és massa curta per perdre el temps en odiar algú.
- No et prenguis massa seriosament a tu mateix.
- Oblida els fracassos del passat. No recordis a d'altres els seus antics errors. Això només contribueix a destruir la joia present.
- Sàpigues que la vida és una escola: hi sou per aprendre; els problemes fan part de la vostra escolaritat. Apareixen i desapareixen, però les lliçons apreses us seguiran al llarg de la vida.
- No us justifiqueu constantment; estigueu d'acord o no.
- No compareu la vostra vida amb la d'un altre; no teniu idea del que l'altre pot ser.
- Feu la pau amb el passat per a viure plenament el present.
- Si no se us fa prou atenció al treball; poc importa, els vostres veritables amics seran al vostre costat.
- Sapigues perdonar.
- Poc importa el que les persones pensin de vosaltres; no és el vostre problema.
- Per difícil que sigui la situació no podrà sinó millorar-se.
- Desfeu-vos de tot el que sigui inútil per a no guardar sinó el que és millor.
- No sigueu envejós; és perdre el temps.
- El millor està encara per arribar.
- Importa poc com us sentiu: lleueu-vos, vestiu-vos i sortiu.
- Viviu plenament respectant les vostres limitacions.
- Sou feliç...? Manifesteu-ho.
- Feu bones eleccions.
- Comuniquen sovint amb la família.
- Cada dia porteu alguna cosa bona als altres.

"24 PETITES MANERES D'ESTIMAR" segons José Luis Martín Descalzo

Aportació del G. Santi Herèdia Plaza

Quan la gent escolta allò de que "*ens hem d'estimar els uns als altres*" són molts els que se't queden mirant i et pregunten i "*estimar és sentir alguna cosa en el cor...? I com es practica això d'estimar...?*"

Estimar és potser practicar alguns gestos heroics i impressionants...?

Sáez de Ibarra, va publicar fa molts anys un fullet que es titulava "**L'art d'estimar**" i en ell ofería una sèrie de petits gestos d'amor, d'aquests que segurament no canvien el món, però que, d'una banda, el fan més portador i, per un altre, estiren el cor de qui els fa.

Seguint el seu exemple vaig a oferir aquí una llista de **24 petites maneres d'estimar**:

1. **Aprendre's els noms de la gent que treballa amb nosaltres o dels quals ens creuem en l'ascensor i tractar-los després pel seu nom.**
2. **Estudiar els gustos aliens i tractar de complaure'ls.**

3. **Pensar, per principi, bé de tot el món.**
4. **Tenir la mania de fer el bé, sobretot als quals no la mereixerien teòricament.**
5. **Somriure. Somriure a tota hora. Amb ganes o sense elles.**
6. **Multiplicar la salutació, fins i tot als semi desconeguts.**
7. **Visitar als malalts, sobretot si son crònics.**
8. **Prestar llibres encara que et perdin algun. Retornar-los tu.**
9. **Fer favors. I concedir-los abans que acabin de demanar-te'ls.**

10. **Oblidar ofenses. I somriure especialment als ofensors.**

11. Aguantar als pesats. No posar cara de vinagre escoltant-los.
12. Tractar amb antipàtics. Conversar amb els sords sense posar-te nerviós.
13. Contestar, si t'és possible, totes les cartes.

14. Entretenir als nens petits. No pensar que amb ells perds el temps.

15. Animar als vells. No enganyar-los com nois, però subratllar tot el positiu que trobis en ells.

16. Recordar les dates dels sants i natalicis dels coneguts/des i amics/gues.

17. Fer regals molt petits, que demostrin l'afecte però no creen obligació de ser compensats amb altre regal.

18. Acudir puntualment a les cites, encara que hagi d'esperar tu.
19. Contar-li a la gent coses bones que algú ha dit d'ells.
20. Donar bones notícies.

21. No contradir sistemàticament a tots els quals parlen amb nosaltres.
22. Exposar les nostres raons en les discussions, però sense tractar d'aixafar.
23. Manar amb to suau. No cridar mai.
24. Corregir de manera que es noti que et dol el fer-lo.

La llista podria ser interminable i els exemples similars infinits. I ja sé que són minúcies. Però amb molts milions de petites minúcies com aquestes el món es faria més habitable.

"El risc d'un activisme cada vegada més marcat per aconseguir mantenir les múltiples activitats i obres, situa els religiosos cada vegada més preocupats i «estressats» per un extenuant esforç de conservació i supervivència, i això mina la possibilitat de cultivar la interioritat i de viure el que és essencial. En tals situacions és fàcil caure en la desmotivació i en la pèrdua de sentit, fins a tal punt que després de tant cansament es podria arribar a plantejar la pregunta: *Per a què? Per a qui?*

Luis A. Gonzalo Díez, CMF

ALGUNS EPITAFIS DEL CEMENTIRI DEL POBLE NOU

TROBATS DURANT UNA VISITA AL CEMENTIRI DEL POBLE NOU

+ Estoy aquí contra mi voluntad.

+ Cuando nació todos reían y yo lloraba.
Viví de tal manera que cuando morí
todos lloraban y yo reí.

+ Por fin, ya no te tienes que levantar.

+ Aquí yaces y haces bien;
ahora tú descansas y yo también.

+ Aquí bajo esta losa, Fray Diego reposa,
quien jamás hizo otra cosa.

+ Luciano, aquí te espero.

+ Quiso saber e ignoró; quiso reír y lloró;
quiso vivir y murió.

+ Aquí descansa Pancraccio Juvenales,
buen esposo, buen padre
y mal electricista casero.

+ Nunca pensé que acabaría aquí.

+ Siento llegar tarde, me he dormido.

+ Fins arribar a aquí tot va anar bé.

+ Recuerdo de todos tus hijos (menos de Ricardo que no dio nada).

+ A Francesc Layret i Boix (30 de noviembre de 1920).

Els treballadors/es del poble de Catalunya en homenatge a un home
que va lluitar i morir en defensa de la justícia social.

TERMÒMETRE DE LA CONVIVÈNCIA

De l'Equip de Pastoral

- Si et desentens dels conflictes del teu entorn, no contribueixes a la CONVIVÈNCIA.
- Si gires l'esquena al germà, la gires a la CONVIVÈNCIA.
- Si critiques l'acció dels altres, encara no et mulles per la CONVIVÈNCIA.
- Si respons amb violència, bufeteges la CONVIVÈNCIA.
- Si recules davant la dificultat, retardes la CONVIVÈNCIA.
- Si només la teva opinió és la vàlida, contamines la CONVIVÈNCIA.
- Si no surts mai voluntari per a res, no parlis de CONVIVÈNCIA.
- Si no estimes, no demanis la CONVIVÈNCIA.
- Si no col·labores amb l'ordre i la neteja del teu entorn, no parlis de CONVIVÈNCIA.
- Quan lluites per la justícia, fas trobadissa la CONVIVÈNCIA.
- Quan no critiques per darrere, fas obra de CONVIVÈNCIA.
- Quan saps obrir-te als altres, fas créixer la CONVIVÈNCIA.
- Quan t'interesses pels problemes dels altres, fas pujar el valor de la CONVIVÈNCIA.
- Quan dediques temps a fer un servei, ets llevat de PAU.
- Quan tornes bé per mal, ets portador de la PAU.
- Quan no tens por de la veritat, ets portador de la PAU.
- Quan, per damunt de tot, l'altre és persona, dignifiques la PAU.
- Quan contribueixes a fer grup, poses fonaments a la CONVIVÈNCIA.
- Quan estimes com Jesús estima, contribueixes a la PAU.
- Quan engresques l'altre a viure, escampes la PAU pel món.

Ens diu La Salle:

La virtut que ha de regnar sempre en una comunitat ha d'ésser la caritat i la unió dels cors. Hom roman a una comunitat a fi d'ajudar-se els uns als altres a apropar-se més i més a Déu. Per tant, s'ha de posar tot l'esment possible a restar units amb Déu per tal de no tenir més que un sol cor i un sol esperit. I allò que ens pot motivar és el pensament de Sant Joan: "Déu és amor; el qui està en l'amor està en Déu, i Déu està en ell." (1 Jn 4,16) (...) Ens cal fer reviure el pensament dels primers cristians: "tenien un sol cor i una sola anima" (Ac 4,32).

DIEZ BENEFICIOS DEL HUMOR EN EL TRABAJO

Eduardo Jáuregui, Co-fundador de "Humor Positivo"

**Reírse en el trabajo aumenta la productividad, reduce el estrés,
potencia la salud, fortalece la motivación,
estimula la innovación y favorece el aprendizaje.**

En los negocios, lo que se lleva es la seriedad. Queremos que nuestras empresas sean serias. Queremos que los clientes, los empleados y la competencia nos tomen en serio. Y no existe mucha tolerancia para lo que suele llamarse, para emplear la palabra técnica, el "cachondeo". La profesionalidad requiere una expresión solemne e impasible, como de héroe hollywoodiense, que limita la libertad de sonreír y más aún de reír abiertamente.

Hay que reconocer que el modelo del «*serious business*» funciona. No hay duda de que es eficaz, e incluso que supone una de las claves del éxito norteamericano en el mercado competitivo global a lo largo del siglo XX. Sin embargo, tiene también sus desventajas y sus riesgos. Los beneficios del humor positivo en el trabajo son innumerables.

Beneficio 1: El humor reduce el estrés y potencia la salud y las capacidades del empleado

Numerosos estudios han demostrado que disfrutar de un vídeo cómico o un juego divertido inhibe el estrés. Este beneficio tiene una evidente aplicación al mundo laboral. El estrés influye sobre la salud física y mental de los empleados, y se asocia con un sinnúmero de enfermedades y condiciones. Un clima de estrés laboral influye decisivamente en el número de bajas por enfermedad y en la capacidad de los empleados enfermos de rendir en un estado físico o psíquico disminuido.

Beneficio 2: El humor fortalece la motivación individual y colectiva

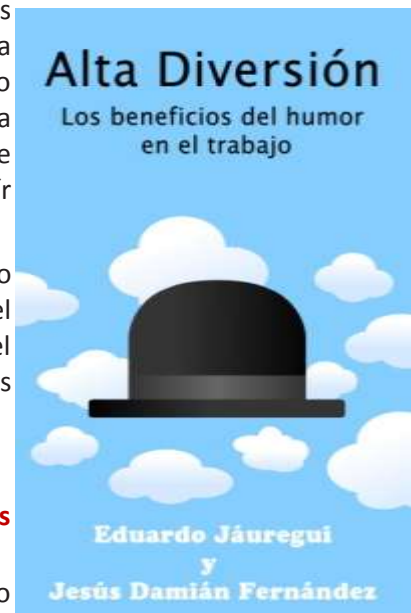
La motivación es una de las principales claves de la gestión. Queremos que nuestra fuerza de trabajo no sólo fije en su puesto, sino que además se vuelque en su actividad con ganas, ilusión y entusiasmo. La retribución, los ascensos, el aprendizaje y los beneficios que la empresa proporciona a los trabajadores son los elementos básicos de esta ecuación. Pero también el humor puede desempeñar un papel importante, porque se trata de un motivador natural.

Beneficio 3: El humor atrae y retiene los recursos humanos más valiosos

Si el humor es un gran motivador, por los mismos motivos es también una ventaja competitiva en el mercado del empleo. Un ambiente de trabajo desenfadado resulta más atractivo para cualquier profesional que busca empleo y ejerce un efecto de retención sobre la plantilla ya contratada. Una empresa con sentido del humor obtiene una imagen interna más favorable, un buen clima laboral y una mejorada satisfacción del personal, contribuyendo a facilitar la contratación y retención del mejor talento.

Beneficio 4: El humor estimula la innovación

Una de las claves de la innovación, curiosamente, es la risa. Numerosos estudios psicológicos demuestran que el humor facilita la flexibilidad mental y la capacidad para innovar. Por ejemplo, en un experimento de la psicóloga Alice Isen, se comprobó que los voluntarios que veían una película cómica conseguían

puntuaciones más altas en un test de creatividad, en comparación con los que veían una película seria. No está aún claro por qué se produce este efecto; si se debe a la reducción del estrés, por ejemplo, o a los cambios de perspectiva que caracterizan el humor. Pero sin duda funciona, y es una manera relativamente fácil y rápida de estimular la chispa del ingenio.

Beneficio 5: El humor optimiza la comunicación interna

Los oradores más experimentados saben que si hacen reír a su público con una broma ingeniosa y pertinente, conseguirán que su discurso tenga un impacto y un poder persuasorio mucho mayor. También se ha comprobado que las bromas hacen que un mensaje resulte más memorable y se recuerde mejor. Pero, además, este "regalo" de la risa puede endulzar la amargura de las comunicaciones problemáticas: malas noticias, órdenes, negociaciones, quejas, críticas o confesiones embarazosas. Estudios sociológicos del ambiente del trabajo revelan que este uso del humor puede ser muy útil para optimizar el flujo de la comunicación.

Beneficio 6: El humor favorece el aprendizaje

Aprender cualquier competencia o conocimiento nuevo requiere un proceso de prueba y error, y en este sentido el juego y la capacidad para reírse de los fracasos son fundamentales. Además, el humor favorece la memorización y retención de datos, un resultado que numerosos experimentos de laboratorio han confirmado. Un curso de formación que incluye elementos divertidos en los puntos claves aumenta la probabilidad de que sus asistentes recuerden la información en el futuro.

Beneficio 7: El humor cohesiona los equipos humanos

El humor desempeña un importante papel en las relaciones interpersonales. Un "buen sentido del humor" es una de las características valoradas más positivamente por las personas en sus amistades, y en diversos experimentos se ha comprobado que reír juntos aumenta la atracción entre las personas. El humor positivo tiene un gran poder cohesivo y es un remedio ideal para eliminar las barreras, diferencias y focos de tensión que puedan surgir en el seno de una empresa o de un equipo de trabajo.

Beneficio 8: El humor potencia el impacto persuasivo de la publicidad

Cada vez son más frecuentes las campañas de publicidad que emplean el humor, siguiendo la intuición de millones de vendedores de que un cliente que ríe es un cliente que compra. El humor tiene un gran poder persuasivo, por varios motivos. En primer lugar, porque atrae la atención del público objetivo. En segundo lugar, porque la risa es un gran placer, y por lo tanto un "regalo promocional" perfecto: barato y eficaz. Y finalmente, porque elimina o acorta la distancia entre el vendedor y el cliente, gracias a su efecto cohesivo.

Beneficio 9: El humor fortalece las relaciones con los clientes

El gran poder cohesivo del humor también permite crear lazos duraderos entre la empresa y el cliente. Por mucho que los economistas se esfuercen en demostrar que los consumidores se rigen por leyes frías de utilidad y precio, la compra-venta sigue siendo un acto y un rito social que forja una relación entre personas que va más allá del mero intercambio de dinero y mercancías.

Beneficio 10: El humor crea un entorno más agradable y humano para trabajar

Potenciar el sentido del humor de una organización es una manera muy económica de obtener beneficios que aumentan la productividad y las ventas: mejoras en la selección, la retención, la salud de sus recursos humanos, la innovación, la motivación, la comunicación, la formación, la cohesión de los equipos, la persuasividad de los mensajes de venta, y la relación con los clientes.

Si conseguimos convertir la oficina en un lugar alegre, el trabajo en una actividad divertida, y el lunes en el día favorito de la semana (o al menos en un día menos maldito), habremos mejorado una gran parte de nuestras vidas, y también de las vidas de todas las personas con las que trabajamos. En definitiva, un asunto bien serio.

C R E C E N L E S P E R S O N E S

Les malalties moltes vegades procedeixen d'emocions no processades, no expressades, reprimides. Quan la nostra personalitat es resisteix al disseny de l'ànima és quan emmalaltim.

Crec en les persones que miren als ulls perquè són veritables; que fan elogis, que agraeixen i demanen disculpes amb la mateixa simplicitat que un nen.

L'ànima no pot emmalaltir, perquè és el que hi ha perfecte en tu, l'ànima evoluciona, aprèn.

La por és la gran malaltia, el comú denominador de bona part de les malalties que avui tenim.

Especialment crec en aquelles persones que se les veu una mica més que la humanitat. Aquelles que, de vegades, la gent confon amb àngels ...

La ira és una emoció positiva però quan la ira es torna irritabilitat, agressivitat, ressentiment, odi..., llavors es torna contra tu, i afecta el fetsge, la digestió, el sistema immunològic...

Parlo d'aquelles persones que existeixen en les nostres vides; que engrandeixen el nostre espai amb petites alegries...

L'ansietat és un sentiment de buit, és un buit existencial que sorgeix quan busquem fora, en lloc de buscar dins.

L'angoixa es passa quan entres en el teu interior, et acceptes com ets i et reconcilies amb tu mateix.

M'agraden aquelles persones que no necessiten fer trampes per aconseguir el que busquen, perquè els seus desitjos es mostren en les seves accions; no en els seus capricis...

L'estrès ve de la competitivitat, de que vull ser perfecte, que vull ser millor, que vull donar una nota que no és la meva, que vull imitar. Però un bon estrès és una meravella, perquè et permet estar alerta i despert a les crisis.

Vull a aquestes persones que fan el bé i et protegeixen del mal amb un somriure, amb una paraula, amb un petó, amb una abraçada, amb una oració...

La felicitat no és plaer, és integritat. Quan tots els sentits es consagren en ser, podem ser feliços. Som feliços quan creiem en nosaltres, quan confiem en nosaltres, quan estem en pau i fora de perill amb la vida i amb la nostra consciència.

Crec en les persones que van per la vida sense por a la foscor, que caminen fermes i aixequen el cap en moments de completa desesperança.

Creiem que el sentit de la vida és el plaer; però a més plaer no hi ha més felicitat, sinó més dependència. Cal consagrar el plaer a la vida i no la vida al plaer.

Vull a aquestes persones que s'equivoquen més vegades de les que encerten, que aprenen més del que ensenyen i viuen més del que somien...

Crec en les persones que em senten sense jutjar, que opinen sense aconsellar, que confien en mi sense exigir-me, que m'ajuden sense anul·lar...

Accepta't com ets; el que no acceptem no ho podem transformar, i la vida és un corrent de transformació permanent

Vull a les persones, que no sempre estan segures de tot, però sempre compleixen... A les transparents, amigues, espontànies, de vegades ingènues.

L'amor no és feble. Ens debilita quan entenem que algú a qui estimem no ens estima. L'amor és magnífic perquè crea cohesió.

Prefereixo creure en relacions basades en la confiança, la serenitat, la humilitat i la sinceritat...

Si no acceptem la solitud i no ens convertim en la nostra pròpia companyia, anem a experimentar un gran buit.

Estar amb un mateix cada dia és meravellós. Estar 20 minuts amb un mateix és el començament de la meditació; és tendir un pont cap a la veritable salut; és accedir a l'altar interior, a l'ésser interior.

Prefereixo creure en aquelles trobades que abracen, sense asfixiar, que animen sense empènyer, que s'acosten, sense envair.

Vull que coneguis les coses meves que més et disgusten, que les acceptis i no pretenguis canviar-les.

I vull que sàpigues que avui pots comptar amb mi SENSE CONDICIONS.

Una meravella: LA LLET D'ESCAIOLA

Aportació del G. Jaume Pujol i Bardolet

Recentment científics investigadors de la Universitat Nacional Autònoma analitzaren el gran poder alimentari de l'escaiola, degut als gran beneficis que procura als ocells, i després de molts experiments basats en el mètode científic van trobar que l'escaiola té una proteïna increïblement poderosa, que té aminoàcids estables que indueixen a una més gran eficiència alimentària en l'organisme.

L'escaiola és una planta gramínia. És originària del Mediterrani, però es cultiva comercialment en diverses parts del món per fer servir la llavor en l'alimentació dels ocells domèstics.

L'escaiola és una de les llavors més poderoses sobre la Terra; la seva capacitat de recàrrega enzimàtica és immensa i el seu contingut proteic és encara més gran.

Un vas de llet enzimàtic d'escaiola té més proteïna que dos o tres kilograms de carn, però amb aminoàcids estables, que viatgen d'una manera segura i indestructible fins el nostre organisme.

Els enzims que proporciona l'escaiola tenen un poder immens per desinflamar els nostres òrgans, particularment el fetge, els ronyons i el pàncrees; el que conté l'escaiola és un regenerador pancreàtic immens, és a dir, acaba amb la diabetis en poques setmanes, elimina també la cirrosi en augmentar el contingut d'hepatocits del fetge i de pas, clar, el desinflama, recarrega els ronyons d'enzims, afavorint una saludable diuresi que elimina l'excés de líquids en el cos, pel que l'escaiola és un incansable lluitador contra la hipertensió... És una meravella, per contenir l'enzim lipasa, elimina ràpidament la grassa de l'organisme, ja sigui de les venes, artèries, o simplement dels dipòsits de grassa, i això es devé un remei grandíssim contra la obesitat i genera grans i potents resultats com a promotor de tonicitat muscular.

Indicat en hipercolesterolemia i prevenció de l'arteriosclerosi; és diürètic: útil en situacions en les que es requereix un augment de la diuresi, tals com afeccions genitourinàries (cistitis), hiperazotèmia (abundància de substàncies nitrogenades en la sang), hiperuricèmia, gota, hipertensió arterial, edemes, sobrepès acompanyat de retenció de líquids, gastritis y ulcus (úlcer, sobretot úlcera d'estomac). És demulcent (emol·lient, relaxa i ablaneix les parts inflamades). A Canàries a més d'aperitiu es considera un gran remei pels mal d'orina, pedres, ronyó i bufeta, i refrescant pels calors. També es fa servir externament per eccemes.

Com consumir-lo: Només es tracta de posar en remull cinc cullerades d'escaiola a la nit i al matí, eliminar l'aigua del remull, posar les cinc cullerades de l'escaiola remullada a la liquadora, omplir-la d'aigua i liquar; el resultat serà una llet molt espumosa de gust suau, que és bàsicament una injecció a favor de la salut màxima i de la desitjable figura del cos; es pren un gran vas en dejuni i un altre just abans de dormir.

És clar que si vostè desitja prendre-la en els àpats ajuda moltíssim, però al matí en dejú i abans d'anar a dormir no hi pot faltar mai. Mai no hi afegiu ni fruita ni sucre, doncs el sucre refinat és metzina que mata els enzims i tot el bo dels aliments, ja que és massa àcid i res no sobreviu a l'acidesa del sucre refinat.

Consumir llet d'escaiola és una injecció o vacuna molt forta contra la diabetis i qualsevol malaltia que es generi per nivells d'àcids del cos, per tant, és necessari consumir, al menys, dos o tres vasos de llet d'escaiola diaris per assegurar una figura àgil i un cos molt sà que comporti una ment sana.

Madrid, una experiència d'enriquiment personal

G. Miquel Xancó i Roca

Quan el Gmà. Jaume Pujol em va demanar que fes un resum del què havia representat per a mi l'estada de dos anys a Madrid ho vaig veure clar: parlaria de la meua experiència, no dels continguts. He de dir que els dos anys passats a Madrid m'han deixat una fonda petjada a la meua vida. En principi jo anava a preparar-me per ser animador, o acompanyant dels Germans Grans de tota la ARLEP, però en contrastar-ho amb els superiors ara tot just fa un any, em vaig adonar que el terreny no estava preparat. D'ací que he tornat, i amb molt de gust, al sector de Catalunya. El resultat ha estat més enriquidor del què em podia pensar. Hi ha hagut persones, grups, comunitats i institucions que pel seu tarannà m'han influenciat molt positivament. Ho puc sintetitzar en quatre grups.

1- En primer lloc els Germans, Professors i Personal no docent de la COMUNITAT EDUCATIVA DEL 'SAGRADO CORAZÓN' de Madrid. La vida comunitària pròpiament dita la compartíem 11 Germans i un associat. Nou teníem més de 65 anys i tres feien classe o tenien càrrecs de responsabilitat. (director del col·legi i de pastoral). Alguna vegada participava també de les reunions del sector, amb el claustre del col·legi, amb membres de l'equip de missió, amb els associats, joves, alumnes o pares. Recordo en especial, les eucaristies, el dies de primera comunió,

l'intercanvi amb un grup d'alumnes francesos, i en especial, la meua participació en la setmana vocacional.

He fet una bona relació personal amb tota la comunitat i amb el personal no docent (persones encarregades de la porteria del complex educatiu i del col·legi, personal responsable de la comptabilitat, de la secretaria, d'informàtica, de la neteja, de la cuina, de la piscina, de la impremta, del manteniment i del jardí. Ha estat d'una riquesa difícil d'explicar.

2- En segon lloc he fet els estudis universitaris i les pràctiques AL CENTRE HUMANITZA DE LA SALUD que els Camils tenen a TRES CANTOS (a 25 km de Madrid). Allà he fet un màster i quatre

postgraus: counseling, gestió de centres per a persones grans, pastoral de la salut, atenció als malalts pal·liatius i dol. He trobat professors molt competents i altres més fluïxos. He establert una forta relació personal amb algun professor i alguns dels meus companys. Per a mi la sorpresa ha estat que tractant-se d'un centre universitari el més important no era pas el contingut de les matèries sinó l'atenció a totes les dimensions de la persona (física, intel·lectual, afectiva, relacional i espiritual). A part d'això valoro molt les pràctiques que vaig fer els diumenges com a voluntari amb els mateixos malalts del Centre.

és Fray Emilio que va esdevenir el meu director espiritual durant tot aquest temps. Era com l'aliment espiritual que necessitava. Ens trobàvem els divendres a la tarda i a les eucaristies del diumenge.

4- El quart bloc ha estat EL TELÈFON DE L'ESPERANÇA.

Per a mi ha estat una altra sorpresa. Primer perquè tots els professors i voluntaris, amb un gest de solidaritat, donen las classes i atenen al telèfon gratuïtament.

Jo m'hi vaig acostar amb la intenció d'aprendre a escoltar, però el resultat ha estat d'escriure. He trobat a persones i professionals de la mateixa alçada que a Tres Cantos. M'han ofert un material de primera mà molt útil per a la meua formació i la formació de directius, i a més m'han ofert uns cursets els caps de setmana i un treball amb petit grup molt interessant (dues hores setmanals durant 10 setmanes cada un). Amb ells he fet 5 cursos: autoconeixement, creixement personal, relació d'ajuda, l'art de comunicar-se i la intel·ligència emocional. Al final he pogut, per fi, fer pràctiques d'escolta directe. L'experiència només us la puc transmetre personalment.

3- El tercer moment més important va ser la trobada d'una **COMUNITAT CRISTIANA DE REFERÈNCIA**. L'animen dos pares dominics. Un és Fray Marcos, teòleg que sobresurt pels seus escrits (vegeu la pàg web feadulta.com) i l'altre

A tall d'agraïment els vaig dedicar aquesta poema:

A TODOS MIS AMIGOS DE MADRID CON AMISTAD, AFECTO Y GRATITUD:

En mi estancia en Madrid durante estos dos últimos años
yo he aprendido 5 HACHES:

Humanizar, Humildad, Humor, Hospitalidad y compasión (*Hesed*).

A través de la **MIRADA, LA ESCUCHA Y LA ACOGIDA**
quiero ser acompañante, animador y cooperador.

A través de la **PRESENCIA**
he llegado a la interioridad, la espiritualidad y el compromiso.

Al final de esta etapa
he descubierto mi sombra,
he aumentado mi nivel de conciencia,
he salido del barro
y he abierto las alas.

Ahora, 'el paralítico' se pone en pie,
toma su litera
y sigue la ESTRELLA
a paso de tortuga.

GRACIAS,
porque me habéis ayudado
en mi autoconocimiento,
en mi crecimiento personal
y a mejorar mi calidad en la relación de ayuda.

Vols ser
VOLUNTARI/A
ACOMPANYAMENT
EDUCATIU

CAMBRILS, HISTÒRIA VIVA

Ignasi Romeu 19/05/12

Aquí hi canta el rossinyols,
La cadernera refila.
I els amics, companys de vol,
Toquen a Pasqua Florida.

De la costa del Baix Camp,
N'és Cambrils Filla estimada.
Oberta a sol i mar.
Costa de platges daurades.

Jo hi tinc part en eix "Casal",
Amb amors que m'han vist créixer
Entre les ones del mar,
El navegar..., i les tempestes.

No hi manquen florits jardins
Ni els perfums de tarongina.
Ni l'encens dels seus verds pins,
Ni dels Amics l'harmonia.

El passat és tan present
Que l'enyor pren esperança,
Com gran "Far" de raig potent
I un repicar de campanes.

Bell "Palau" d'últims records,
Entre la llar i la lluna.
Viva Escola de Valors,
Amb lligams que encara duren.

Escrita amb lletres d'or
És la Història. No l'oblido!
La guardo molt dins del cor
Per viatjar quan somnio.

Quan el ble de l'espelma s'apaga

G. Josep Canal i Alavedra

LLUÍS, de sempre has entès aquella frase de Jesús: "Vosaltres sou la llum del món." durant 83 anys l'has fet teva.

I per aconseguir-ho has treballat tota la vida amb un cor fort, amb una dedicació plena. Per fer llum has necessitat de la força de la pregària, del caliu de la vida fraterna en comunitat i de la il·lusió per la missió educativa...

Els Germans que han viscut amb tu, la teva família, i els alumnes i docents que s'han creuat en el teu camí, han vist en la teva vida: una llum que il·lumina en la fosca, una claror que orienta i acompanya.

Llum recte i seria; i a l'hora llum **que acull** i **il·lumina** tot el que hi ha en el seu entorn més proper.

Has vetllat per la bona marxa pedagògica de l'escola i de les teves classes, per la bona gestió administrativa dels centres i pel bon funcionament de cada una de les infraestructures de la casa... des d'una senzilla bombeta a les obres més complicades d'infraestructures esportives.

La teva llum ha anat cremant i il·luminant, molts hem estat testimonis, i sempre la mateixa llum. En aquests dos darrers dies les xarxes socials han estat un exemple, i parlant de tu deien:

***Un home íntegre, culte, treballador i entregat a la seva feina.
un dels millors docents de la Salle Berga,
una gran persona.***

La teva llum ha il·luminat tota la vida, fins i tot darrerament, quan per malaltia semblava que es volia apagar tu has lluitat per mantenir-la encesa. Quanta gent t'ha visitat darrerament a Cambrils, i tu has seguit il·luminant amb les teves ganes de viure, en el teu interessar-te per la marxa dels Centres i Comunitats, per la teva família, per les teves amistats.

La lluita per mantenir encès el ble ha estat dura fins el final... però el ble no s'ha apagat i ara s'ha unit a tants altres que t'han precedit, i junts cremeu i il·lumineu en el

Ciri Pasqual que ens parla de la Vida Plena en la presència de Déu de la que ja gaudeixes.

***Gràcies, Lluís, per il·luminar les nostres vides.
Ben segur que des del Cel ens continues
il·luminant. Gràcies, Lluís, per ser "llum del món".***

Paraules de comiat del tiet Lluís Aloy

Josep Maria Coll Aloy

Permeteu-me unes paraules en nom dels familiars més propers al Germà Lluís; és a dir, el seu germà Isidre, la seva germana Maria Dolors i els nebots i nebodes i els cosins presents en aquesta celebració amb motiu de l'enterrament del nostre estimat tiet +Lluís. q.a.c. s.

Unes paraules que han d'ésser necessàriament, de gratitud i de reconeixement envers la persona del tiet Lluís, i envers l'Institut dels Germans de la Salle, principalment els seus companys que, durant aquest llarg temps de la seva malaltia, els ha tocat de conviure el dia a dia, fent-se càrrec de les seves limitacions, aportant calor, dinamisme i bona voluntat, perquè la vida seguís amb normalitat, malgrat les limitacions provocades per la hemiplegia que tenia i que al final acabà amb la seva vida.

No puc allargar-me en comentaris, però sí que cal fer avinent, que tot el que ens ha exposat el Germà Josep Guiteres (Auxiliar del Provincial) en l'homilia de la Missa Exèquies, ho volem fer molt present entre nosaltres i cal dir que era l'esperit i el carisma que el

tiet vivia i en volia fer ressò, perquè els alumnes i les persones de bona voluntat també ho tinguéssim en compte.

En les seves vingudes a casa amb la família, llavors un xic espaiades per circumstàncies de l'època, recordo l'impacte qu'ens va ocasionar la mort de l'àvia Dolors, la seva mare, el maig del 53, on juntament amb el seu germà, el tiet Isidre, llavors Germà Dionisio, varen fer junts acte de presència a les Exèquies i enterrament de la seva mare a St. Martí de Torruella, causant certa admiració a tots els presents per tenir ben a prop dos Germans tan joves, revestits amb l'Hàbit característic de la Salle.

Més tard, aprofitant les destinacions a llocs més propers, com Berga i Sant Martí Sesgueioles, tingué l'oportunitat de poder fàcilment participar en actes i celebracions familiars, sobretot a la seva casa pairal, on residia el seu germà Martí i la cunyada Mercè, pares de família nombrosa on els esdeveniments per aquest motiu i altres sovintejaven. Sense descuidar la família del Coll, on vivia la seva germana María, la gran dels germans i a la que professava un gran respecte, com si es tractés de la seva mare. Tot això sense descuidar-se dels altres germans seus: Mossèn Julià, prevere, a les hores rector de Talavera, prop de Cervera; Josep Aloy, casat amb la Montserrat Bosch, i en Joan Aloy, casat amb la Mª Teresa Prat, que residien a Manresa i als quals professava un gran afecte i que moltes vegades es convertien en llocs puntuals de trobament.

El tiet Lluís, era una persona que ens tenia informats a la família, sobretot quan els seus germans missioners, Isidre i Mª Dolors, estaven en terres africanes. Era el primer de situar-nos en el context de proves i situacions en que estaven immersos i que havien de superar. No cal dir que s'havien d'aprofitar els pocs dies d'estada d'ells a casa nostra i el tiet Lluís feia d'acompanyant de ruta.

En aquets darrers anys, el tiet Lluís, malgrat estar amb deficiències físiques, ha volgut compartir les "cosinades" a la casa pairal, El Soler, mostrant gran afecte i interès per a tothom i donant els consells pertinents, si ho creia oportú. Juntament amb el tiet Isidre, que hem pogut retrobar més fàcilment després de jubilar-se de Togoville. Tot això, en bona part, ha estat possible gràcies al treball i sol·licitud incansables del Germà Ramon Pasqual – responsable del servei d'infermeria de la Casa Sant Josep - que ha fet d'àngel de la guarda i s'ha implicat de tal manera que, per nosaltres, el considerem com un membre més de la nostra família.

Voldria acabar recordant que per nosaltres, els familiars, aquest Carisma que el tiet demostrava, de voler dialogar amb tothom i estar pendent de les coses i de viure amb satisfacció i amb atenció els esdeveniments que es produïen a la família, així com també la seva malaltia, que d'un començament va acceptar d'assolir i viure amb resignació al destí de la voluntat Divina, és un Testimoni llegat d'una vida lliurada per a una causa transcendent.

Tampoc podem oblidar avui l'aniversari del martiri 11-08-36 del seu pare Antoni, que moria afusellat en la persecució del 36, per ser practicant catòlic. El tiet ens havia comentat varies vegades les vicissituds i les circumstàncies en que es va trobar llavors tota la família.

Moltes gràcies a tots per la vostra presència. Que un altre dia, en el més enllà, puguem retrobar-nos tots, en la nova vida que ens espera.

Germà ANTONI PALOM IZQUIERDO (G. Antonio Amadeo)

Barcelona (Horta) 10.08.1940 - 24.07. 2014 + lliurà el cos a l'Hospital Clínic.

G. Jaume Palom Izquierdo

**A l'Antoni, el meu padrí,
doblement germà, per sempre**

Ens reuniríem a Figueres l'endemà, el vint-i-cinc.

Al migdia, Abel tenies tan apagada la veu:

Al teu germà Antoni l'acaba de cridar el bon Déu.

La boca seca, saliva fang, quina por i trasbals tinc.

L'home proposa, però el Senyor disposa. Amén.

Ara feia un any, ben conscient, jo agonitzava;

Bon germà i padrí el teu mòbil m'acompanyava.

No n'era prou, i amb la minusvalua et feres present.

A les cinc de la tarda el cotxe a punt estava,

El germà Guiteras a tocar la porta, m'espera atent:

Al teu front un petó i un Pare nostre junts preguem,

Car abans de les set a la nostra Gràcia arribava.

Pugen dues persones de la funerària amb la llitera.

Amb respecte hi dipositen amb cura el teu cos,

Ja el teu rostre tranquil, demana repòs,

Però abans respectem la teva voluntat darrera.

Temps era temps, al Clínic, el pare amortallà

Amb blancs llençols els cossos màrtirs i sants,

De la Casa Provincial, Llorach i els altres Germans.

A l'hora de la dissecció l'estudiant del teu cos aprendrà.

Al Sant sepulcre de Jesús pregàrem amb Maria i Sant Joan:

Has estimat Déu, homes, dones, infants i grans, sense defallença.

Guardes al cor, humil esperança de la viva i eterna naixença.

No em deixis, i unides les mans, siguem per sempre més. germans.

QUAN LES PARETS PARLEN

En record del G. Antoni Palom

G. Antoni Perera Parramon

Eren les quatre parets de l'habitació del Germà Antoni Palom a La Salle Gràcia. Les tenia "empaperades" totalment, amb bon gust. "Empaperades" vol dir cobertes amb multitud d'imatges i escrits que expressaven records, sentiments, ideals... Eren una projecció plàstica del seu món interior. Hi havia cartells (els del lema i altres), postals, cartes, fotografies, felicitacions, estampes, retalls de premsa, rètols... Alguns elements es repetien significativament, com era el cas d'algunes estampes amb text.

Reprodueixo els missatges d'aquestes estampes provinents de personalitats que, certament, el Germà Antoni admirava:

Res del que passa pel món ens ha de resultar llunyà
(Joan XXIII)

L'essència de la vida espiritual està formada pels nostres sentiments i les nostres actituds cap als altres
(Dalai Lama)

Tot és relatiu, menys Déu i la fam. (Pere Casaldàliga)

No hi ha camí vers a la pau; la pau és el camí (Gandhi)

En el més profund de l'ésser, allà on ningú s'assembla a ningú, Crist t'espera i sorgeix inesperat (Roger de Taizé)

Crist no té mans; només té les nostres per allargar-les a aquell que ho necessita. Nosaltres som l'única Bíblia que la gent pot llegir encara (Text del s. XV)

De les cartes, en destaco dues: una en què el Germà Adrià agraeix l'ajuda del Germà Antoni i el considera el seu col·laborador més comprensiu i fidel, i una altra (també del Germà Adrià), que reprodueixo íntegrament.

Hospitalet, 7 de juny del 1992

Molt estimat Germà Antoni

Feliç dia del seu sant. Feliç plenament. Que la gràcia del Senyor ompli el seu cor i el seu esperit.

Feliç dia, que serveixi per enlairar la seva esperança i la seva il·lusió. Déu permet que sofreixi molt, però el sofriment és Gràcia i es font de fruits de salvació. Germà Antoni, sempre hem de confiar en el Senyor. Sempre hem d'entregar la nostra vida i, si podem, entregar-la als més pobres.

Sento molt no poder-lo veure més sovint.

El divendres 5, la pobre Charo em parlà de tu. Com t'estimen, Antoni, tots els que t'han conegut al Raval. Tots recorden la teva bondat i la teva prudència i la teva dedicació i la teva delicadesa.

Prego per tu, estimat Germà, prego molt.

Una forta abraçada

Hno. Adriano

Sobre una fotografia del Germà Adrià, de mida gran, el G. Antoni n'hi havia col·locat una petita seva en un dels angles.

Hi havia també a les parets diverses postals amb la icona de Crist i l'abat sant Menes, coneguda amb el nom de la icona de l'amistat o dels bons amics. Tenia al dors una llarga pregària que devia ser familiar al Germà Antoni. En transcriu un beu fragment:

Feu, oh Crist, que jo us conegui, que jo us estimi.

Poseu en mi molta fe en vós

perquè totes les vostre paraules siguin una llum que m'il·lumini

i em faci venir a vós i seguir-vos pes tots els camins de justícia i de veritat.

No hi faltaven articles sobre persones i temes que portava al cor: un sobre el seu germà prevere Josep Maria: *Sacerdot, servidor dels pobres, home d'Església, però d'una Església pels homes i per això ben concreta. Una Església d'un país i d'un temps; oberta i acollidora. L'estimava i la patia, en coneixia la seva història i la somniava millor.*

Una de les últimes cartes (febrer de 2014) era d'un antic Germà: *...Vengo observando en tu persona una atención y amabilidad conmigo que no merezco. Como sabes, aunque me encuentro fuera, mi corazón se alegra muchísimo en todo lo relacionado con La Salle; me gusta y alegra ver a los Hermanos que conocí y las noticias lasalianas me gustan. De entre tantos Hermanos que conocí tengo un recuerdo y respeto por el Hermano Adriano (HAL), del cual pude aprender tantas cosas diversas. Deseo para todos vosotros y para ti lo mejor.*

I encara hi havia enganxats dos textos més recents: eren dues postals amb lletra. Una era del Papa Francesc, amb un missatge pasqual: *Ens cal ser valents i anunciar a Crist ressuscitat, perquè ell és la nostra Pau. Ell ha fet la pau amb el seu amor, amb el seu perdó, amb la seva sang, amb la seva misericòrdia.*

L'altra, també amb la figura del Papa, no podia ser més concisa i expressiva: *Si quieres a los pobres, quieres a Dios.* Lourdes, 29-6 -2014. Pepe

He volgut evocar aquests missatges que el Germà Antoni sentia i volia expressar. Reflecteixen aspectes de la seva espiritualitat que, a vegades, es filtren en les seves paraules i gestos i que, a vegades, quedaven silencis enmig de la rutina i de les ocasionals tensions de la quotidianitat comunitària. Agraeixo haver-los conegut i poder-los comunicar.

Recordant el "Dia del nostre Sector" Noces d'Argent i compromisos d'Associats

Homilia de Mn. Jesús Sanz i Garcia, Vicari Episcopal
Fou Capellà del Noviciat de Sant Joan Despí des de 1972 a 1982

Moltes vegades anant per l'autopista i passant a prop de St. Joan Despí, encara miro aquella torreta tota, sembla, destortalada, on al llarg d'uns quants anys vam fer camí junts, amb una colla de joves, entre els qui hi éreu els que avui feu les noces d'argent i altres més. També és cert que entre aquestes altres més, alguns anys hem coincidit a Montserrat i m'heu posat al corrent de la vostra vida. Aquells anys van ser bonics coincidint amb gent jove i a la vegada al costat d'uns formadors vostres que tot i ser molt diferents, eren d'una talla admirable. Permeteu-me que tan sols en refereixi a G. Palom, que fa pocs dies ens va deixar.

Avui ressonen tota una colla de paraules que fan atractiva la vocació. I donat que hi ha quatre seglars que es comprometen com a "nous associats seglars", vivint en família, però servint uns ideals que compartiu, deixeu-me que les primeres paraules que esmenti siguin les del profeta Jeremies: **M'heu afalaga't, Senyor, i m'he deixat seduir, us heu apoderat de mi i m'heu dominat.** Ha estat l'acció de Déu qui ha transformat les persones i ens ha regalat el seu amor, i l'important ha estat que s'ha correspost a l'amor de Déu: els religiosos des d'una entrega peculiar, els laics amb peculiaritat diferent però no menys generosa, enamorats del Senyor!.

Fixeu-vos en un detall del profeta: arriba un moment que després de constatar que el seu camí és difícil i agre, queda com enfonsat i es diu: **estic rendit de tant aguantar, ja no puc més.**

Mirant la nostra història diríem que hi ha com una temptació de valorar-ho tot com fa Jeremies. Costa des de la soledat del profeta trobar sentit a la pròpia vocació. Avui, no tan sols ressona la veu del Senyor i la generositat vostra, avui "l'aguant es fa possible quan, potser a petites dosis", però també generosament el poble de Déu, es fa responsable de la marxa de la comunitat cristiana. Gran programa que tenim mig amagat des del Concili

Vaticà II i des de les diverses crides que s'han fet al laicat per retrobar el seu lloc a la pastoral

ordinària. No es tracta d'un oportunisme, sinó que és un replantejament nou sota l'impuls de l'Esperit.

Sí que és cert que tant St. Pau com Jesús a l'Evangeli marca radicalitats que, tot i no ser excloents, fan una mesura que dóna sentit a la vida religiosa, com també al ministeri ordenat. Jesús ens ha dit: **si algú vol venir amb mi, que es negui ell mateix, que prengui la seva creu i m'acompanyi. Qui vulgui salvar la seva vida la perdrà, però el qui la perdi per mi, la retrobarà.** Fixem-nos, és l'actitud de Jesús, tot fent el camí pasqual: perdre per trobar, creu per ressuscitar, i Jesús ho fa no pas en solitari sinó al bell mig de la vida i de les creus dels qui l'envolten.

St. Pau ho diu d'una altra manera: **per l'amor entranyable que Déu ens té, us demano que li ofereu tot el que sou**, i matisa amb tres paraules que se semblen a les de la creu d'abans: **com una víctima viva, santa i agradable.** La raó de tot això, és únicament l'amor que pot canviar radicalment els homes. Aquesta és la raó de Déu i Jesús ens ha marcat la vida per aquesta raó. Encara m'agradaria afegir un punt: aquesta raó, també, ens la marca el nostre món d'avui. Aquest món que no sabem on vol anar a parar. Aquestes creus que ens avergonyeixen a tots. Aquests esforços d'estils pastorals que esgoten les forces, però que són honestes transparències, des de les nostres pobreses, de l'amor encarnat de Jesús.

Sí que hi ha la temptació de Pere, moltes i moltes vegades. Però és en aquell moment quan ressona de nou la veu de qui ens ha cridat que ens diu: 'posat rere meu, torna al lloc que et correspon com a deixeble i camina pel camí que els meus passos marquen'... és caminar pel camí que contagia vida i esperança, al nostre món.

Ja sé que a l'escola cristiana li cauen totes les crítiques que es poden fer al damunt. Sigueu-ne conscients: feu un treball de filigrana. I les filigranes no surten com els bolets, és peça per peça. Mireu, a mi em toca d'anar d'ací d'allà, cada cinquantena pasqual a Confirmar nois i noies, quina diferència, quan es tracta d'alumnes de les escoles de l'Església... és el vostre treball i el d'altres comunitats religioses... encara manteniu un moment fort i conscient ben a prop dels joves. I aquesta constatació diu a favor vostre, del professorat, del possible voluntariat, i dels mateixos nois. El Papa Francesc ens repeteix: "No ens deixem robar el Crist... viviu la joia de l'Evangeli", i els joves saben captar aquesta crida i aquest seguiment.

Joan i Josep us ha tocat viure, com també a mi mateix, la vocació en un temps de crisi. Crisi no vol dir de naufragi, vol dir de revisió sota la mirada atenta de l'Esperit, adonant-nos que malgrat molts interrogants hi ha, al llarg del camí, petits i no tan petits brots, que són com "la soca de Jesé", i, d'aquella soca encara en vivim ara. D'ella en va sortir El qui ens ha cridat a servir-lo a Ell en l'home i la dona concrets que estan al nostre costat.

Vosaltres dos, Joan i Josep, els qui avui feu renovació de vots i els quatre associats seglars, sou fruit d'aquesta soca que en un moment concret, St. Joan de la Salle, va saber oferir a camins concrets de formació, i es va llençar, en el que podia semblar l'impossible... els fruits recollits, per dir-ho així: estan a les seves mans.

Que aquesta Eucaristia sigui gratitud per la crida i la resposta a servir. Que l'Esperit de Jesús ens ajudi a obrir camins a l'esperança nostra i de la humanitat. Que el Pare, no deixi de mirar aquesta comunitat que, fa camí, vers Ell que és la raó de la nostra vida.

COL·LABORACIÓ AMB LES GERMANES GUADALUPANES DE MADAGASCAR

G. Josep Mestres i Ballús

UN AGRAÏMENT

Ara fa un any us vàrem enviar una carta tot demanant-vos una col·laboració monetària per poder ajudar a les Germanes Guadalupe a construir algunes dependències pels seu noviciat. No us espanteu, aquesta carta no és per demanar-vos més diners, sinó per AGRAIR-VOS de tot cor, en nom del Germà Joan Sala i de les Germanes Guadalupe, la vostra col·laboració. Gràcies a les vostres aportacions s'ha pogut construir una ampliació de l'edifici que consta d'una planta baixa amb serveis i dutxes i un primer pis amb un sala gran per a espai d'estudi. També s'han pogut arranjar les canonades d'aigua i una fossa sèptica.

Que acabeu de passar un molt bon estiu!

Aquest estiu el Germà Joan ha estat visitant la família, amics, ha participat en algun acte de PROIDE Bages i ha participat del recés per a Germans a Sant Martí. Li hem demanat fotografies actuals del noviciat i aquí us les passem.

"UNA INFORMACIÓ EN MALGAIX"

I ben entenedora per a tothom. Feta, és clar des de Madagascar. I ben engrescadora

certament. Us ho diran millor encara l'Ignasi Vázquez del Psicotècnic La Salle, i la seva filla Maria, Narcís Font professor jubilat de La Salle Palamós, Mercè Puigfel i Teresa Ferré, mares de d'alumnes La Salle amb els qui vaig tenir la gran sort de compartir l'experiència de servei del prop passat estiu solidari a l'escola de les Germanes Guadalupanes a Ambohimarina.

I és clar, una crida com cal, més que amb sonoritat de paraules ha de ser captivadora amb fets i compromisos. Aixís ha estat. Ara el "malgaix" ja ens diu molt més que "misaotra betsaka" (=moltes gràcies) o "veluma" (adéu-siau). Ara ja sabem què vol dir tenir tres cents infants en una escola que no et deixen al llarg del dia i pots compartir amb ells els millors cants, els jocs i les esperances rialleres i fins i tot t'ensenyen anar descalç i gairebé sense roba, però amb el millor somriure i gest acollidor.

És difícil traduir "paora" (=poc a poc), però és encoratjador descobrir la més diàfana honestedat en els llavis que et porta a comunicar-te sense traves i donar el bo i millor que hi ha dins de cadascú.

Amb les Germanes Guadalupanes aprenguérem a saber estimar sense proclames, a viure sense l'angoixa del poder, a descobrir en cada infant i adolescent el futur esplendorós d'un demà amarat pel caliu de la mà tendra del bon Déu que somriu a cada gest del més petit servei. El veritable esperit lasal·lià de Joan de La Salle segueix viu i fructifica amb fermesa en ple segle XXI.

Vàrem aprendre a resar sabent, per exemple, que no és tant anar a Missa de mitja hora d'aquí entre nosaltres o de quatre hores d'allà a Madagascar, sinó, més aviat, deixar transformar la teva persona per l'amor creatiu de Déu i dels altres amb realitat de transfiguració i resurrecció.

Sí, aprenguérem també les penúries d'un viatge atzarós malgrat el preu gens econòmic del bitllet. Però va ser llavors quan descobrírem també què vol dir la paraula "crisi" i on està sobretot instal·lada realment.

"Manahonna", amics, és a dir: bon dia. I que ho sigui de debò. La informació està aquí: és per a tots,

Vegeu sobre La Salle Madagascar (TV2, "Pueblo de Dios")

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/pueblo-de-dios/pueblo-dios-mamoeramanjaka/2756514/>

DITES I RESPOSTES

G. Jaume Pou i Esperalba

Sense solta ni volta - [No saber adaptar-se a l'actualitat](#)

Comptar les bigues - [Distreure's en una conversa](#)

Haver-n'hi per llençar el barret al foc - [Per abandonar](#)

Aixecar a algú la bena dels ulls - [Desenganyar-lo](#)

Morta la bèstia, mort el verí - [Fora la causa, fora el mal](#)

Tenir foradada la butxaca - [Ser malgastador](#)

Fer-ne una com un cabàs - [Cometre un acte reprobable](#)

Fugir del foc i caure a les brases - [Fugir d'un perill i caure en un altre de pitjor](#)

Estar a l'expectativa - [Ser prudent mantenint-se al marge de quelcom, atent a veure què succeirà](#)

Posar el sonall al gat - [Veure's encarregat d'una temptativa](#)

Fer volar coloms - [Tenir il·lusions impossibles de complir](#)

Conèixer els coixos asseguts - [Endevinar les males intencions](#)

Daurar la píndola - [Fer acceptar quelcom de desagradable amb belles paraules](#)

Curt de mans - [Hom fa poca cosa](#)

No deixar res per ver - [Aprofitar-ho tot sense excepció](#)

Fer-se l'estret - [Voler aparentar rigor](#)

Estira-i-arronsa tot negociant - [Alterar exigències i concessions](#)

Pel juny la falç al puny - [Que és temps de segar](#)

Falsar la cara a igual qui - [Fer com si no el veiés o no el conegués](#)

Això són faves comptades - [Dit de quelcom que és cert](#)

Fluix de boca - [Ser bocamoll](#)

Fer la gara-gara a algú - [Plaure'l amb afalacs](#)

Hampa és organització delictiva - [Robatori i altres delictes](#)

Boca d'infern - [Persona malparlada](#)

Immersió lingüística - [Impartir tot o quasi tot un programa educatiu en una llengua altra que la familiar](#)

BonJan - [Home que a tot diu que sí](#)

Kafkia - [Produir angonya](#)

Kamikaze - [El qui es posa en greu perill, que sacrifica sa vida](#)

Diner líquid - [Diner efectiu](#)

Seguir la línia recta - [Seguir la línia del deure](#)

Tenir llarg el braç - [Abastar lluny el propi poder](#)

Ensenyar el llautó - [Revelar el que hi ha sota les aparences](#)

Lligamosques - [El qui dóna importància a afers insignificants](#)

Llaurar en arena - Treballar inútilment

Rentar-se'n les mans - Declarar-se'n irresponsable

Fer el mes - Fer-se veure

Marcar - Fer el fatxenda

No mocar-se amb mitja màniga - Ser esplèndid, no mesquí

Tenir mà esquerra - Tenir tacte i habilitat amb el tracte amb la gent.

Estirar més el braç que la màniga - Fer despeses massa altes

Fer mans i mànigues - Actuar amb tots els mitjans possibles

Parlar amb el cor a la mà - Sense dissimular

Mal de sant Pau - Epilèpsia

Mig mig - No del tot

Per Nadal cada ovella al seu corral - Puix és festa de família

Pujar-li a algú la mosca al nas - Enutjar-se molt

Ficar el nas per tot arreu - Tafanejar-ho tot

Tenir nassos - Tenir barra

Veure-ho tot negre - Considerar-ho tot difícil

No fer paga de quelcom - No refiar-se'n

Fer el pagès - Fer com qui no comprèn quelcom

Quedar parat - Quedar molt sorprès

Començar una tasca - Fer el primer pas

Béns i valors - Parlen de qualitat de la vida

De sobtada - Sense pensar-hi gaire

Tenir un rei al cos - Ser un orgullós insuportable

Ofegar-se en un got d'aigua - Neguitejar-se per les dificultats

Passar a algú la mà per la cara - Considerar-se millor que l'altre

Estar en quadre - Manca de personal disponible

Segar les il·lusions d'algú - Fa perdre l'esperança de veure'l progressar

Plego el ram - Si desisteixo d'intentar-ho

Sóc un repatani - Si no accepto res d'allò que em podria canviar

Torrepipes - Dropo

Fer tronar i ploure - És fer-ne de totes

Si salta als ulls - És una evidència

Sense comptar, pesar, mesurar - És a ull

Veure venir algú - Penetrar les seves intencions

Ésser home a dos vents - Tenir dues cares

Vent de boca - Paraules sense valor

Xiu-Xiu - Conversa en veu baixa

Si salta als ulls - És una evidència

De més verdes en maduren - Cal tenir paciència

MILLOREM EL NOSTRE PARLAR

Enrica Heras i Borrell

TENIM COSTUM DE DIR

- 1 – L'avarícia trenca el sac.
- 2 – Prendre-s'ho a la bartola.
- 3 – Ficar basa.
- 4 – No hi havia un bitxo vivent.
- 5 – Dir una cosa de boquilla.
- 6 – Aigua de borrages.
- 7 – Borrón i cuenta nueva.
- 8 – Clavar una bronca.
- 9 – Pintor de brotxa gorda.
- 10 – Escórrer el bulto.
- 11 - No veure'n tres en un burro.
- 12 – Buzon d'alcanç.
- 13 – Poderós Cavaller és Don Diner.
- 14 – Al fin i al cabo.
- 15 – Cada loco con su tema.
- 16 – Una de calç i una altra d'arena.
- 17 – Callejon sin salida.
- 18 – Fer de tripas corazon.
- 19 – El camerin de la Verge.
- 20 – De tal pal tal estella.
- 21 - Un grau baix zero.
- 22 - Baix el punt de vista .
- 23 - Baix el domini .
- 24 - Basta, ja! .
- 25 - Joc de bolos .
- 26 - Mucho ruido y pocas nueces.
- 27 - Lo abans possible.
- 28 - Lo altre t'ho donaré demà.
- 29 - Lo curiós.
- 30 - Lo demés m'ho quedo.
- 31 - Lo mateix de sempre.
- 32 - Lo menys possible.
- 33 - Lo menys que et pot costar.
- 34 - Lo més bé possible.
- 35 - Lo més tard, t'ho tornaré...
- 36 – Lo més trist és...
- 37 - Lo meu, ho vull.
- 38 - Lo millor de lo millor.
- 39 - Fes-ho lo millor que puguis.
- 40 - Lo pitjor és...
- 41- Lo qual.
- 42 - Lo que em vares dir.
- 43 - N'hi havia lo suficient.
- 44 - Per lo menos podies telefonar.

PERÒ HAURIEM DE DIR

Qui tot ho vol tot ho perd.
Prendre-s'ho a la fresca; ajeure-s'hi.
Ficar-hi cullerada; dir-hi la seva.
No hi havia ningú.
Dir-ho només de boca.
Foc d'encenalls.
Creu i ratlla; començar de cap i de nou.
Clavar un escàndol; un esbronc.
Pintor de parets.
Fugir d'estudi; tocar pirandó.
No veure-hi més enllà del nas; tenir pa a l'ull.
Bústia d'abast.
Qui paga mana; pagant Sant Pere canta.
Al cap i a la fi.
Cada u per on l'enfila.
Una de freda i una de calenta.
Carreró sense sortida; cul de sac; atzucac.
Fer el cor fort; treure forces de flaquesa.
El cambril de la Mare de Déu.
Els testos s'assemblen a les olles.
Un grau sota zero.
Des del punt de vista; sota el punt de vista.
Sota el domini.
Prou!; ja n'hi ha prou!; para el carro; matem-ho.
Joc de bitlles.
Molt enrenou i poc calaix.
Tan aviat com puguis; com més aviat millor.
La resta t'ho donaré demà.
El bo del cas; el fet més curiós.
La resta me la quedo.
Sempre la mateixa cosa. sempre la mateixa cançó.
Tan poc com es pugui.
Pel cap baix et pot costar.
Tan bé com és pugui.
Com a molt t'ho tornaré...
La cosa més trista és...
El que és meu, ho vull.
La flor i nata.
Fes-ho tan bé com sàpigues; tan bé com puguis.
La cosa pitjor és... ; pitjor és que...
La qual cosa.
Allò que em vares dir; Allò que em vas dir.
N'hi havia prou.
Si més no podies telefonar.

TENIM COSTUM DE DIR

- 45- A lo més et costarà
- 46- A lo millor vindrà.
- 47- Li varen fer a lo viu.
- 48- De lo contrari.
- 49- En lo successiu.
- 50- És lo mateix.
- 51- És lo menos que podies fer.
- 52- És lo més bo.
- 53- Per lo demás.
- 54- Per lo general.
- 55- Per lo menos.
- 56- Per lo prompte.
- 57- Per lo que pugui ser.
- 58- Per lo regular.
- 59- Per lo tant.
- 60- Per lo vist.
- 61- Tot lo més et costarà...
- 62- Cuidados intensius.
- 63- Demà és el meu cumpleanys.
- 64- On les dan les tomen.
- 65- No hi ha que donar-li voltes.
- 66- No dar-ne una.
- 67- Saber-ho al dedillo.
- 68- Prendre la delantera.
- 69- Parar de nevar; parar de ploure.
- 70- Un bon dentífric.
- 71- És un desbarajuste.
- 72- Ja faré el recado, descuidi.
- 73- Són les dos de la tarda; dos quarts.
- 74- No hi ha dret.
- 75- Es necessiten empenyos.
- 76- Casa d'empenyos.
- 77- Posar en cintura.
- 78- Una planta enredadera.
- 79- Tenir un enredo; sempre t'enredes.
- 80- Arribar a un enteniment.
- 81- Donar-se per enterat.
- 82- Envès de fer això, fes allò.
- 83- Enxufar la ràdio.
- 84- Mirar d'inxufar un parent.
- 85- Un escape de gas.
- 86 - Anar sempre a escape.
- 87- Enviar a fregir espàrrecs.
- 88- És el colmo.
- 89- Els estragos que fa l'alcohol; la guerra.
- 90- Perdre els estribos.
- 91- Aquest món és un fandango.
- 92- Que es fastidiï.

PERÒ HAURIEM DE DIR

- A tot estirà et costarà.
Pot ser vindrà; si molt convé vindrà.
Li varen fer de viu en viu; li van fer de viu en viu.
Altrament.
D'ara endavant.
És igual; tant és; tant li fa; tant se val; això rai.
És el mínim que podies fer.
És la cosa més bona.
A part d'això; per altra banda; això de banda.
En general.
Si més no; almenys; pel cap baix; ben bé...
De primer; primerament: d'antuvi.
Pel que pugui ser.
Generalment; regularment; ordinàriament.
Per tant; doncs; per consegüent.
Pel que es veu; pel que sembla; es veu que.
A tot estirà; tirant llarg; segons sembla.
Cures intensives; Vigilància intensiva.
Demà serà el meu aniversari; demà faig els anys
Demà compleixo anys.
Tal faràs tal trobaràs.
Tant és saltar com córrer.
No encertar-ne cap.
Saber-ho fil per randa.
Passar a davant.
Deixar de nevar; deixar de ploure.
Un bon dentífric.
És un desgavell; és can seixanta; a can garlanda.
Ja faré l'encàrrec, no passi ànsia, no passi pena.
Són les dues de la tarda; dos quarts; tres quarts.
No s'hi val.
Es necessita Déu i ajuda.
Casa de empenyorament.
Fer passar per l'adreçador.
Una planta enfiladissa.
Tenir un embolic; sempre t'emboliques.
Arribar a una entesa; arribar a un acord.
Estar-ne assabentat.
En comptes de fer això, fes allò.
Endollar la ràdio o la planxa; connectar; engalzar.
Procurar o influir per col·locar un parent.
Una fuga de gas; un escapament de gas.
Anar amb corredisses;
Anar traient el fetge per la boca.
Enviar a dida; a passeig; a la quinta força.
És allò que no hi ha.
Els estralls que fa l'alcohol; la guerra també.
Perdre els estreps; perdre l'oremus.
Aquest món és una olla de cols.
Que es fastigui; que es faci fúmer.

Continuarà

CRONOLOGIA DE LES CIRCULARS (1719-1777) DELS GG. SUPERIORS GENERALS BARTHÉLEMY, TIMOTHÉE, CLAUDE I FLORENCE

Seminari SIEL, Roma, 1988-89

Dades tretes dels Arxius de la Casa Generalícia

G. BARTHÉLEMY, SUPERIOR GENERAL (1717-1720)

Nº	DATA	ASSUMPTE(S) TRACTAT(S)
10	13 abril 1719	Carta-circular del G. Barthélemy anunciant la mort del sant Fundador, mort el 7 d'abril, dia de Divendres Sant a Saint Yon, cf. Blain i Pensées p. 48-53
10 a	1719	Carta-circular sobre la submissió a N. S. Pare el Papa i a l'Església, cf. Blain
11	Setembre 1719	Carta-circular sobre la sortida d'un Germà, cf. Blain i Pensées p. 68
12	Octubre? 1719	Carta-circular relativa a la perseverança, cf. Blain
13	Octubre 1719	Carta-circular i Informe ("Mémoire") preventiu reunint totes les qüestions que es poden proposar sobre la doctrina nova amb les respostes que s'han de donar, amb la recomanació de no comprometre's amb llargs discursos i de treure del catecisme el que s'ha de dir, cf. Blain
13 a	1719	Carta-circular per demanar pregàries per a un assumpte important, cf. Blain
14	16 juny 1720	Carta-circular de dos GG. Assistents comunicant la mort del T. H. F. Barthélemy i anunciant convocatòria de Capítol, cf. Blain

G. TIMOTHÉE, SUPERIOR GENERAL (1720-1751)

Nº	DATA	ASSUMPTE(S) TRACTAT(S)
15	Agost 17120	Resultats del 3er Capítol General, elecció del G. Timothée, com a Superior General. Regla de Govern
16	Setembre 1720	Carta-circular amb motiu de l'envio de la Guia de les Escoles.
16 a	Setembre 1720	Carta-circular recomanant a les pregàries per un Germà mort a Marsella, cf. Bain
16 b	Març 1721	Carta-circular del T. H. F. Timothée per a recollir documents necessaris per a la composició de la vida del sant Fundador, cf. Blain
16 c	Agost 1721	Carta-circular per a recomanar a les pregàries el T. H. F. mort a Paris, a l'edat de 60 anys, amb extraordinaris sentiments de pietat, després d'haver viscut 15 anys en la Societat amb hàbit de Germà servent., cf. Blain
16 d	Agost 1722	Carta-circular recomanant a les pregàries els Germans morts a Marsella
17	Juny 1725	Convocatòria d'un Capítol General per a la recepció de la Butlla d'Aprovació de l'Institut i les Regles, cf. Blain

18	Agost 1725	Resultats del 4t Capítol General tingut a Saint Yon, cf. Blain. Regla de Govern
19	1 abril 1726, Saint Yon	Carta-circular i Prefaci del volum de les Regles enviat a cada Comunitat. Veure l'exemplar enviat a la Casa de Meaux.
19 a	Maig 1726	Carta-circular per anunciar la mort d'un Germà a Rouen, la vigília del diumenge en l'octava de l'Ascensió, cf. Blain
20	Juny 1731	Carta-circular anunciant la mort d'un Germà amb vots de tres anys, mort el dia 4, cf. Blain
21	Novembre 1731	Circular necrològica del G. Stanislas mort a Marsella el 4 de novembre 1731, cf. Blain. Veure la seva notícia.
21 a	1733	Circular del T. H. F. Timothée anunciant la visita general de les cases de l'Institut pel G. Irénée, cf. Vida del G. Irénée, 1774, p. 26
21 b	1733	Circular del T. H. F. Timothée per a fer conèixer la publicació de la Vida del Sant Fundador i l'Agrégé de la vida d'alguns Germans morts en olor de santedat
22	28 abril 1734, Saint Yon	Circular necrològica del G. Isidore, mort a Versailles, manuscrit del G. Irénée
23	Juny 1734, Saint Yon	Carta-circular del G. Timothée invitant als GG. Directors al trasllat de les relíquies del Fundador el 16 de juliol, Blain, Carreau, Salvan, Maillefer al final
24	Agost 1734	Resultats del 5è Capítol General obert el 1er d'agost a Saint Yon. Regla del Govern
25	1734	Circular del T. H. F. Timothée acompanyant la carta de l'Autor de la Vida de Sant Joan B. de La Salle amb observacions crítiques sobre l'obra, cf. Blain al final
25 a	Maig o juny 1736	Comunicació del Breu de S. S. Climent XII concedint diferents indulgències a la Congregació de la Sma. Verge a Saint Yon
26	Juny 1737	Circular necrològica del G. Dosithée, Assistent i Procurador General. Manuscrit, Pensées p. 80
26 a	1738	Circular anunciant la visita general de les Cases de l'Institut pel G. Irénée, Assistent. Vida del G. Irénée, 1774, p. 31
26 b	1739	Impressió de l'obra del Sant Fundador "Explicació del Mètode d'Oració"
26 c	Maig 1742	Atestació del G. Bernardin a favor de l'ortodòxia, del desinterès i de l'esperit de pobresa del Fundador, cf. Salvan 341
26 d	Abril 1745	Convocatòria per al Capítol General que s'ha de tenir a Reims el 30 de maig. Regla de Govern
26 e	Juny 1745	Resultats del 6è Capítol General.
27	7 octubre 1747, Saint Yon	Carta-circular per la mort del G. Irénée, 1er Assistent, mort a l'edat de 56 anys i 34 de comunitat, cf. Vida del G. Irénée, 1774
27 a	Novembre 1747	Carta-circular anunciant l'elecció del G. Daniel, Assistent reemplaçant del G. Irénée
27 b	Juny 1751	Convocatòria del Capítol General a Saint Yon.

G. CLAUDE, SUPERIOR GENERAL (1751-1767)

Nº	DATA	ASSUMPTE(S) TRACTAT(S)
28	Agost 1751	Resultats del 7è Capítol General. Elecció del G. Claude com a Superior General
28 a	Gener 1752	Circular necrològica recomanant pregàries pel T. H. F. Timothée, Superior General, mort a Saint Yon el dia 7
28 b	Agost 1752	Carta-circular anunciant l'elecció del G. Génereux, el 3 d'agost per reemplaçar el G. Étienne, Assistent, de qui la dimissió li va ser acceptada el mateix dia
28 c	Novembre 1754	Carta-Circular anunciant el favor concedit pel Decret de N.S. Para el Papa Benet XIV, de la indulgència de l'altar privilegiat vinculat a les Misses celebrades pels nostres Germans difunts
28 c'	1760	Impressió de la vida del Sr La Salle pel R.P. J-Cl Garreau, S.J., Rouen, Dumesnil, 2 t., en 1 vol. In -12. Les aprovacions són de 1753. Nova edició el 1825. A la pàgina 46 del Prefaci, l'autor diu expressament que és necessari reduir l'obra (2 vol in 4º) de M. Bellin (Blain), Canonge de Rouen i institutor de les Escoles gratuïtes de les Filles d'Ermemont
28 d	Maig 1761	Convocació de Capítol General
29	Juliol 1761	Resultats del 8è Capítol General. Elecció del T. H. F. Florence, Superior General
29 a	Gener 1762	Llista dels Germans morts aquí i allà de Lyon durant el 2n semestre de l'any 1761
30	Abril 1767	Convocatòria del Capítol General a Sant Yon

G. FLORENCE, SUPERIOR GENERAL (1767-1777)

Nº	DATA	ASSUMPTE(S) TRACTAT(S)
31	Juny 1767	Resultats del 9è Capítol General.
32	26 juliol 1771	Convocatòria del T. H. F. Florence als GG. Directors i alguns Germans antics de la província d'Avignon, el 25 d'agot 1771
32 a	Maig 1772	El G. Superior fixa la seva residència a París.
33	22 juliol 1772, París	Carta del T. H. F. Florence acompanyant la circular del G. Anaclet, Assistent, demanant que s'accepti la seva dimissió
34	12 desembre 1772, París	Circular instructiva sobre la regularitat. Mss
34 a	1774	Impressió de la Vida del G. Irénée
35	12 novembre 1774	Carta-circular del T. H. F. Florence sobre els llibres en ús en les Escoles Cristianes. Veure l'al·lusió del G. Agathon en la seva carta del 12 gener 1781
36	Abril 1775	Carta-circular del G. Exupère, Assistent als GG. Directors de les cases de la província presentant-los la seva dimissió a causa de la seva edat avançada
36 a	Octubre 1775	Circular necrològica del G. Claude, Superior General dimissionari, mort a Saint Yon a l'edat de 85 anys
36 b	1776	Prospectus i Reglament del Noviciat
37	Abril 1777	Convocatòria del Capítol General, el 3 d'agost a Reims

NOTA. En el proper PAX es presentaran les Circulars i Comunicacions del temps del G. AGATHON

NOTAS SOBRE MIS LECTURAS

G. José Antonio Panero Andrés

VENDEDOR más grande del MUNDO (Og Mandino)

Cada uno de nosotros es un vendedor, no importa cuál sea nuestra ocupación o profesión. Cada uno debe hacer la venta de sí mismo, a fin de hallar la felicidad personal y la paz mental.

Og Mandino presenta diez reglas básicas para la venta eficaz. El hombre debe descubrir su verdadera personalidad, sus emociones, y saber aplicarlas en su vida.

1. Hoy comienzo una nueva vida. El fracaso no será mi recompensa por la lucha. Los buenos hábitos son la clave de todo éxito. Durante varios días leeré en silencio esto.

2. Saludaré este día con amor de corazón. La fuerza muscular puede destruir un escudo, y aún destruir la vida, pero sólo el poder invisible de amor, puede abrir el corazón. Podrán desconfiar de mis palabras, pero el amor derretirá el corazón. Elogiaré a mis enemigos, y se convertirán en amigos. Animaré a mis amigos y se convertirán en hermanos. Cuando sienta la tentación de criticar, me morderé la lengua y procuraré elogiar a los cuatro vientos. Sin amor fracasaré, aunque posea otras habilidades.

3. Persistir hasta conseguir el éxito. Siempre daré un paso más. La repetición de los hachazos, termina por abatir el árbol. El agua es blanda, pero gota a gota perfora la roca. El edificio se eleva ladrillo a ladrillo. Desarrollaré mis habilidades como el marino desarrolla las suyas, aprendiendo a dominar la tormenta.

4. Soy el milagro mayor de la naturaleza. Todos los hombres son hermanos míos, y sin embargo, soy diferente de cada uno de ellos. Esto lo debo promover hasta lo sumo. Puedo realizar más de lo que realizado, y lo haré. Acrecentaré mis conocimientos, a fin de que mis éxitos se multipliquen.

5. Viviré este día como si fuera el último. No perderé un momento en lamentarme por los fracasos o sufrimientos de ayer. No pensaré tampoco en el mañana, por acontecimientos que quizás no contemple. Estas horas son ahora mi eternidad. Las horas del hoy son un extra. Si lo malgasto destruyo la última página de mi vida. Acariciaré cada minuto de este día, porque su valor es incalculable. Y si no es el último de mi vida, caeré de rodillas y daré gracias.

6. Hoy seré dueño de mis emociones. La naturaleza toda es un ciclo de estados, y yo soy parte de la naturaleza. Dentro de mí hay una rueda que cambia: de tristeza a gozo, de felicidad a la depresión, de la alegría a la melancolía. Si ofrezco a los que trato, pesimismo y tristeza, en lugar de entusiasmo y alegría, ellos reaccionarán de manera semejante. Reconoceré también el estado de ánimo de los demás. Toleraré su enojo, y confiaré que mañana habrá cambiado. Dominaré mis estados de ánimo mediante una acción positiva, y así controlaré mi destino y mi misión.

7. Me reiré del mundo. Cultivaré el hábito de la risa y mis cargas serán aliviadas. Cuando me encuentre acongojado, me consolaré pensando que esto pasará también. Disfrutaré de la felicidad de hoy.

8. Hoy multiplicaré mi valor un % X. Una hoja de morera tocada por el genio del hombre, se convierte en seda. Un campo de arcilla tocado por el genio del hombre se convierte en un castillo. Un vellón de lana tocado por el genio del hombre se convierte en un manto para el rey. ¿No puedo hacer lo mismo con la arcilla que lleva mi nombre? El trigo puede ser metido en una bolsa y quedarse para alimento de los puercos. O puede molerse y convertirse en harina, y luego pan. El trigo no puede escoger una cosa u otra, pero yo puedo. Recordaré mis mejores trabajos del pasado y los multiplicaré % X. Procuraré que la próxima hora sea mejor que ésta.

9. Procederé ahora mismo. Los planes carecen de valor, a menos que sean seguidos de la acción. Recordaré que la luciérnaga proyecta su luz nada más que cuando está en acción. No dejes para mañana lo que puedas hacer hoy. Ahora es todo lo que tengo.

10. De aquí en adelante oraré. Todos los seres de la tierra poseen el instinto de clamar pidiendo ayuda. Tú, Señor, has enseñado al león y al águila cómo cazar con sus dientes o sus garras.

Enséñame a cazar con palabras, y a prosperar con amor. Dame un número suficiente de días para alcanzar mis metas, y sin embargo, ayúdame a vivir hoy como si fuera hoy mi último día. Déjame saber que todo pasa, pero ayúdame a contar mis bendiciones de hoy. Déjame que llegue a ser todo lo que tienes planeado sobre mí, cuando mi semilla fue plantada en la viña del mundo. Ayuda a ese humilde vendedor.

EL ARTE DE BENDECIR (Pierre Pradervand)

Un día una frase de Jesús en el sermón de la montaña me habló de forma muy intensa: *"Benedicid a los que os persiguen"* (Mt. 5,44)

De repente, todo se me hizo evidente. Comencé a bendecir a mis ex perseguidores. Bendecirles en todas las formas imaginables: en su salud, en su alegría, en su trabajo, en sus relaciones familiares, en su paz y en sus negocios.

Pronto empecé a bendecir a las personas por la calle, en el autobús, en correos, cuando tenía que hacer cola en cualquier sitio, en el tren cuando un bebé en el asiento de atrás chilla sin parar, o en una calle llena de ruido. El arte de bendecir se me convirtió en un canto silencioso.

Después de haber comenzado esta práctica, me invadió una oleada de inspiración y escribí este texto: *"Al despertar, bendecid vuestra jornada, que ya desborda con la cantidad de bienes que vuestras bendiciones harán aparecer."*

Al cruzaros con la gente por la calle, en vuestro lugar de trabajo, bendecid a todos. La paz de vuestra bendición será la compañera de su camino. Derramad la bendición sobre su salud, su trabajo, su alegría, su relación con Dios, con ellos mismos y con los demás. Algún día, esas bendiciones brotarán como otras tantas flores de gozo en los espacios áridos de vuestra vida.

Mientras paseáis, bendecid vuestra ciudad, a los gobernantes, a sus enfermeras y a sus barrenderos, a sus sacerdotes y a sus prostitutas. En cuanto alguien os muestre la menor agresividad, cólera o falta de bondad, responded con una bendición silenciosa.

Benedicidlos gozosamente, porque esas bendiciones son un escudo que los protege de la ignorancia de sus maldades, y cambia de rumbo la flecha que os han disparado.

Bendecir significa invocar la protección divina sobre alguien o sobre algo, pensar en él con gran reconocimiento, y evocarle con gratitud.

Benedicidlo todo y a todos sin ninguna discriminación, porque aquellos a quienes bendecís, nunca sabrán de dónde les vino aquel rayo de sol, que rasgó de pronto las nubes de su cielo, y vosotros raras veces seréis testigos de esa luz que ha iluminado su vida.

Cuando paséis por delante de una cárcel, derramad la bendición sobre sus habitantes, sobre su inocencia y su libertad, sobre su perdón incondicional.

Cuando paséis por delante de un hospital, bendecid a sus pacientes, sobre la plenitud de su salud. Y cuando veáis a alguien que sufre y llora, destrozado por la vida, bendecidlo con su vitalidad y en su gozo.

Es imposible bendecir y juzgar al mismo tiempo. Mantened en vosotros ese deseo de bendecir, como una incesante resonancia interior, como una perpetua plegaria silenciosa, porque de este modo, seréis de esas personas que son artesanos de paz, y un día descubriréis por todas partes el rostro de Dios.

El papa Juan XXIII, cuando no podía salir a pasear, tomaba unos prismáticos que tenía sobre su escritorio, y él mismo decía: *"Me pongo a ver desde la ventana, una por una las cúpulas de las iglesias de Roma. Pienso que alrededor de cada iglesia hay gente que es feliz, y otra que sufre. También gente amargada y pisoteada. Entonces me pongo a pensar en ellos, y pido a Dios que bendiga su felicidad, o consuele su dolor."*

Un joven campesino, compartía su experiencia diciendo: *"Empecé a hacer de la bendición una experiencia. La encarné en mi vida. Ha empezado a afinar mi sentido de compartir, de la justicia, de la solidaridad. Cada vez me voy haciendo más tolerante, más paciente, comprensivo y sensible a todo lo que puede afectar a cualquier ser humano, mi semejante."*

Una mujer que practica la curación espiritual en Wright (Inglaterra), escribía: *"El sencillo arte de bendecir va naciendo como una ola de nieve, y no puede dejar de unir a personas de todo tipo con los vínculos de la paz. Toca los corazones receptivos, y hace que brote el sentimiento de unidad y bondad que habla interiormente a todo corazón humano"*. La madre superiora de un convento se sintió tan inspirada por el texto, que hizo copias para todas las religiosas de su convento

El director nigeriano de un Centro de Investigación, comunicaba: *"Leo todos los días el sencillo arte de bendecir, al terminar mis oraciones de la mañana y de la tarde. Es muy bello"*.

Ah, y por encima de todo, no os olvidéis de bendecir, a esa persona maravillosa, absolutamente bella, y tan digna de amor, que sois vosotros mismos.

LECTURES ÚTILS

DOLORES ALEIXANDRE: *Escondido centro: viaje al interior de 25 palabras bíblicas*, Sal Terrae 2013.

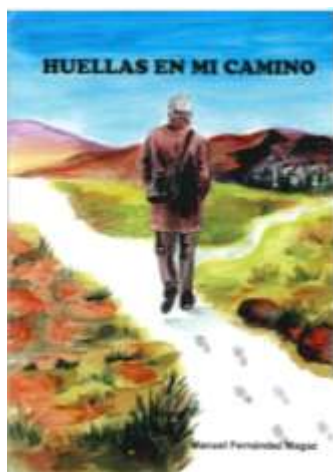
El títol de l'obra és simbòlic, es refereix al nucli de les paraules, "al centre amagat on hem de penetrar per descobrir-ne el secret". El subtítol ens informa del contingut de l'obra: comentari de 25 termes importants de la Bíblia. No hi són alguns dels principals (amor, regne, aliança, gràcia...), perquè ja han estat molt més tractats.

L'autora lamenta l'enfocament parcial que s'ha donat a vegades a algunes expressions de la Bíblia. Hi ha traduccions que ens desvien del significat original.

Les paraules comentades pertanyen als dos Testaments: 12 són d'origen hebreu i 13 d'origen grec. A tall d'exemple, les tres primeres són *el interior*, *descanso*, *unirse*; les tres últimes: *el que habla*, *niño*, *bebedor de vino*.

L'autora, religiosa del Sagrat Cor, és especialista en Bíblia i escriptora molt sensible. Introdueix cada capítol amb referències a punts d'actualitat i, després de presentar el ric contingut de la paraula escollida, ofereix uns textos suggestius d'altres autors de diferents èpoques i tendències (poetes, místics, teòlegs...).

Les 150 pàgines del llibre es poden passar amb rapidesa, però, en acabar-les sents les ganes de rellegir-les i aprofundir en els pensaments que s'hi van succeint sobre la base de nombroses cites bíbliques.

MANUEL FERNÁNDEZ MAGAZ: *Huellas en mi camino*. Edició de l'autor, Barcelona 2013

És una antologia poètica preparada amb il·lusió i constància pel Germà Mariano al llarg de l'any passat, que té "*Gratitud*" com a subtítol. La dedica especialment a totes les persones del Cercle La Salle. Reconeix que els deu, en gran part, "*la razón de mi felicidad y apostolado en la última etapa de mi vida activa*".

Una vida activa que es va interrompre de manera imprevista i brusca, quan el Germà Mariano conduïa moltes activitats en aquest curs i elaborava projectes per al següent. El dibuix de la portada suggereix que es tracta d'un recull de maduresa, però no final: Un caminant d'esquena marxa cap a l'horitzó, amb camins oberts davant seu.

L'autor ha agrupat les 81 composicions per temes: "*poemas íntimos, poemas de amistad, poemas de la realidad, poemas vitales, poemas conmemorativos*".

El primer grup és el més nombrós i inclou continguts de tipus religiós: nadalenc, marià, eucarístic, lasal·lià... Entre els poemes d'amistat n'hi trobem alguns de gran sensibilitat lírica amb records de Guinea. Els poemes qualificats com realistes i vitals es refereixen a fets i situacions molt diferents, des dels nens del carrer, a la finca de Cambrils, passant per detalls de la vida escolar. I els poemes commemoratius –alguns en català– són obres dedicades a persones concretes del Cercle, en ocasió d'esdeveniments familiars.

El Germà Mariano té un bon domini de la mètrica tradicional. Els poemes són clars i revelen les creences fermes i els sentiments fidels i delicats de l'autor. No tots tenen el mateix nivell d'originalitat i inspiració, però el lector en trobarà un bon nombre que, recordant el poeta, llegirà i rellegirà amb satisfacció i agraïment.

G. Antoni Parera i Parramon

MICHEL SAUVAGE – MIGUEL CAMPOS. La fràgil esperança de un testigo. El itinerario de Michel Sauvage (1923-2001). Estudios Lasalianos n. 18. Editat per Universitat Oberta La Salle (UOLS – Andorra), 570 pàgs.

Ja l'any 1990 G. Michel Sauvage deia que tenia intenció i el desig d'escriure la història de l'Institut dels últims 50 anys, des del Capítol General de 1956. Hi havia treballat intensament i fou el G. Miguel Campos qui, amb les entrevistes, donà forma al treball. Com assenyalava el subtítol del llibre, de fet, esdevé el relat de l'itinerari personal del G. Sauvage a l'Institut. La lectura del llibre resulta apassionant en el sentit de que cada lector, sigui per afinitat i/o per contrast, pot reviuire el seu itinerari personal.

Relata des del seu ingrés al Petit Noviciat als 11 anys, el període de formació de noviciat, escolasticat, Germà jove i professió perpètua. Tot i que diu que mai va dubtar de la seva vocació de Germà, afirma que ja tenia inquietuds i descontentaments llavors. El preocupà molt i el disgustà el Capítol de 1946 i que se sotmetés al Vaticà l'aprovació de la totalitat de la Regla, cosa que treia tota llibertat a l'Institut. Però el Capítol de 1956 amb l'obertura propiciada pel G. Nicet Joseph i seguidament pel Concili Vaticà II, visqué un nou alè. El Capítol obrí un període de revisió de la Regla amb la participació de tot l'Institut, al qual s'hi enviaren successivament 5 projectes perquè fossin estudiats i reaccionats pels Germans. Però, finalment, en decretar el Concili que totes les Congregacions religioses convoquessin un «Capítol General extraordinari de revisió de la Regla», es considerà que el Capítol de 1966 ho seria i per aquest motiu es prorrogà amb una sessió el 1967. Això donà esperances al G. Michel.

Cal recordar que el G. Michel fou teòleg en el Concili com a conseller del seu germà, bisbe d'Annecy. En aquest sentit fou un destacat redactor del *Decret Perfectae caritatis* (sobre la renovació adaptada de la vida religiosa) i de *Gravissimum educationis* (sobre educació cristiana) i en el Capítol, fou redactor, amb d'altres, de la Declaració, que s'hi adiu molt amb l'esperit de *Perfectae caritatis* i documents conciliaris.

El G. Michel dóna a conèixer la problemàtica, àdhuc polèmica, sorgida a França entre l'escola i la dedicació als pobres, així com una hemorràgia de Germans que abandonaren l'Institut. L'esperança fràgil i vulnerable del G. Michel és afirmada des del Capítol de 1976 fins al final de la seva vida, l'any 2001.

Des de la pàgina 497 del llibre fins al final, com a destacat teòleg, el G. Michel parla de les noves orientacions en la teologia de la vida religiosa, de l'obertura a nous horitzons amb «*l'escolta atenta de la necessitats urgents del món i de l'Església*», d'un canvi radical: de la recerca de la perfecció a un itinerari d'èxode, d'encarnació i de servei i la refundació com un continu ressorgir de l'Institut fidel als orígens.

En fi, es tracta d'una experiència personal i subjectiva, sense restar-li l'aspecte de caràcter profètic. D'altres Germans poden haver experimentat aquests últims 50 anys de maneres diferents. De fet, el G. Michel ha estat una persona controvertida inclús dintre del Consell General de 1966 al 1976, del que ell en feia part. El fet de que el llibre s'hagi presentat en forma d'entrevistes fa que hi hagi algunes repeticions. Però, val la pena llegir-lo, doncs cadascun pot veure reflectida la seva experiència personal. **Podeu llegir el llibre a:**

http://www.lasalle.org/wp-content/uploads/2014/05/EstudiosLasalianos18_versione_online2_EL_18.pdf

JEAN-LOUIS SCHNEIDER. Cita en la Colina, Parmènia 1714-2014

L'autor, expert en estudis lasal·lians comença per situar l'esdeveniment de la Carta dels principals Germans al Fundador a Parmènia en la França del segle XVIII i això permet tenir millor coneixement del Fundador i de les escoles dels primers Germans. També exposa, com el «*plet Clément*», que tan va angoixar al Fundador va fer que anés al sud de França recloent-se a Grenoble i Parmènia sobretot. Però al nord els clergues volien apoderar-se de les escoles fent-les independents les unes de les altres i modificar la Regla i que no hi hagués superior comú i tampoc que es pogués decidir sobre l'admissió de novicis. Una greu crisi que va fer que el «*Cos de la Societat*» en prengués consciència i manés

al Fundador de reprendre la seva responsabilitat de Superior. És fa palès que és Déu qui condueix la seva «*santa obra*». Llibre oportú, aclaridor i interessant.

G. Jaume Pujol i Bardolet

ALTRES LECTURES POSSIBLES...

LINKS D'INTERÈS...

Vídeo del 45è Capítol General

<http://youtu.be/1b6UHAV3-Y4>

Hablan algunos capitulares

<http://www.youtube.com/watch?v=dAulEy0axdY&feature=youtu.be&a>

SAUVAGE-CAMPOS.

La frágil esperanza de un testigo. El itinerario de Michel Sauvage de 1923 a 2001. Estudios Lasalianos 18

http://www.lasalle.org/wp-content/uploads/2014/05/EstudiosLasalianos18_versione_online2_EL_18.pdf

SAUVAGE, M. (1998). Para comprender mejor la asociación lasaliana

<http://www.lasalle.org/recursos/publicaciones/miscelanea>

JOHNSTON J. Asociación Lasaliana para la misión 1679-2007.

<http://www.lasalle.org/recursos/publicaciones/miscelanea>

RODRÍGUEZ MANCINI, S. Apostillas teológicas sobre el voto de asociación para el servicio educativo de los pobres.

http://revista_roma.delasalle.edu.mx/numero1_1.php

Glossari sobre Sigles lasal·lianes del Sector Catalunya. Cinquena edició.

<http://www.lasalle.cat/wp-content/uploads/2014/09/Glossari-Sigles-5a-edici%C3%B3.pdf>

Entrevista a Pere Casaldàliga

<http://www.esglesiaplural.org/entrevista-a-pere-casaldaliga/#sthash.96NBnx5L.dpuf>

Entrevista con José Antonio Pagola sobre “Jesús. Aproximación histórica”, por José A. Celada

<http://www.vidanueva.es/2014/06/06/jose-antonio-pagola-este-libro-me-ha-hecho-mas-creyente/>

Montserrat a vol d'ocell

www10.gencat.cat/gencat/AppJava/cat/actualitat2/2013/31106montserratavoldocell.jsp

Film: "El Señor de La Salle"

<http://es.gloria.tv/?media=123130>

El convidat – Viqui Molins

<http://blogs.tv3.cat/elconvidat.php?itemid=48022>

Meravelles de molts països

http://www.yvettedefrance.com/Photos-du-monde/espagne/routes/routes_espagnoles.htm

SAMUR. Guía de primeros auxilios.

http://www.madrid.es/UnidadesDescentralizadas/Emergencias/Samur-PCivil/Samur/Apartados-secciones/6-%20Descargas%20y%20Publicaciones/Ficheros/Guía_PrimerosAuxilios_SAMUR.pdf

Bienaventuranzas de la reilusión

<http://www.redescristianas.net/2006/09/22/bienaventuranzas-de-la-reilusion-miguel-angel-mesa/>

Los cristianos no podemos rechazar nunca Israel. El Papa en tierra de Israel

<http://blogs.periodistadigital.com/xpikaza.php/2014/05/24/el-papa-en-israel-y-en-su-entorno-una-in#.U4KaQfx32pY.gmail>

Y por los hermanos musulmanes, bendito mi Señor (Xabier Pikaza)

<http://blogs.periodistadigital.com/xpikaza.php/2014/05/26/y-por-los-hermanos-musulmanes-bendito-mi#.U4OvGX2p6-8.gmail>

Un vídeo sobre un fet emocionant i commovedor

<https://www.youtube.com/watch?v=WQGFrixC14>

Una maravilla: la leche de alpiste (vídeo)

<https://www.youtube.com/watch?v=Tm61qnWmv9o>

Interessant pel·lícula sobre Sant Agustí

<https://www.youtube.com/watch?v=Ye8RozKc3FE&index=1&list=PL1ERkJtx5hCxnRQ7rI8vpVFiKWPVEPiYE>

De TV2, "Pueblo de Dios", sobre La Salle Madagascar

<http://www.rtve.es/alacarta/videos/pueblo-de-dios/pueblo-dios-mamoeramanjaka/2756514/>

Anècdotes Lasal·lianes

G. Ricard Serra i Feu

Anècdota nº 16:

L'estiu del 61 una bona colla de Germans joves ens vam passar les vacances senceres estudiant a Sant Martí Sesgueiols. Teníem competents Germans que ens feien classe (Ramon Grau, Juli Alert, Alnoth Alemán, etc.) Al migdia, abans de banyar-nos a la gran bassa, regàvem els arbres del parc que feia poc que s'havien plantat. I ho havíem de fer fent cadena amb galledes, ja que no hi havia mànegues ni recs d'aigua. El Germà Àngel Casadesús, que era el nostre Director, ens deia:

"Regad bien, porque el fin de semana viene el Hno. Visitador Plácido y quiere ver crecidos los árboles"

A la tarda fèiem el treball de casa que ens havien donat els Germans Professors i estudiàvem, a l'habitació o en el bosc. Hi havia algun Germà que a mitja tarda es tornava a banyar a la bassa. Baixava ja amb el banyador, sense la sotana. Això no va agradar al Germà Sixto Vicente (que durant el curs dirigia tandes d'exercicis espirituals als alumnes de col·legis nostres i que a l'estiu rebia moltes visites). Deia que, baixant sense sotana, escandalitzàvem les seves visites. Com que això a nosaltres ens semblava una exageració, un Germà va decidir fer una broma al Germà Vicente, agafant-lo literalment per la paraula, ja que ell deia que s'havia de baixar fins al costat de la bassa amb l'hàbit. Tots els Germans estudiants estàvem assabentats de la broma proposada i ens vam col·locar a distància per no perdre'ns l'espectacle.

Aquella tarda va baixar el Germà, que havia tingut la idea, amb l'hàbit sencer:

sotana i barret, fins vora la bassa, aprofitant el moment que el Germà Sixto Vicente passava vora la bassa amb una visita. Però no es va parar allà, **amb sotana i barret es va ficar a la bassa per banyar-se.**

Naturalment, el Germà Vicente va agafar una enrabiada més forta que la d'abans i va denunciar el fet al nostre Germà Director que, per ser més liberal, no estava

d'acord que no es pogués baixar des de l'habitació sense sotana.

Anècdota nº 17:

Era el curs 66-67. El Germà Director de Bonanova, Plácido, va organitzar un viatge comunitari amb autocar a Oliana. Com que sobraven places, va tenir la gentilesa d'invitar els Germans estudiants universitaris que aquell curs alliberats de classe (el curs següent sí que faríem una mica de classe les tardes a la Salle Gràcia), residíem a la Residència Provincial amb el Germà Visitador Paciano (Abrahán Royuela). Jo i algun altre ens hi vam apuntar.

Arribats prop d'Oliana hi havia un carro de palla que havia bolcat a la carretera. El carreter, desesperat, proferia crits i blasfèmies. En veure-ho, el Germà Plácido va fer parar l'autocar, mentre deia:

“Hermanos, ¡vamos a ayudar a este buen hombre!”

De sobte una colla de Germans ensotanats, només el Germà Aromir es va treure la sotana per treballar

millor, vam baixar de l'autocar per ajudar el carreter a recarregar el carro de palla. El carreter estava ensems agraït i confós. No sabia quina cara posar. Havia estat proferint blasfèmies contra Déu i ara veia com homes, seguidors de Déu, per ser religiosos, baixaven a ajudar-lo.

Un cop a Oliana ens esperava una altra sorpresa. Com que llavors es rumorejava que s'anirien tancant escoles petites de Catalunya i les corresponents comunitats, i com que Oliana era una de les candidates, el Director, Germà Alfons o “el Bisbet” (Gregori Alberto) per impressionar-nos i demostrar que l'escola d'Oliana era molt important, ens va

rebre amb una gran pancarta a la façana. Deia: **“Welcome to Oliana city!”**

Jo recordava que en la meua visita anterior (començament dels anys seixanta) m'havia agradat molt veure que a la Comunitat d'Oliana hi havia encara una comuna tradicional, d'aquelles de tapa de fusta amb un forat que donava al femer. Vaig córrer a mirar si encara hi era. Però ja s'havia modernitzat. Ara era un WC.

Anècdota nº 18:

Era a mitjans anys 60 en el col·legi vell de la Salle Tarragona. La diada de la Sma. Trinitat els Germans

renovàvem comunitàriament, resant tots a la vegada, els nostres vots. Hi faltaven només els Germans que estaven vigilant dormitoris d'interns. Per substituir-los pujaven altres Germans, mentre els vigilants baixaven a renovar els vots també resant junts. Però un any el Germà Lluís de Llobet va tardar en baixar. Hauria, doncs, de renovar els vots ell tot sol.

Davant d'aquesta circumstància, el Germà Miguel Domínguez va decidir gastar-

li una broma. Li va amagar el text castellà de la fórmula de renovació de vots i li va posar un text en francès. Davant de la sorpresa, el Germà Llobet no es va immutar. Va recitar amb gran aplom i molt bona fonètica tota la fórmula en francès. Els que coneixíem la broma vam quedar admirats de la seva sang freda (ni un dubte, ni un gest d'estranyesa).

Però els que desconeixien la broma van començar a fer comentaris en veu alta, semblants als següents:

“¡Si será chulo!” – “Pero, ¿qué se ha creído este tío?” – “Ja sabem que sap francès, però ¿quina necessitat de fer-ne ostentació?”

Continuaran les anècdotes lasal·lianes en el proper nº de “PAX

12 AÑOS DE ESCLAVITUD

G. Lluís Diumenge i Pujol

Direcció: Steve McQueen

Guió: John Ridley

Fotografia: Sean Bobbitt

Música: Hans Zimmer

Intèrprets: Chiwetel Ejiofor, Michael Fassbender,

Benedict Cumberbatch, Paul Dano,

Paul Giamatti, Lupita Nyong'o,

Sarah Paulson, Brad Pitt, Alfre Woodard.

Estreno: Barcelona, gener 2014.

Duració: 130 minuts.

ÒSCAR A LA MILLOR PEL·LÍCULA

Steve McQueen, Director britànic d'origen afrocaribeny, va conèixer les memòries de *Solomon Northup*, privat de llibertat fa

170 anys. Ens endinsa en la dramàtica aventura d'un músic qui, de sobte, es veu obligat a canviar les cordes del seu violí per les cadenes.

12 años de esclavitud parla del tema de manera molt diferent de com ho han fet altres films. Persones de raça negra es veuen privats del bé més preuat, la llibertat.

Tothom té dret a viure i no només a sobreviure, va declarar el Director en rebre l'**Òscar a la millor pel·lícula**. El va dedicar a tots aquells que han patit l'esclavitud en el passat i que la segueixen patint en el present.

El protagonista va néixer com ciutadà lliure a Saratoga Springs (N.Y.). Va ser segrestat el 1841 i venut com esclau en una plantació de Louisiana. Així va començar un calvari de 12 anys. Els blancs, torturadors, li canvien el nom. El converteixen en *Platt*, un esclau fugitiu de Georgia.

Treballarà per diferents amos en la recollida de fusta, de canya de sucre, de cotó. Es veurà sotmès a tota mena d'humiliacions i càstigs de tirans que justifiquen la seva conducta en la Bíblia, sense qüestionar-se quina diferència hi ha entre un blanc i un negre als ulls de Déu.

Enmig de tots els entrebancs nodria un pensament positiu: “*em mantindré fort fins que recuperi la llibertat*”. Al voltant seu regna la desesperació. *Patsey*, jove víctima maltractada i violada, vol suïcidar-se. Pensa que *Déu* és misericordiós i *em perdonarà*. Demana ajut a *Platt* que li ofereix raons per resistir.

L'any 1853, *Solomon* coneix un fuster canadenc, *Samuel Bass*, contrari a l'esclavitud, que escolta la seva història i es compromet a ajudar-lo, tot posant en perill la propia vida.

Poc després del seu alliberament, *Solomon Northup*, es va convertir en actiu abolitionista i va descriure en un llibre el seu infern. Va esdevenir un *best seller*. Les circumstàncies i el lloc de la seva mort constitueixen fins avui un misteri.

Estem davant d'una obra d'art. Marcarà un abans i un després en l'obligat examen de consciència sobre un fet que avergonyeix la nostra humanitat.

Seria molt educatiu que les classes es traslladessin, per una tarda, a la sala de cinema. Manifestaria que l'escola continua treballant amb esperança i des de l'esperança.

CAPITULO DE DISTRITO
DE BARCELONA.
SESION DE ABRIL DE 1.981

Rdo. Hno. José Pablo,
Superior General del
Instituto de los HH.EE.CC.
R O M A

Hno. José Pablo:

En nombre del Capítulo de Distrito nos
place comunicarle la siguiente proposición aprobada en la sesión plenaria
del 15 de abril con el siguientes resultado:

VOTOS AFIRMATIVOS 37 Treinta y siete
VOTOS NEGATIVOS: 0 Ninguno
ABSTENCIONES 2 Dos.

En la Comisión de Gobierno fue aprobada por unanimidad:

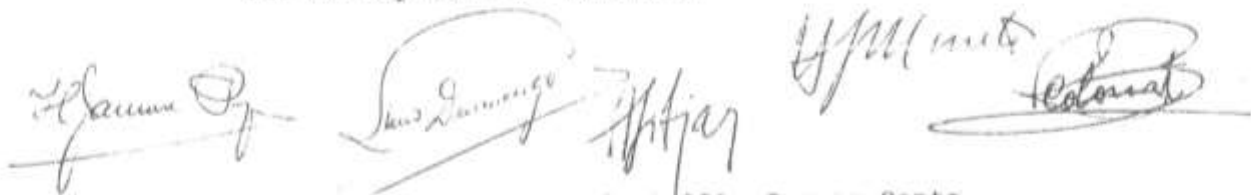
- " EL CAPITULO DE DISTRITO SOLICITA AL HERMANO SUPERIOR
- " QUE EL DISTRITO DE BARCELONA SE DENOMINE OFICIALMENTE
- " DISTRITO DE CATALUÑA.

Las razones que mueven a esta solicitud
son de orden práctico:

- a) En el lenguaje común de relación con otras entidades
al Distrito se le denomina Provincia y al Visitador,
Provincial.
- b) El actual Distrito de Barcelona lo forman las Comunida-
des establecidas en las provincias de Tarragona, Girona,
Lleida y Barcelona; en su conjunto coinciden con los
límites de Catalunya.
- c) A nivel administrativo-económico y a nivel de relación
con las autoridades académicas y eclesiásticas se pres-
ta a confusión la denominación de Barcelona pues parece
excluir las otras tres provincias de Cataluña.
- d) Con la denominación oficial y única de Cataluña se evitaría
toda ambigüedad."

En la clausura del año del Tricentenario el Capítulo de Distrito
quiere hacerle llegar sus votos de felicidad personal para Ud. y de
plegaria y solidaridad con todos los Hermanos del Instituto en la
alegría y en la humilde esperanza de la Pascua.

Por el Capítulo de Distrito.

Barcelona 16 de abril de 1.981, Jueves Santo.

SUMARI

EDITORIAL, Consell de Direcció de PAX	3
Lema del curs 2014-2015	4
Clausura del 45è Capítol General, G. Robert Schieler, Superior General	6
Moments significatius, alguns de molt transcendents del 45è Capítol General, G. Josep Guiteras, VA	13
Entrevista con el H. Álvaro Rodríguez, antic Superior General, Fraternitas de La Salle Brasil	17
Entrevista con el Cardenal Bergoglio, aportació del G. Ramon Font i Serra	19
Los diez secretos del Papa Francisco, aportació del G. Antonio Domínguez Domínguez	21
Projecte de l'Any de Vida Consagrada, URC i CONFER	23
2015: Any dedicat a la Vida Consagrada, del 3 de noviembre 2014 al 2 febrer 2016, G. Jaume Pujol	27
Camino del Año de la Vida Consagrada, Luis Ángel de las Heras, Presidente de Confer	29
Situación y desafíos de la Vida Religiosa, Felicísimo Martínez, OP	31
Presentació del Salm 103, G. Ramon Grau i Estrany	33
Naixement de la Fraternitat "Signum Fidei", Norbert Niubó i Andreu	36
Charles Démia, precursor de La Salle, G. Josean Villalabeitia	38
Beats Màrtirs del Ponton de Rochefort, Calendari Distrito de Catalunya 2010-11	40
Germans Màrtirs de Catalunya beatificats el 28 d'octubre 2007, G. Josep M. Pons i Riba	41
Celebració de la primera Festa del Beat màrtir G. Manuel Mateo, aportació del G. Josep M. Pons	47
Al voltant der les beatificacions, Germans i protectors sobreviscuts a la guerra civil G. JM Pons	48
La Salle a Catalunya, poblacions on estan o han estat els Germans, G. Josep M. Pons i Riba	53
Entrevista al H. Laurentino Fernández: "Una vocación por la escuela", G. Santiago Peribáñez	56
Calaix de Sastre, "Carpe diem",	60
Testamento de La Salle, G. Santiago Temprado	64
La Señal, la Chasca, G. Santiago Temprado	66
Tretze línies per a viure, Gabriel García Márquez	68
Fragment de l'última carta d'Einstein a la seva filla, aportació del G. Jaume Pujol i Bardolet	69
Personatges que deixen petjada o empremta, G. Ramon Font i Serra	70
Diàleg amb la meva ànima, G. Ramon Font i Serra	72

<u>La missió de Jesús a les nostres mans, Florentino Ulibarri, aportació del G. Santiago Herèdia Plaza</u>	<u>73</u>
<u>Els Germans de la comunitat de Sant Benilde a Montserrat, G. Ramon Pascual i Reverter</u>	<u>74</u>
<u>Viatge dels Germans Grans, GG. José L. Rodríguez González i Jaume Palom Izquierdo</u>	<u>76</u>
<u>Entrevista a Marie Hennezel sobre la suerte de envejecer bien, de Internet</u>	<u>80</u>
<u>Uns consells per a jubilats, com saber envellir, Miquel Vilardell, metge catedràtic a la UAB</u>	<u>82</u>
<u>Per una vida millor el 2014, aportació del G. Ramon Font i Serra</u>	<u>84</u>
<u>24 petites maneres d'estimar segons José L. Martín Descalzo, aportació del G. Santi Herèdia Plaza</u>	<u>85</u>
<u>Alguns epitafis del cementiri del Poble Nou</u>	<u>87</u>
<u>Termòmetre de la convivència, Equip de Pastoral</u>	<u>88</u>
<u>Diez beneficios del humor en el trabajo, Eduardo Jáuregui co-fundador de "Humor positivo"</u>	<u>89</u>
<u>De tu cap els altres, aportació del G. Jaume Lladó i Casals</u>	<u>91</u>
<u>Una meravella, la llet d'escaiola, aportació del G. Jaume Pujol i Bardolet</u>	<u>93</u>
<u>Madrid, una experiència d'enriquiment personal, G. Miquel Xancó i Roca</u>	<u>94</u>
<u>Cambrils, una història viva, Ignasi Romeu</u>	<u>97</u>
<u>Quan el ble s'apaga, G. Josep Canal i Alavedra</u>	<u>98</u>
<u>Paraules de comiat del tiet Lluís Aloy, Josep Maria Coll i Aloy</u>	<u>99</u>
<u>Dedicatòria al G. Antoni Palom Izquierdo, G. Jaume Palom Izquierdo</u>	<u>100</u>
<u>Quan les parets parlen, en record del G. Antoni Palom, G. Antoni Perera i Parramon</u>	<u>101</u>
<u>El Dia del nostre Sector, Noces d'Argent i Compromisos d'Associats, Homilia de Mn. Jesús Sanz</u>	<u>103</u>
<u>Col·laboració amb les Germanes Guadalupanes de Madagascar, G. Josep Mestres i Ballús</u>	<u>105</u>
<u>Dites i respostes, G. Jaume Pou i Esperalba</u>	<u>107</u>
<u>Millorem el nostre parlar, Enrica Heras i Borrell</u>	<u>109</u>
<u>Cronologia de les Circulars dels GG. Superiors Barthélemy, Timothée, Claude i Florence (1719-1777)</u>	<u>111</u>
<u>Notas sobre mis lecturas, G. José Antonio Panero Andrés</u>	<u>114</u>
<u>Lectures útils, GG. Antoni Perera i Parramon i Jaume Pujol i Bardolet</u>	<u>116</u>
<u>Algunes lectures possibles..., links d'interès...</u>	<u>118</u>
<u>Anècdotes lasal·lianes, G. Ricard Serra i Feu</u>	<u>120</u>
<u>Cine, 12 años de esclavitud, G. Lluís Diumenge i Pujol</u>	<u>122</u>
<u>Document d'aprovació del Districte de Catalunya, aportació del G. Jesús Borràs i Coca</u>	<u>124</u>
<u>SUMARI</u>	<u>125</u>

